

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

TDBD

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ DERGİSİ

*Bir ağaç gibi tek ve hür
Ve bir orman gibi kardeşesine
Bu hasret bizim*

95 Cumhuriyetimiz
YAŞINDA

TDBD

168

Sahibi TDB Yönetim Kurulu Adına Ali Rıza İlker Cebeci

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Neslihan Sevim

Genel Yayın Yönetmeni Neslihan Sevim

Yayın Kurulu

İsmail Akın Akman

Dr. Yeşim Erdek Karabay

Emel Eroğlu

Özlem Kekeç Bülbül

Neslihan Sevim

Dr. Serdar Sütcü

Yaşar Füsün Şeker

Ahmet Burak Yandımata

Yayın Türü Yaygın süreli yayın

Yayın aralığı İki aylık

Dili Türkçe

Editör Hakan Sürmen

Görsel Yönetmen Şeref Kartal

Fotoğraf Onur Onat

Reklam için başvuru

Tel: 0.212.327 84 41 (pbx) • Fax: 0.212.327 84 43

Basım yeri Uniprint Basım San. ve Tic. A.Ş.

Ömerli Mah. İstanbul Cad. No: 159 Hadımköy İSTANBUL

Tel: 212.798 28 40 • Fax: 212.798 20 63 • www.apa.com.tr

Basım tarihi Ekim 2018

Editöryal üretim ve yapım

Nisan İletişim Basın Yayın Ltd. Şti.

Tel: 0.212.327 84 41 • nisaniletisim@gmail.com

Cihannüma Mah. Salih Efendi Sok. Mistaş İşhanı

2/9 Beşiktaş İstanbul

Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi

Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi

No: 12/38 Çukurambar Çankaya - ANKARA

Tel: 0.312.435 93 94 • Fax: 0.312.430 29 59

www.tdb.org.tr e-mail: tdb@tdb.org.tr

ISSN: 1303-9784

TDBD Kasım - Aralık 2018, 168. sayı 22.000 adet basılmıştır.

TDBD üyelerine ücretsizdir. İki ayda bir, yılda altı sayı yayımlanır.

REKLAM İNDEKSİ (Alfabetik sırayla)

İŞ BANKASI	66
KAVO	Arka kapak içi
KULZER	51
MİS İMPLANTS	47
NUCLEOSS	17
A-DEC	59
AGS MEDİKAL	33
AKTİ FARMA	65
BEGO	23
COREGA	55
DENTİUM	29
DÜRR DENTAL	43
EREN DİŞ DEPOSU	07
ESAS DENTAL	49
GÜLSA	04
İVOCLAR-VIVADENT	19-53
ORAL B	27
ORTHERO	Arka kapak
ÖNCÜ DENTAL	05
PARADONTAX	03
PLANMED	06
SENSODYNE	10
SİGNAL	21
3M	45
ULUSAL ECZA DEPOSU	39
ÜNALDI MEDİKAL	Ön kapak içi
VOCO	35

8 **TDBD** Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi

içindekiler

11 BAŞYAZI

TDB Genel Başkanı Dr. A.R. İlker Cebeci

12 TDB GÜNDEMİ

TDB Genel Sekreteri Neslihan Sevim

14 KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ KONGRESİ

'Kişisel Sağlık Verileri Çalışma Grubu' tarafından düzenlenen Kişisel Sağlık Verileri 3. Ulusal Kongresi 13-14 Ekim 2018 tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

15 ŞİDDETE KARŞI NÖBET EYLEMİ

Dr. Fikret Hacıoğlu'nun öldürülmesinin ardından Sağlıkta Şiddet Yasası'nın çıkarılmasını isteyen hekimler bir hafta boyunca her akşam iki saat süren nöbet eylemleri yaptı.

16 TÜKETİCİ HAKLARI PROTOKOLÜ İMZALANDI

TDB ve DİŞSİAD arasında 'Dişhekimlerinin Aldığı Mal ve Hizmetlerde Ortaya Çıkan Sorunların Çözümüne İlişkin Protokol' 28 Eylül'de imzalandı.

18 EDİRNE'DE ŞİDDETE KARŞI EYLEM

Dr. Fikret Hacıoğlu'nun öldürülmesi üzerine yapılan nöbet eylemine Edirne Dişhekimleri Odası da destek verdi.

20 DİŞHEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİYLE DAYANIŞMA

Ankara Dişhekimleri Odası fakültelerin mezuniyet ve önlük giyme törenlerinde yer alarak genç meslektaş ve meslektaş adaylarına dayanışma mesajı verdi.

20 ADANA'DA TDB AKADEMİ KONFERANSLARI

Adana Dişhekimleri Odası geçtiğimiz iki ayda TDB Akademi işbirliğiyle bir dizi bilimsel etkinlik gerçekleştirdi.

24 'HASTALIKLARI SADECE TEDAVI EDEREK BITIREMEZSINIZ'

2-4 Kasım 2018 tarihlerinde yapılacak TDB 17. Olağan Genel Kurulu öncesinde TDB Genel Başkanı İlker Cebeci'nin geçtiğimiz iki yıla ilişkin değerlendirmelerini aldık.

30 DAHA İYİ AĞIZ DIŞ SAĞLIĞI HİZMETİ İÇİN...

TDB 24. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Ankara'da yapıldı. 27-30 Eylül 2018 tarihlerinde Ankara Dişhekimleri Odası'nın organize ettiği ve rekor düzeyde katılım sağlanan Kongre öncesinde iki gün süren bir Meslek Sorunları Sempozyumu da düzenlendi.

40 'SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM' AĞIZ DIŞ SAĞLIĞINI NEYE DÖNÜŞTÜRDÜ?

Oda başkanlarının ve çalışma grubu katılımcılarının Meslek Sorunları Sempozyumu'na ilişkin görüşlerini derledik.

52 'DIŞHEKİMLİĞİNİN GELECEKTEKİ BİÇİMİNİ HASTALAR BELİRLER'

FDI Avrupa Bölge Örgütü (ERO) Başkanı Dr. Anna Lella TDB Kongresi için geldiği Ankara'da sorularımızı yanıtladı. Lella, bireysel çalışmanın geleceği konusunda biraz da hastaların eğiliminin belirleyici olacağını düşünüyor.

54 'BU KADAR UZMANA GERÇEKTEN İHTİYACIMIZ VAR MI?'

Fas Dişhekimleri Birliği Başkanı ve FDI Konseyi üyesi İhsane Bin Yahya TDB Kongresi için geldiği Ankara'da dişhekimliğinin Türkiye'de ve dünyadaki güncel sorunları üzerine sorularımızı yanıtladı.

56 '10 BİNİNCİ OYUNUNA ÇIKMIŞ TİYATRO SANATÇISI GİBİ...'

TDB Etik Kurulu ve Yardımlaşma Komisyonu'nda görev yapan Merkez Yönetim Kurulu üyesi meslektaşımız Sevgi Hüşan dişhekiminin hastaya yaklaşımının nasıl olması gerektiği konusunda ilginç bir benzetme yapıyor.

58 'İLKOKUL ÇOCUKLARINI KAPSAYAN BİR KORUYUCU PROGRAM BAŞLATTIK'

Geçtiğimiz yıla kadar dişhekimisi olarak düzenli takip ettiği TDB Kongresi'ne bu yıl K.K.T.C. Sağlık Bakanı olarak katılan Filiz Besim'e projelerini sorduk.

60 'YAZMAYA BAŞLARKEN KİTABIN SONUNU ASLA BİLMEM!'

2018 yılında çocuk edebiyatının Nobel'i sayılan Hans Christian Andersen Ödülü için Türkiye'den aday gösterilen meslektaşımız Mavisel Yener'le yazarlığı, yapabildikleri ve yapmak istedikleri üzerine konuştuk.

62 EDEBİYATTA DIŞHEKİMLİĞİ • DIŞ DOKTORLARI

Edebiyatta Dişhekimliği'nde bu sayıda geçtiğimiz aylarda yitirdiğimiz Mahmut Makal'ın Köy Öğretmeninin Notları var.

64 ÖDÜLLÜ BULMACA

67 DIŞHEKİMLİĞİNDE KLİNİK

74 SÜREKLİ DIŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULARI

Sağlık alanında neler oluyor? Neden oluyor?

A.R. İlker Cebeci / TDB Genel Başkanı

Değerli Meslektaşlarım, Türkiye'nin son 16 yıla damga vuran en önemli süreçlerinden biri **Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)** olmuştur. Bir takım çevrelerce "bir başarı öyküsü" olarak anılan SDP, sağlığa hak temelinden bakan çok sayıda demokratik kitle örgütünden, sendikadan, sağlık hakkı savunucusudan ve sağlık emekçisinden oluşan bir gruba göre de **Dünya Bankası (DB)** ve **Uluslararası Para Fonu (IMF)** tarafından kaleme alınan neoliberal politikaların Türkiye'de sağlık alanında uygulanması için yapılan düzenlemelerdir.

DB, Dünya Sağlık Örgütü'nün de işbirliğiyle farklı kıtalara dağılmış olan, 50'den fazla ülkede "Health in Transition" (Türkçesi: Sağlıkta dönüşüm) başlıklı programlar yürütmekte, her bir ülkenin geldiği noktayı belli aralıklarla raporlandırmaktadır. SDP, AKP'ye özgü bir proje değildir ve bunun göstergesi de Dünya Bankası kaynaklarında Türkiye'nin bu ülkeler arasında yer almasıdır (Dünya Bankası 2018).

DB'nin sadece Türkiye'de özel olmayan bir yayınının üzerinde kısaca durmak gerekir. "Sağlık Reformunun Doğru Yapılması" (Roberts ve arkadaşları, 2004) başlıklı bu kılavuz SB tarafından Türkçe'ye kazandırılmıştır! Kılavuzun özünü sağlık emekçilerini reformlara ikna etme stratejileri oluşturmakta, bu stratejileri uygularken etik kuralların bir yana bırakılabileceği, amaca ulaşmak yolunda her şeyin mübah olduğu vurgulanmaktadır. Stratejilerinin başında özellikle hekimleri hedefleyen vaatler gelmektedir. Çeşitli yollarla mesleki itibarlarını arttırma, uzman statüsü verme, para, personel veya tesis sağlama, eğitim olanakları sunma gibi vaatlerin arasında en önemlisinin hekimlerin performans ödemeleri gibi yollarla gelir düzeylerinin arttırılması olduğu belirtilmiştir. Tehditler ise işsizlik, itibarsızlık, mesleki yetkinlik kaybı, güvencesizlik ya da duruma uygun diğer araçlar şeklinde sıralanmaktadır.

Bu kitaptaki dostları güçlendirmeye, düşmanları zayıflatmaya yönelik öneriler başlığı altındaki önerilerin, hele hele düşmanlarla mücadele için "diğer kişileri onlarla yan yana durmama konusunda çeşitli araçlarla uyararak kaynaklarını azaltmak; karar verici konumdaki kişilere erişimlerinin önüne geçmek; medyayı onlardan bahsetmeme konusunda uyarmak; uzman olmadıklarını, kendi çıkarlarına hizmet ettiklerini çeşitli ortamlarla da vurgulamak" gibi maddelerin ülkemizdeki tüm sağlık emekçileri ve meslek örgütü yöneticileri tarafından okunması ve bilinmesi önemlidir. **Son iki Sağlık Bakanı ile hiçbir sağlık meslek örgütünün görüşmemesinin sebeplerinden biri de yeni bakanların bu kitabın öğütlerini uygulama konusundaki hevesleri olabilir mi?**

Hadi Sağlık Bakanlığı bizimle görüşmüyor ama görüşebildiğimiz YÖK niye bizi dinlemiyor? Değerli Meslektaşlarım, çünkü bu kitabı onlar da okuyor. SDP'de sağlık hizmetinin ticarileşmesi sürecinin en önemli bileşenlerinden biri emek üretimi sürecine getirilen "esnek üretim" reçetesidir. En belirgin değişim sayısal esneklikle sağlık emek gücü sayısının arttırılması olmuştur. 16 senedir hükümetlerin her fırsatta yinedeği sağlık emek gücü açığı iddiasının arkasında piyasaının sürekli değişen taleplerine, dalgalanmalarına, rekabete ve teknolojik değişimlere yanıt verecek sayıda ve düşük maliyette emek gücü yaratma çabası yer almaktadır. **Sürekli olarak yeni tıp ve dişhekimliği fakültelerinin açılması ve var olanların kontenjanlarının arttırılması yaratılacak işsiz sağlık emek gücü vasıtasıyla sayısal esneklik sağlanmasına hizmet edecektir. Sağlık örgütü yöneticileri ve sağlık emekçileri olarak bunu gördüğümüzde niye YÖK ile aynı dili konuşamadığımızı daha iyi anlıyoruz.**

Değerli Meslektaşlarım,

Türkiye'de sağlık alanında ve diğer alanlarda neler oluyor, neden oluyor, nasıl oluyor, kim yapıyor sorularının cevapları yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi aslında birçok yerde yazıyor. Yeter ki okuyabilelim.

Not: Yazı büyük ölçüde "Türkiye'de Ağız-Diş Sağlığı Hizmetlerinde ve Dişhekimlerinin Çalışma Yaşamında Gerçekleşen Dönüşümü Anlamak: Niteliksel Bir Araştırma. Yazarlar: Prof.Dr. Zeliha A. Öcek, Dişhekimisi Neslihan Sevim, Dr. A.R. İlker Cebeci" kitabından alıntılar içermektedir.

Cumhuriyet'i demokrasiyle güçlendirmek

Çıta daha da yukarı taşındı

Geçtiğimiz yıl İstanbul'da yapılan TDB 23. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde katılım rekoru kırılmış, bu yıl için çıtayı yükseltmişti. 27-30 Eylül 2018 tarihlerinde Ankara Dişhekimleri Odası'nın organizasyonu ile Congressium Kongre Merkezi'nde yapılan TDB 24. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi ise yeni bir katılım rekoru kırarak çıtayı daha da yukarı taşıdı. 3164 dişhekimi, 3345

Kongre bilimsel programına 3164 dişhekimi ve 3345 dişhekimliği öğrencisi katıldı.

dişhekimliği öğrencisi, 2575 fuar ziyaretçisi, 1662 çeşitli mesleklerden diğer bileşenlerimizle toplam 10.746 kişinin katıldığı Kongre'mizle ilgili tüm detayları Kongre dosyamızda bulacaksınız.

Kongre öncesi düzenlediğimiz Meslek Sorunları Sempozyumu'nda ele aldığımız konularla ilgili kısa röportajların yanı sıra Kongre vesilesiyle ülkemizde bulunan dişhekimliğinin uluslararası düzeyde önemli isimleriyle yaptığımız röportajlar da yine sayfalarımızda yer alıyor.

Genel Kurul TDB'nin mesleki politikalarının belirlendiği en yetkili organı.

Genel Kurul'a gidiyoruz

TDB 17. Olağan Genel Kurulu 2-4 Kasım 2018 tarihlerinde Ankara'da yapılacak. İki yılda bir yapılan Genel Kurulumuz Türk Dişhekimleri Birliği'nin politikalarının belirlendiği, mali ve yönetsel konulara karar verildiği en yetkili organı durumunda.

16. dönemde TDB organlarında görev yapan tüm meslektaşlarımıza emeklerinden dolayı teşekkür ediyor, yeni dönem için göreve seçilecek meslektaşlarımıza şimdiden başarılar diliyorum.

Yıpranma payı için mücadeleye devam

Geçtiğimiz 3 Ağustos'ta Resmi Gazete'de yayımlanan torba yasayla Kamudan emekli dişhekimlerine ek ödeme yapılması ve fiili hizmet sürelerine her yıl için 60 gün eklenmesi düzenlenmişti. Diğer kurumlardan emekli olan sağlık emekçilerinin de kapsama alınması için sağlık emek ve meslek örgütleri olarak çabalarımız sürüyor. Konuyla ilgili 20 Eylül'de Türk Dişhekimleri Birliği, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Psikologlar Derneği'nin katıldığı bir basın toplantısı yapıldı.

Genel Başkanımız İlker Cebeci toplantıda, dişhekimliği mesleğinde serbest çalışanların çoğunlukta olduğunu, kendi adına çalışanların da patron veya sermaye gücü olarak değil emek gücü olarak görülmesi gerektiğini, özelde sigortalı çalışanların da göz önüne alınması gerektiğini, ağız-diş sağlığı alanındaki kamu veya özel tüm hizmetlerin aslında kamusal hizmet olduğundan dolayı da yıpranma payının ayırım yapılmaksızın hepimiz için geçerli olduğunu vurgulayarak düzenlemenin bu şekilde yapılması gerektiğini savunduğumuzu ve takipçisi olduğumuzu tekrarladı.

Şiddetin kaynağı ihmal edilmemeli

Psikiyatri Uzmanı Dr. Fikret Hacıoğlu'nun 2 Ekim'de eski bir hastası tarafından öldürülmesi sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eylemlerini tekrar gündeme getirdi. Aslına bakarsanız son yıllarda pek gündemden düştüğü de söylenebilir.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın kamu çalışanlarının iş yükünü aşırı artırması, hasta taleplerinin kışkırtılması ve hasta haklarının hekimi hedef gösterecek şekilde yansıtılmasının bu noktaya gelmemizdeki payı gözardı edilmemeli.

Sağlık emek ve meslek örgütleri olarak sağlıkta şiddet yasasının bir an önce çıkarılması gerektiğini savunuyoruz. Ancak, sorun sadece yasayla da çözülemez, sorun hem şiddet olaylarını hem de şiddete yol açan kaynakları kurutacak bir kapsamda ele alınmalıdır. Sağlık hizmetinde çalışma koşullarının giderek ağırlaştığı, emekten yana örgütlenmelerin yok edildiği, yeni örgütlenmelere izin verilmediği bir dönemde çözüm arayışları yerine sağlık çalışanları sistematik olarak yalnızlaştırılmıştır. Mobbing uygulamaları artarken ne yazık ki sistem bu uygulamalara seyirci kalarak yaygınlaşmasına ve sürmesine göz yummaktadır.

Sağlık çalışanlarının yaşadığı şiddete dair farkındalık artırmak, tüm olumsuzlukları ortaya koyarak çözüm üretmek adına 17 Kasım'da **Sağlıkta Mobbing - Mobbingde Sağlık Sempozyumu**'nu tüm sağlık emek örgütleriyle beraber gerçekleştireceğiz. Sempozyum'la ilgili bilgi için web sayfamızı ziyaret edebilirsiniz.

Önemli kaynak kitaplar

TDB Eğitim Komisyonu ve Genel Sağlık – Ağız Diş Sağlığı İşbirliği Komisyonu'nun çabalarıyla hazırlanan,

- *Dişhekimleri İçin Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi (KIBT) Kullanım Kılavuzu: Durum Güncellemesi*
- *Dişhekimliği Pratiğinde Antitrombotik ve Antikoagulan İlaç Kullanan Hastalara Yaklaşım*
- *Romatizmal Hastalıklar ve Dişhekimliği*
- *Prekanseröz Ağız Lezyonları,*
- *İnfektif Endokardit ve Dişhekimliği*
- *Dişhekimleri için Tıbbi Acil Durum Yönetimi*

konulu kitapları geçtiğimiz günlerde yayımladık. Meslektaşlarımızın klinik pratiklerinde çok faydalanacaklarını umuyoruz.

Ekonomik krizin sağlık alanına etkileri

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca son dönemde basında yer alan 'sağlık harcamalarında kısıtlamaya gidildiği, tıbbi malzeme alınmadığı için ameliyatların durdurulduğu haberlerinin asılsız olduğunu, sağlıkta tasarruf yapılamayacağını ancak savurgan da olunamayacağını söylemişti.

Sağlık gibi en temel hak olan bir alanda tasarrufla savurganlık arasındaki sınırın nasıl belirleneceği de yeni bir tartışma konusu olabilir. Ekonomik krizin kamudaki sağlık hizmetlerini ne kadar ve nasıl etkilediğini şimdilik tam olarak bilemesek de sağlık emekçilerinin hem istihdam sorunlarına hem de gelir azalmalarına neden ol-

duğunu biliyoruz. 2019'da da yoğunlaşarak devam edeceği öngörülen ekonomik krizin hem toplumun sağlık düzeyini hem de tüm emekçilerin asgari yaşam düzeyini aşağı çekmemesini umut ediyoruz ve bu konuda kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğu hissediyoruz.

Cumhuriyet'imizin 96. yılı

Dergimiz elinize ulaştığında 29 Ekim kutlamalarını geride bırakmış olacağız. Muhtemelen son yıllarda olduğu gibi Cumhuriyet coşkusuna denk düşmeyen törenlerle geçitirilmiş, halkın kitlesel kutlamalar yapma arzusu da güvenlik kaygıları nedeniyle engellenmiş olacak.

Cumhuriyet, kuşku yok ki ileriye doğru atılmış önemli bir adımdı. İkinci önemli sıçramayı da çok partili demokrasiye geçişle yaşadık. Sonrasında, haksızlık etmeye-elim, olduğumuz yerde durmadık belki ama ne ekonomide ne de hak ve özgürlüklerde ciddi bir ilerleme sağladığımızı iddia etmek zor.

Sağlık alanında yaşananlara bakalım, kamuyu uzun vadede borçlandıran 'şehir hastaneleri'yle halkın ulaşımının çok daha kolay olduğu gerçek şehir içi hastaneleri kapatıyor, hizmete ulaşım zorlaşıyor.

Hiçbir kriter gözetilmeden 86. dişhekimliği fakültesi açılıyor, kontenjanlar 6 bine, beş yıl sonra ulaşacağımız dişhekimisi sayısı 60 bine çıkıyor. 2028'de 955 kişiye bir dişhekimisi düşüyor.

Devlet hâla ağız diş sağlığı sorunlarını tedavi ederek 'çözmeye', koruyucu projeler geliştirmemeye devam ediyor.

Sorunları daha fazla sıralamak gereksiz. Üstelik bu sorunları çözmeye girişiminde bulunmak bir yana, artık dinleme zahmetine de katlanılmıyor. Son iki yıl içinde Sağlık Bakanı ve Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü üç kez değişti. En son görev alan Sağlık Bakanı sağlık meslek örgütleriyle görüşmüyor. Biz de ziyaret ettiğimiz veya çağrıldığımız diğer tüm kamu kurumu toplantılarında, tüm ziyaretlerimizde, her fırsatta meslek sorunlarımızın sıralandığı bir dosyayı çözüm önerilerimizle beraber sunarak sesimizi duyurmaya, dinletmeye çalışıyoruz.

Cumhuriyet'in 96. yılını sorunlarımızın katlanarak arttığı bir zeminde kutlama çabasıdayız.

Yıpranma payıyla ilgili 20 Eylül'de diğer sağlık emek ve meslek örgütlerinin de katılımıyla bir basın toplantısı yapıldı.

Altı başlıktaki kaynak kitaplar TDB Eğitim Komisyonu ve Genel Sağlık-Ağız Diş Sağlığı İşbirliği Komisyonu'nun çabalarıyla hazırlandı.

'Tebedan yurttaş geçiştirte büyük sıçrama Cumhuriyet oldu.

Kongre'de Türk Dişhekimleri Birliği'ni Genel Sekreter Neslihan Sevim, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Mehmet Çalık ve Gülay Özdoğan temsil etti. Konuyla ilgili hukuki mücadeleyi yürüten TDB Hukuk Danışmanı Av. Mustafa Güler de bir oturuma başkanlık yaptı.

Kişisel Sağlık Verileri Kongresi İstanbul'da yapıldı

Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türkiye Barolar Birliği'nce oluşturulan 'Kişisel Sağlık Verileri Çalışma Grubu' tarafından düzenlenen Kişisel Sağlık Verileri 3. Ulusal Kongresi 13-14 Ekim 2018 tarihlerinde İstanbul'da Şişli Etfal Hastanesi konferans salonunda yapıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği'ni Genel Sekreter **Neslihan Sevim**, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri **Mehmet Çalık** ve **Gülay Özdoğan**'ın temsil ettiği Kongre'ye İstanbul Dişhekimleri Odası Genel Sekreteri **Ayten Yıldırım** ve Denetleme Kurulu üyesi **Cem Solmaz** da katıldı.

TDB Genel Sekreteri Neslihan Sevim açılıшта yaptığı

konuşmada kişisel sağlık verilerinin paylaşılmasını hekimler reddederken sermayenin sahibi olduğu sağlık kuruluşlarının ticari çıkar sağlayacağı düşüncesiyle daha sıcak yaklaştığını belirterek toplum sağlığı için fayda getirmeyen sağlık hizmetlerinin ticarileştirilmesinin kişisel sağlık verilerinin güvenliğini de riske soktuğuna dikkat çekti.

Kongre'de 'Özel Sağlık Kuruluşları ve Tanı Laboratuvarlarında Kişisel Sağlık Verileri' panelinin oturum başkanlığını TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Gülay Özdoğan, 'Kişisel Sağlık Verileri Kapsamında Onam' panelinin oturum başkanlığını da TDB Hukuk Danışmanı Av. Mustafa Güler yaptı.

Bilirkişilik eğitimleri başladı

3 Kasım 2016 tarihli Bilirkişilik Kanunu'na göre dişhekimliği alanında bilirkişilik yapabilmek için **Bilirkişilik Temel Eğitimi Sertifikası** zorunlu bir belge haline gelmişti.

Bilirkişilik yapabilmek için Temel Eğitim Sertifikasının yanı sıra dişhekimliği alanında 5 yıllık mesleki kıdem sahibi olma koşulu aranıyor. Ayrıca üç yılda bir de yenileme eğitimlerinin alınması gerekiyor.

TDB ile Türk Tabipleri Birliği işbirliğiyle düzenlenen Bilirkişilik Temel Eğitimlerinin ilki 18-21 Ekim 2018 tarihlerinde TDB Akademi Salonunda gerçekleştirildi.

Sertifika eğitiminde zorunlu

müfredata ek olarak geliştirilen uygulama içeriği ile dişhekimlerinin yürüttükleri soruşturmalara veya kendileri hakkındaki soruşturmalara katkı sağlaması amaçlanıyor.

Prof.Dr. Aysun Balseven Odabaşı ve **Yrd.Doç.Dr. Barış Toraman**, tarafından verilen dört

günlük eğitimin sonunda Türk Tabipleri Birliği tarafından 24 meslektaşımıza 'Bilirkişilik Temel Eğitimi Sertifikası' verildi.

Meslektaşlarımızdan yoğun talep gelen 'Bilirkişilik Temel Eğitimi Sertifika Programı' önümüzdeki günlerde tekrarlanacak.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddete karşı nöbetteydik

Psikiyatr Dr. Fikret Hacıosman'ın 2 Ekim 2018 günü, görev yaptığı hastanede eski bir hastasının silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirmesi sağlık emekçilerini ayağa kaldırdı. Hacıosman'a yönelik saldırı, sağlık alanında şiddetin artmasına yol açan politikalar ve saldırı vakalarının hızla artmasına rağmen yetkililerce çözüme yönelik adım atılmaması 3 Ekim 2018 günü Türkiye çapında gerçekleştirilen basın açıklamalarıyla protesto edildi.

Sağlıkta Şiddet Yasası'nın çıkarılmasını isteyen hekimler, Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Tabip Odalarının çağrısıyla Türkiye çapında bir hafta boyunca her akşam iki saat süren nöbet eylemlerine başladı.

16 Ekim'de Ankara Kuşulu Park'ta yapılan nöbet eylemine TDB Merkez Yönetim Kurulu üyeleri de katıldı.

Çevre Yönetim Sempozyumu

İstanbul Üniversitesi Hastaneleri Çevre Yönetim Bölümü 24 - 25 Ekim 2018 tarihlerinde **4. Ulusal Sağlık Kuruluşları Çevre Yönetim Sempozyumu**'nu düzenledi.

Sempozyumda çevre, atık mevzuatı, iş sağlığı, ölçüm ve analiz laboratuvarları, hastane atık sularının karakterizasyonu ve arıtılması, sağlık kuruluşlarında iç ortam ve hava kalitesi, radyoaktif atıklar, veteriner atıkları, diyaliz atıkları, farmasötik atıklar, dişhekimliği atıklarında geri dönüşüm çalışmaları kozmetikler gibi konular tartışıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği'ni temsilen katılan Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Mehmet Çalık** Sempozyum'da 'Dişhekimliği Muayenehanelerinde Oluşan Atıkların Yönetim Planı Örneği' konulu bir sunum yaptı.

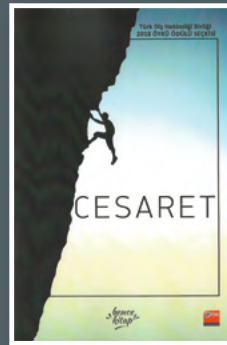
TDB Öykü Yarışması sonuçlandı

'Cesaret'

Öykü yarışmasında birinciliği 'Fesleğenler' adlı öyküsüyle Berkant Sezer kazandı.

TDDB tarafından düzenlenen 'Cesaret' temalı 2018 Öykü Yarışması sonuçlandı. 27 meslektaşımızın toplam 30 öyküyle katıldığı yarışmada **Şenay Eroğlu Aksoy, Berna Durmaz, Emel Eroğlu, Fuat Sevimay ve Sibel Öz**'den oluşan jüri üyelerinin yaptıkları değerlendirme sonucunda 'Fesleğenler' adlı öyküsüyle **Berkant Sezer** birinci seçilirken 'A' adlı öyküsüyle **Tevfik Emre İmamoğlu** ve 'Yarbaşı' adlı öyküsüyle **Osman**

Yarışmaya katılan eserlerden yapılan bir seçki geçtiğimiz ay Bence Kitap tarafından yayımlandı.

Erkan Özaydın ikinciliği paylaştı.

'Münferit' adlı öyküsüyle **Serdar Devrim Erkmen**'in üçüncü seçildiği yarışmada 'Malta Kelebeği' adlı öyküsüyle **Öznur Öç** ve 'Kuşlar, Kedi Vesaire' adlı öyküsüyle dişhekimliği öğrencisi **Gizem Nur Gür** Jüri Özel Ödülü'ne layık görüldü.

Dereceye giren meslektaşlarımızın ödülleri Ankara'da yapılan TDB 24.

Uluslararası Dişhekimliği Kongresi kapanış töreninde sunuldu.

Komisyon çalışmalarından

TDB Etik Kurulu 7 Eylül'de toplandı. (Soldan sağa) Mustafa Oral (Sorumlu MYK Üyesi), Prof.Dr. Umur Sakallıoğlu, Süha Alpay, Dr. Bülent Özdoğan, Yrd.Doç.Dr. Funda Gülay Kadioğlu, Sevgi Hüşan, Yrd.Doç.Dr. Zehtiye Füsün Yaşar.

Prof.Dr. Kılıçarslan EPA Konsey üyeliğine seçildi

TDB Akademi Yönetim Kurulu üyesi **Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan**, 13-15 Eylül 2018 tarihlerinde Madrid, İspanya'da düzenlenen, 42. Avrupa Protez Birliği (EPA) Konferansı'nda Avrupa Protez Birliği (EPA) Konsey üyeliğine seçildi.

TDB Akademi Yönetim Kurulu toplandı

TDB Akademi Yönetim Kurulu 10 Eylül ve 8 Ekim'de toplandı. (Soldan sağa) Prof.Dr. Gürcan Eskitaşçıoğlu, Prof. Dr. Ayşe Gülşahı, Prof.Dr. Onur Şengün, Prof.Dr. Murat Akkaya (Başkan), Prof.Dr. Atilla Stephan Ataç, Prof.Dr. Ufuk Toygar Memikoğlu, Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan.

Tüketici hakları protokolü imzalandı

TDB ve Diş Malzemeleri Sanayici ve İşadamları Derneği (DİŞSİAD) arasında bir süredir çalışmalarını sürdürülen 'Dişhekimlerinin Aldığı Mal ve Hizmetlerde Ortaya Çıkan Sorunların Çözümüne İlişkin Protokol', TDB 24. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi sırasında 28 Eylül günü imzalandı.

TDB Tüketici Hakları Komisyonu Sorumlusu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Buket Uğuz ve Komisyon üyeleri ile DİŞSİAD yetkilileri tarafından hazırlanan Protokol Oda üyesi dişhekimlerinin DİŞSİAD üyesi firmalardan temin ettiği mal ve hizmetlerde yaşanan sorunların

mahkeme yoluna başvurmadan çözümlenebilmesini amaçlıyor. TDB ile DİŞSİAD'ın bu tür anlaşmazlık durumlarında yapacağı işlemleri belirleyen Protokol ilk olarak 19 Haziran 2003'te 'Dişhekimliğinde

Tüketici Haklarını Koruma Protokolü' adıyla imzalanmıştı. Yenilenen ve geliştirilen Protokol TDB Genel Başkanı **İlker Cebeci** ve DİŞSİAD Başkanı **Ali Çakar** tarafından imzalanarak yürürlüğe girdi.

İzmir'de yeni SDE sezonu hızlı açıldı

▲ 'Perşembe Seminerleri' kapsamında 11 Ekim'de Dr. Arzu Yetkiner 'Eyvah Flor' başlıklı seminerini sundu.

◀ 9 Eylül'de yapılan İzmir'inkurtuluşu kutlamalarına İzmir Dişhekimleri Odası da katıldı.

'Perşembe Seminerleri' başladı İzmir Dişhekimleri Odası'nın meslektaşlarımızdan en çok ilgi gören etkinlikleri arasında yer alan 'Perşembe Akşamı Seminerleri' 2018-19 döneminde de 4 Ekim'de başladı. Sektörün önde gelen firmalarının da yeni ürünlerini tanıtmaya fırsatı bulduğu seminer-

lerde ilk olarak **Doç.Dr. Aylin Ünal** 'İletişim Becerileri' konusunu anlattı. Seminerler 11 Ekim'de **Dr. Arzu Yetkiner**'in 'Eyvah Flor', 25 Ekim'de **Prof.Dr. Ender Kazazoğlu**'nun 'İmplant üstü Protezlerde Erken Yükleme' başlıklı sunumlarıyla devam etti.

İzDO Genel Sekreteri **Yaman**

Yamangil bu dönem gerçekleştirecek Perşembe Seminerlerini daha verimli hale getirmek için çalışmalar yaptıklarını belirterek tüm meslektaşlarımızı seminerlere katılmaya davet etti.

İZDO ve İDED ortak sempozyumu İzmir Dişhekimleri Odası ve İstanbul Dişhekimliği Enstitüsü Derneği ortak sempozyumu İZDO konferans salonunda yapıldı.

Sempozyumun ilk bölümünde **Doç.Dr. Tosun Tosun** 'İmplantolojide İlk Adımlar' konusuyla açılış sunumunu gerçekleştirdi. **Dişhekimisi Tunç Berge**'nin 'Klinik Pratiğinde Estetik Uygulamalarda Lazer Kullanımı' ve **Dr. Ebru Okan**'ın 'Muayenehane Pratiğinde Periodontal Tedavi Nasıl Planlanır?' konulu sunumlarıyla ilk oturum tamamlandı.

İkinci bölümde **Dişhekimisi Ahmet Kışılı** 'Klinik Yönetimi', **Prof. Dr. Uğur Tekin** ile **Doç.Dr. Akın Aladağ** 'Kısa İmplantlarda Protetik ve Cerrahi Yaklaşım' ve **Dr. Tuğçe Sümer** 'Estetik Dişeti Operasyonları' başlıklı sunumlarını yaptılar. Sempozyum sonunda tüm katılımcılara sertifikaları sunuldu.

Edirne'de şiddete karşı eylem

İstanbul'da görev yaptığı hastanede uğradığı silahlı saldırı sonucu 2 Ekim'de kaybettiğimiz Psikiyatri Uzmanı Dr. Fikret Hacıosman anısına ve 'Sağlıkta Şiddet Yasası'nın bir an önce çıkartılması talebiyle Edirne'de bir nöbet eylemi gerçekleştirildi. Eyleme Edirne Dişhekimleri Odası Başkanı Ahmet Haluk Çaylı ve Yönetim Kurulu üyeleri Faruk Etker, Hasret Kolcular ve Ahmet Rıfat Kılıç da katılarak destek verdi.

Edirne Tabip Odası, Edirne Dişhekimleri Odası, Edirne Aile Hekimleri Derneği ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Edirne Şubesi'nin Atatürk Anıtı'nda düzenlediği ve bir saat süren eylemde basın açıklaması yapan Dr. Ertuğrul Tanırkulu, 13 yılda 13 hekimin katledildiğini vurgulayarak 'Sağlıkta Şiddet Yasası'nın TBMM'den bir an önce geçmesi gerektiğini söyledi.

Dişhekimliği öğrencileriyle dayanışma

Ankara Dişhekimleri Odası Ankara'da bulunan dişhekimliği fakültelerinin açılış, mezuniyet ve eğitime yeni başlayan öğrencilerin önlük giyme törenlerinde yer alarak genç meslektaş ve meslektaş adaylarına dayanışma mesajı verdi.

Ankara Ü.D.F.'nin 18 Eylül'de yapılan 2017 - 2018 dönemi mezuniyet törenine ADO Yönetim Kurulu üyesi **Deniz Gürsoy Ayalp**'in katılımıyla yapılmıştır. Fakültenin 21 Eylül'de yapılan 1. sınıf öğrencilerine önlük giydirmeye törenine de Oda Başkanı **Serhat Özsoy** ve Yönetim Kurulu üyesi **Sibel Kepez Ülkü** katıldı.

Gazi Ü.D.F.'nin 8 Ekim'de yapılan 1. sınıf öğrencilerine önlük giydirmeye ve akademik biniş törenine de ADO Başkanı Serhat Özsoy, Yönetim Kurulu üyesi Sibel Kepez Ülkü ve TDB Genel Sekreteri **Neslihan Sevim** katıldı.

Hacettepe Ü.D.F.'nin 12 Ekim'de yapılan 1. sınıf öğrencilerine önlük giydirmeye törenine ADO Başkanı Serhat Özsoy, Yönetim Kurulu üyeleri

▲ Hacettepe Ü.D.F.'nin 12 Ekim'de yapılan 1. sınıf öğrencilerine önlük giydirmeye törenine ADO yöneticileri de katıldı.

◀ Çankaya İlçe Sağlık Grup Başkanlığı yetkilileri 18 Ekim günü ADO'yu ziyaret etti.

Sibel Kepez Ülkü, Deniz Gürsoy Ayalp ve Denetleme Kurulu üyesi **Nilüfer Çelebi Beriat** katıldı.

Çankaya Sağlık Müdürlüğü'nden ziyaret

Çankaya İlçe Sağlık Grup Başkanlığı yetkilileri 18 Ekim günü ADO'yu zi-

yaret etti. Görüşmede denetimlerle ilgili bilgi alışverişinde bulunuldu.

ADO yerel öğrenci kolu 12 Ekim'de Yönetim Kurulu üyesi Deniz Gürsoy Ayalp ile bir toplantı yaptı. Oda'nın Türk Sanat Müziği Topluluğu da 19 Ekim'de çalışmalarına başladı.

Adana'da TDB Akademi konferansları

15 Eylül'de yapılan ve Prof.Dr. Selim Pamuk'un konuşmacı olduğu seminare Hatay Dişhekimleri Odası Başkanı Nebil Seyfettin de katıldı.

Adana Dişhekimleri Odası geçtiğimiz iki ayda TDB Akademi işbirliğiyle bir dizi bilimsel etkinlik gerçekleştirdi. 15 Eylül'de yapılan ve **Prof.Dr. Selim Pamuk**'un konuşmacı olduğu 'Dijital Destekli İmplant Üstü Protetik Yapılar' başlıklı seminare Hatay Dişhekimleri Odası Başkanı **Nebil Seyfettin** de

katıldı. Seminerin başında Adana Dişhekimleri Odası Başkanı **Fatih Güler** de bir konuşma yaptı.

22 Eylül'de yapılan 'Her Yönüyle Laminat Veneer' başlıklı konferansı Başkent Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı'ndan **Prof. Dr. Bulem Yüzügüllü Tütüncüler** sundu.

Hekime şiddete protesto

6 Ekim'de yine TDB Akademi işbirliğiyle yapılan 'Erken Çocukluk Dönemi Çürüğü ve Koruma' başlıklı konferansı Mustafa Kemal Ü.D.F. Pedodonti Anabilim Dalı'ndan **Prof. Dr. Behiye Bolgöl** verdi.

Konferansın açılışında İstanbul'da Dr. Fikret Hacıoğlu'nun silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirmesine değinen Oda Başkanı Fatih Güler, "Şiddet doğalmış gibi rutine binmiş görülüyor. Bu durum katlanılmaz hale geldi. 18 yaşında biri nasıl olur da belinde silahla hastaneye gider? Psikolojik tedavi görüyor olması silaha erişime engel değil midir? Ülkemizde silaha ulaşmak bu kadar kolay mıdır?" sorularını dile getirdi.

İDO 2018-2020 SDE programını başlattı

İstanbul Dişhekimleri Odası 2018-2020 Dönemi Sürekli Dişhekimliği Eğitim programı başladı. Program kapsamında bilimsel toplantıların ilki 12 Eylül'de İDO Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirildi. İstanbul Ü.D.F. Periodontoloji Anabilim Dalı öğretim üyesi Prof.Dr. Korkud Demirel'in "Peri-İmplantitisin Olmayan Tedavisi" konulu sunumunu yaptığı eğitimin açılışını Oda Başkanı Prof.Dr. Turhan Atalay ve Eğitim Komisyonu Başkanı Prof.Dr. Hakan Özyuvacı yaptı.

Antalya'da 22 Kasım hazırlıkları

Antalya Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Komisyonu Kaan Turan İlkokulu'nda 98 ve AKD Kids kreşinde 72 öğrenciyi ağız ve diş sağlığı eğitimi verdi. Eğitimler Komisyon üyeleri Süreyya Yıldırım Kaya, Yurdal Ünsal, Bilgin Bilgili ve Cansu Kahveci tarafından gerçekleştirildi.

Oda Yönetim Kurulu Antalya Sağlık Müdürü Dr. Ünal Hülür'ü de ziyaret ederek 22 Kasım Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri hakkında bilgiler verdi.

Çanakkale'de TDB Akademi konferansı

Çanakkale Dişhekimleri Odası 6 Ekim'de TDB Akademi işbirliğiyle "İmplantolojide Güncel Yaklaşımlar" konferansı düzenledi. Çanak Otel'de yapılan ve Medipol Ü.D.F. Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı'ndan Prof.Dr. Sina Uçkan'ın konuşmacı olduğu konferansa 34 dişhekimisi katıldı.

Kayseri'de implant semineri

Kayseri Dişhekimleri Odası 14 Ekim'de Yrd.Doç.Dr. Hakan Ocak ve Dişhekim Muzaffer Demirdelen'in sunumuyla "Gecikmiş Yükleme Karşı İmmediat Yükleme" konulu bir seminer düzenledi.

Isparta'da TDB Akademi etkinliği

Isparta Dişhekimleri Odası TDB Akademi işbirliğiyle gerçekleştirdiği "İmmediyat İmplantasyon ve Sinüs Ogmentasyonu" başlıklı konferansa yoğun katılım oldu. Konferansı Hacettepe Ü.D.F. Periodontoloji Anabilim Dalı'ndan Doç.Dr. Erhan Dursun verdi.

TDB Genel Başkanı İlker Cebeci:

Hastalıkları sadece tedavi ederek bitiremezsiniz

2-4 Kasım 2018 tarihlerinde yapılacak TDB 17. Olağan Genel Kurulu öncesinde TDB Genel Başkanı İlker Cebeci'nin geçtiğimiz iki yıla ilişkin değerlendirmelerini aldık. Göreve gelmelerinden itibaren büyük önem verdikleri 'Ulusal Ağız Diş Sağlık Politikası' çalışmalarında sona yaklaşıldığını aktaran Cebeci, koruyucu bir planlama yapılmadan sadece daha fazla dişhekimi mezun etmeye çalışmanın sorunları çözmeyeceğini de vurguladı.

Detaylara girmeden önce geçtiğimiz iki yılın sizin açınızdan genel bir değerlendirmesini rica edeceğiz...

Genel Kurul hazırlıklarına başladığımızda, özellikle çalışma raporunu hazırlamak için oturduğumuzda geçtiğimiz iki yılın Merkez Yönetim Kurulu ve bütün organlarımızla sürekli bir çalışma halinde geçtiğini görüyorum. Komisyonlarda üretilen yeni bilgiler, kitap çalışmaları, TDB Akademi'nin yoğun mesleki gelişim programı çalışmaları, Ulusal Ağız Diş Sağlığı Politikası çalışmaları, Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu pilot çalışmaları, yurtdışı ilişkiler, devlet kurumlarıyla yaptığımız çalışmalar derken iki sene çabucak geçivermiş. Arkadaşlarımızla elimizden geldiğince birbirimize uyum göstererek, çoğu kez iyi anılarla verimli diyeceğimiz bir iki sene geçtiğini düşünüyorum.

Ulusal Ağız Diş Sağlığı Politikası çalışması bu dönemde büyük önem verdiğiniz çalışmalardan biriydi. Bu projeden amaçladığınız faydayı ve projede gelinen noktayı özetleyebilir misiniz?

Ulusal Ağız Diş Sağlık Politikası çalışmasına hakikaten önem veriyorduk. Çünkü bu çalışmayı

tamamladığımızda Türkiye'de sağlıkta dönüşüm politikalarıyla ağız diş sağlığı nereye geldi, bugün gelinen nokta beklenen nokta mıdır, bunu tespit ettikten sonra bu tespit üzerinden ülkemizin koşullarını göz önüne alan ama uluslararası tecrübeler üzerine de inşa edilen bir öneri paketi ortaya koymak istiyorduk.

Bu projede öncelikle sağlık çalışanlarının gözünden sorunların tespit edilmesi, bunun bilimsel bir yöntemle ortaya koyulması için bir odak çalışması niteliğindeki "Türkiye'de Ağız-Diş Sağlığı Hizmetlerinde ve Dişhekimlerinin Çalışma Yaşamında Gerçekleşen Dönüşümü Anlamak: Niteliksel Bir Araştırma" isimli çalışmamıza bitirdik ve bunu bir kitapçık halinde yayımladık.

Bu çalışmanın içinden ayrıca Türk Dişhekimleri Birliği'nin örgütlenme ve örgütlenememe problemlerini de ortaya koymaya çalıştığımız "Dişhekimlerinin Mesleki Örgütlenmeye Yönelik Görüşleri ve Önerileri" isimli raporu da yayımladık. Umuyoruz ki Kasım ayı başında yapılacak TDB 17. Olağan Genel Kurulu sonrasında oluşacak Merkez Yönetim Kurulu bu çalışmalara artık bir Ulusal Ağız Diş Sağlığı Politikası önerileri şeklini verecektir.

Dişhekimliği fakülteleri ve kontenjanlar trajik bir artış gösterdi. Bu durumun olumsuz etkilerini azaltabilmek için bugünden hangi adımlar atılmalı?

Dişhekimliği fakültesi sayısının ve öğrenci kontenjanlarının her geçen gün herhangi bir istatistik veri çalışması ile örtüşmeyen oranda sürekli artışı artık başa çıkılmaz sorunlar yaratmıştır. 2017 yılı itibarıyla 2500 kişiye bir dişhekimi düşen ülkemizde her geçen yıl bu oran azalacaktır. 2025 yılı civarında 1200 kişiye bir dişhekimi oranının çoktan altına inmiş olacağız gibi görünüyor.

Avrupa Birliği'nde 1500 kişiye bir dişhekimi oranının korunarak ağız diş sağlığı kriterlerinin olması gereken yere yaklaştırıldığını hep beraber görüyoruz. Burada şunu çok iyi anlamalıyız; devletin sistemik bir koruyucu ağız diş sağlığı planlamasına geçmemesi halinde bu kadar çok dişhekiminin varlığının toplumun ağız diş sağlığı kriterlerinin düzelmesine hiçbir katkısı olmaya bitirmek imkânsızdır.

Diğer yandan, bu kadar çok sayıda öğrencinin olması gereken lisans düzeyinde eğitilebilmesi için yeterli sayıda öğretim üyesinin yetiştirilemediğini de hepimiz biliyoruz. Bu nedenle Türk Dişhekimleri Birliği olarak dişhekimliği fakültelerinin sayısının ve fakültelerdeki öğrenci sayısının çok hızlı bir şekilde makul bir noktaya kademeli olarak getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Hem ihtiyacımız olan dişhekimi insan gücünün planlanmasında hem de diğer sağlık politikalarında meslek örgütümüz de karar aşamalarında mutlaka bulunmalıdır.

TDB Akademi'nin etkinliklerinin Oda bölgelerine yayılması bölgelerden olumlu tepki alıyor mu?

Akademi programlarının tüm odalara yayılmasını programlamak çok kolay olmadı. Çünkü hem Odaların, hem konuşmacıların, hem sponsorların senkronizasyonunu birçok bölgede sağlamak hakikaten zordu. Bununla beraber, Oda bölgelerine yayılan TDB Akademi etkinlikleriyle ilgili hem dişhekimlerinden hem Oda yöneticilerinden aldığımız olumlu tepkiler bu çabanın kesinlikle gerekli olduğunu bize gösterdi. 17. dönemde oluşacak Merkez Yönetim Kurulu'nun Oda bölgelerine yayılan bu seminer programlarının dışında mesleki gelişim etkinlikleri olarak hazırlanan kursları da Oda bölgelerine taşınması bir plan olarak Genel Kurul'da aktarılacaktır. Umuyoruz ki kurslarla beraber Akademi etkinlikleriyle ilgili memnuniyet daha da artacaktır.

Sağlık Bakanlığı ve ilişkide bulunduğunuz diğer devlet kurumlarıyla ilişkileriniz nasıl ilerledi?

16. dönem Merkez Yönetim Kurulu olarak göreve

Prof.Dr. Zeliha Aslı Öcek ve Doç.Dr. Özlem Özkan'ın yönlendiriciliğinde sürdürülen 'Ulusal Ağız Diş Sağlığı Politikası' çalışması zaman zaman TDB Başkanlar Konseyi toplantılarında da gündeme getirilerek Oda başkanlarının görüş ve önerileri alındı.

gelmemizden önce Sayın **Recep Akdağ** Sağlık Bakanlığı'na tekrar atanmıştı. Sayın Akdağ'ın Bakanlık döneminde kendisiyle yüz yüze yaklaşık iki saat süren bir toplantı yapmıştık. Bunun dışında da telefonla ulaşarak bazı aktarımlar yapma şansımız olmuştu. Ancak ondan sonra atanan iki Sağlık Bakanı ısrarlı çabalarımıza rağmen ne bize ne de diğer sağlık meslek örgütlerine randevu vererek sağlık alanındaki eleştiri ve önerilerimizi dinlemek lütfunda bulundular. Gerçi Sağlık Bakanlığının ilgili kurumları, **Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Halk Sağlığı Kurumu** ve

benzeri kurumlar birçok toplantılarında davetli olarak bizim bulunmamızı istedikler ve biz de birçok aktarımlarımızı istediğimiz anda kendilerine yapabildik ama sağlıkta dönüşüm politikalarının çizgisiyle örgütümüzün önerileri paralel gitmediği için çoğu kez söylediklerimiz kayda alınmasına rağmen istediğimiz düzeyde gerçekleşmedi.

Bunun dışında **Kalkınma Bakanlığı**'nın beş yıllık kalkınma planında meslek örgütümüzün politikalarına uygun birçok öneriyi yazdırmayı başardık. Tabii bu önerilerin ne kadar hayata geçirileceğini zaman içinde hepimiz göreceğiz.

Yüksek Öğretim Kurulu ile dört

kez görüşme şansımız oldu. Bu görüşmelerde özellikle artan fakülte ve öğrenci kontenjanı sayısı üzerine birçok rapor verdik kendilerine ve bizzat da eleştirilerimizi ve endişelerimizi sunduk. Bu çabalarımıza rağmen fakülte sayısı ve kontenjan sayısı ısrarla arttırılmaya devam ediyor.

Sosyal Güvenlik Kurumu ile de toplantılar yaptık. Onlara da özellikle istihdamı destekleme konusunda dişhekimliği alanında yapılan yanlışları ve bu yanlışların düzeltilmesiyle ilgili önerilerimizi sunduk.

'Kamuda çalışan meslektaşlarımızın Odalarımıza üye olup olmadığına bakmaksızın, dişhekimi kimlikleri nedeniyle her zaman yanlarında olma sorumluluğunu yerine getirmek için elimizden geleni yapıyoruz.'

'Geçen sene İstanbul'daki kongremiz, bu sene de Ankara'daki kongremiz TDB kongreler tarihinin arka arkaya rekor kırarak gerçekleşen en yüksek katılımlı kongreleri oldu.'

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun oluşturulmasının ardından Kurul üyeleriyle görüşerek toplantılar yaptık. Kurul üyeleri Kişisel Sağlık Verileri Kongremizde de bize eşlik ettiler. Bunun dışında da iki senelik süreçte her gerektiği noktada devlet kurumlarıyla iyi ilişkiler içinde olmaya çalıştık ve bu ilişkiler çerçevesinde de önerilerimizi her zaman dile getirme gayreti içinde olduk.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın büyük çoğunluğu Oda üyesi değil. Geçtiğimiz dönemde onların taleplerinin de sözcüsü olmak adına neler yapıldı?

Türk Dişhekimleri Birliği Kamuda çalışan meslektaşlarımızın Odalarımıza üye olup olmadığına bakmaksızın, dişhekimi kimlikleri nedeniyle her zaman yanlarında olma sorumluluğunu taşımaktadır. Bu sorumluluğu yerine getirmek için elinden geleni de yapmaktadır.

Geçtiğimiz dönemde de yine sağlığa şiddet vakaları artmaya devam etti. Şiddete maruz kalan meslektaşlarımızın yanında örgüt olarak ve hukuki desteğimizle de bulunmaya çalıştık. Bunun dışında da ilgili mercilere bu sorunun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin bir an evvel alınması adına görüşlerimizi ilettik. Ekim ayının ortaları itibariyle de bütün sağlık emek ve meslek örgütleriyle birlikte sağlığa şiddete dur denmesi için eylemler yaptık. Sağlığa şiddete yönelik ilgili yasaların çıkarılması için başlatılan kampanyanın destekçisi olduk.

Yine Kamuda çalışan meslektaşlarımızın hasta şikayetleriyle hasta hakları kurullarında görülen dosyalarının mutlaka oda temsilcisiyle beraber incelenmesi için Sağlık Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunduk. Odalarımıza da bu konuda hassas olmaları yönünde uyarılarımızı yaptık. Bu konuda biliyorsunuz daha önce kazandığımız bir

'Şunu çok iyi anlamalıyız; devletin sistemik bir koruyucu ağız diş sağlığı planlamasına geçmemesi halinde bu kadar çok dişhekiminin varlığının toplumun ağız diş sağlığı kriterlerinin düzelmesine hiçbir katkısı olmayacaktır. Hastalıkları sadece tedavi ederek bitirmek imkânsızdır.'

dava ile hasta hakları kurullarında soruşturması sürdürülen meslektaşlarımızın bu süreçte dişhekimleri odasından bir temsilciyle beraber olmasının zorunlu olduğunu hukuksal olarak ortaya koymuştuk.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın hepsini ilgilendiren genel sorunları olduğu gibi farklı bölgelerde farklı sebeplerden kaynaklanan lokal sorunları da sık sık ortaya çıkıyor. Son olarak Elazığ'da ağız diş sağlığı merkezleri ve bunlara bağlı poliklinikler kapatılarak hepsinin Şehir Hastanesi'ne taşınması sonucu hem dişhekimlerinin özlük haklarında kayıplar yaşandı hem de hastaların hizmete ulaşması güçleşti. Bu tür problemlere yönelik çalışmalarını da yürütüyoruz.

Türk Dişhekimleri Birliği uluslararası kongrelerine kamudaki meslektaşlarımızın da katılımını sağlamak için Sağlık Bakanlığı'yla, ağız diş sağlığı merkezlerinin başhekimlikleriyle gerekli yazışmalar yapılmış ve bu mesleki gelişim programlarında yer almaları için çaba gösterilmiştir. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın TDB ve Odaların gayretlerinden daha çok haberdar olmaları için gelecek dönemde bazı çalışmaların yürütülmesi planlanmış ve bu bilgiler 17. dönem Merkez Yönetim Kurulu'na aktarılacak yazılı bir döküman haline getirilmiştir.

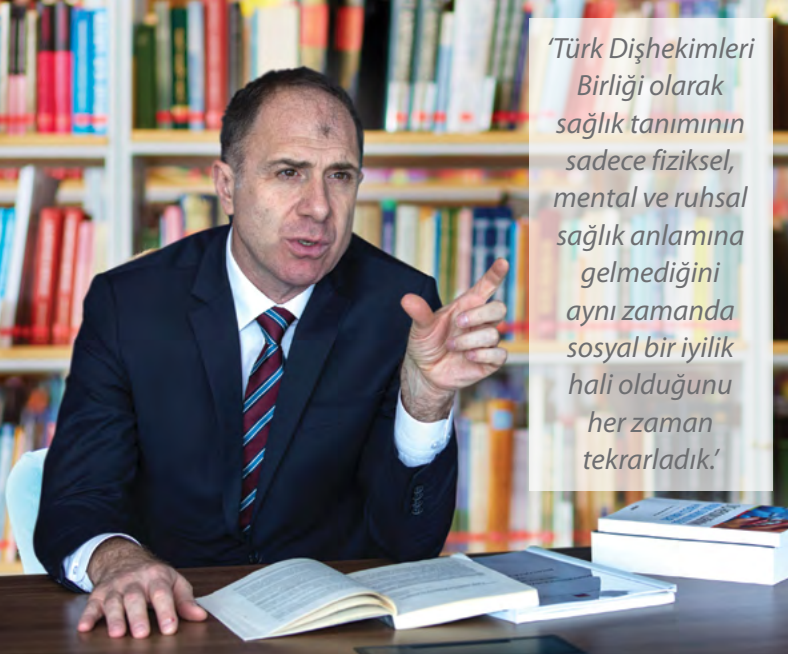
TBMM'de ilgili komisyon çalışmasına katılarak emekli dişhekimlerinin özlük haklarıyla ilgili yapılan değişikliklerle ilgili katkı yaptık ve bu çalışmanın benzerinin serbest çalışan dişhekimlerinin emekliliğine de benzer şekilde yansıtılması için gerekli söylem ve başvuruları yaparak bu konuda da çaba gösterdik.

Görev döneminizde çok başarılı iki Kongre gerçekleştirdiniz. Kongrelerin geleceğiyle ilgili düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

16. dönem Merkez Yönetim Kurulu olarak geçen sene İstanbul'daki kongremiz, bu sene de Ankara'daki kongremiz TDB kongreler tarihinin arka arkaya rekor kırarak gerçekleşen en yüksek katılımlı kongreleri oldu. Dönemimizde başlatılan kongre katılımını yükseltme amaçlı ufak tefek dokunuşlar ciddi sonuçlar doğurdu. Geçen yıl İstanbul'da 3 bine yaklaşan

dişhekimi kaydı bu yıl Ankara'da 3164 olarak gerçekleşti. Yine geçen yıl İstanbul'da 2 bine yaklaşan öğrenci kaydı bu yıl Ankara'da 3500'e yaklaştı. Ayrıca organizasyonların bu başarısı konusunda İstanbul ve Ankara Odalarımızın kongre tecrübeleri ve özverili çalışmaları her türlü takdiri hak etmektedir.

Bilimsel programlar hazırlanırken özellikle dişhekimlerinin arzu ve taleplerinin de

'Türk Dişhekimleri Birliği olarak sağlık tanımının sadece fiziksel, mental ve ruhsal sağlık anlamına gelmediğini aynı zamanda sosyal bir iyilik hali olduğunu her zaman tekrarladık.'

göz önüne alınması ve fuar alanının zenginliği meslektaşlarımızın kongrelerimize olan ilgisini arttırmıştır. Bu kongrelerde özellikle öğrencilerin varlığı bizim için çok önemlidir. Meslek örgütüyle yaklaşmanın ve gelecekteki meslektaşlarıyla kaynaşmanın en iyi yolu bir araya gelmektir.

Gelecek yıl tekrar İstanbul'da gerçekleşecek olan kongremizin bu iki kongreyi de aşarak daha iyi bir noktaya geleceğinden hiç şüphemiz yoktur. Türk Dişhekimleri Birliği'nin tarihinde her kongre bir diğerini daha iyi bir noktaya taşıyacak şekilde organize edilmiş ve bu organize başarı giderek yükselmiştir. 16. dönem Merkez Yönetim Kurulu çalışmaları sırasında yetiştiremediğimiz, Kongre yönergelerinde kongrelerin geleceğine yönelik bazı değişiklikler 17. dönem Merkez Yönetim Kurulu'nun çalışmalarıyla umarız ki daha iyi bir noktaya taşınacaktır. Bundan sonraki hedefimiz, bölgemizde sanayinin ve meslektaşlarımızın en geniş katılımıyla gerçek anlamda Avrupalı, Ortadoğulu, Afrikalı ve Asyalı meslektaşlarımızın referans olarak kabul ettikleri bir uluslararası kongre olmaktır.

Dişhekimliği ve sağlık alanının diğer bileşenleriyle ilişkilerinizi değerlendirebilir misiniz?

Bu dönem özellikle uzmanlık derneklerinin Türk Dişhekimleri Birliği çatısı altında bir araya geldiği, hem dişhekimliği mesleği için hem de toplum ağız diş sağlığı için birlikte üretim yaptıkları bir platform oluşturmak için çaba gösterdik. Bu platformu '**Dişhekimliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu**' adı altında gerçekleştirmek için uzmanlık derneklerimizle dört toplantı gerçekleştirdik. Uzmanlık derneklerinin yönetim kurullarında bu oluşumun gerçekleştirilmesi için

karar almaları bekliyoruz. Şu anda üç uzmanlık derneğinden bununla ilgili yönetim kurulu kararı tarafımıza ulaştı. Diğerlerinden de bu kararlar Türk Dişhekimleri Birliği'ne ulaştığında Dişhekimliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu yönetmeliği ve yönergeleri hazırlanarak çalışmaya başlayacaktır.

Yine bu dönemde **Dekanlar Konseyi** toplantılarına hazırlıklı olarak katılım gösterilmiş ve dişhekimliği alanının hem eğitim hem tedavi hizmetleri açısından değerlendirilmesinde bu platformda da söz alınmıştır.

Dişhekimliğinde uluslararası ilişkiler de ihmal edilmemiş, **Dünya Dişhekimleri Birliği FDI**'in İspanya ve Arjantin'deki genel kurullarına katılarak politik bildirgelerin oluşmasına katkı sunulmuştur. FDI'nin çeşitli komisyonlarındaki üyelerimizin çalışmalarıyla da Türk Dişhekimleri Birliği en iyi şekilde temsil edilmiştir.

Bu iki sene boyunca hemen hemen her hafta sağlık emek ve meslek örgütleriyle toplantılar yapılmış, bu toplantıların sonucunda **Şehir Hastaneleri Çalıştayı, Sağlıkta Şiddet Çalıştayı, Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Kongresi, Kişisel Sağlık Verileri Kongresi** gibi birçok ortak faaliyetin yanı sıra çeşitli sağlık ve toplum sorunlarına ortak basın açıklamaları da beraber düzenlenmiştir.

Özellikle 15 Temmuz darbe girişiminin ardından demokratik hak ve özgürlüklere yönelik ciddi baskılar yaşandı. Hak arama mücadelelerini zorlaştıran OHAL'in bir anlamda süresiz hale getirildiği bu süreçte TDB toplumsal meselelerde nasıl bir çizgi izledi?

Türkiye 15 Temmuz sürecinden sonra OHAL ile uzun süre yönetildi ve sizin de ifade ettiğiniz gibi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinde yapılan düzenlemelerle OHAL bir anlamda süresiz hale getirildi. Bütün görev dönemimizde OHAL baskısı altında olmak bir meslek örgütü olarak hak arama süreçlerimizde bir baskı unsuru olarak sürekli üzerimizdeydi.

Bu süreçte meslek örgütlerinin kamu kurumu kimliğine yapılan saldırılar bütün sağlık meslek ve emek örgütleri ve diğer kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleriyle beraber değerlendirildi, gerekli tepkiler gösterildi. Türk Dişhekimleri Birliği olarak sağlık tanımının sadece fiziksel, mental ve ruhsal sağlık anlamına gelmediğini aynı zamanda sosyal bir iyilik hali olduğunu her zaman tekrarladık.

Sağlığın gelişmesi için Türkiye'de demokrasinin, ekonominin ve adaletin de gelişmesi gerektiğini, bütüncül bir gelişme olmadığında tek başına sağlık alanında ciddi bir yol kat edilemeyeceğini hepimiz biliyoruz ve bütün baskılara rağmen de bunu seslendirmeye çalışıyoruz.

TDB 24. Uluslararası
Dişhekimliği Kongresi Ankara'da yapıldı

Daha iyi ağız diş sağlığı hizmeti için...

27-30 Eylül 2018 tarihlerinde Ankara Dişhekimleri Odası'nın organize ettiği ve rekor düzeyde katılım sağlanan Kongre öncesinde iki gün süren bir Meslek Sorunları Sempozyumu da düzenlendi. Uluslararası alanda isim yapmış akademisyenler dışında FDI ve ERO yöneticileri de Kongre için Ankara'daydı.

Dişhekimliğinin en önemli bilimsel organizasyonu TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongrelerinin 24'üncüsü geçtiğimiz 27-30 Eylül tarihlerinde Ankara Dişhekimleri Odası'nın ev sahipliğinde ATO Congressium'da gerçekleştirildi. Kongre'ye paralel olarak düzenlenen Expodental 2018 dişhekimliği fuarı da dört gün boyunca hem Kongre katılımcılarına hem de gününbirlik fuar ziyaretçilerine açıldı.

Kongre öncesinde her yıl yapıldığı gibi dişhekimliğinin ve meslek örgütünün çeşitli sorunlarının ele alındığı iki günlük bir Meslek Sorunları Sempozyumu (MSS) düzenlendi.

Meslek Sorunları Sempozyumu

Meslek Sorunları Sempozyumu 25-26 Eylül 2018 tarihlerinde Ankara'da Marriott Otel'de yapıldı.

Toplantı açılışını yapan TDB Genel Sekreteri **Neslihan Sevim** saygı duruşunun ardından sözü ev sahibi Ankara Dişhekimleri Odası (ADO) Başkanı **Serhat Özsoy**'a verdi. Katılımcılara hoşgeldiniz diyen Özsoy kısaca organizasyondan bahsetti ve iyi bir Sempozyum ve Kongre geçirmelerini diledi. MSS'den sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Mehmet Çalık** Sempozyumun ele alacağı konuları aktararak gruplarda görev alan katılımcılara teşekkür etti.

Üç ayrı konuda oluşturulan çalışma gruplarının kendi toplantılarına ayrılmasının ardından TDB Genel Başkanı **İlker Cebeci** Başkanlar Konseyi toplantısını başlattı.

TDB Genel Başkanı Cebeci: 'Anonimleştirilmiş verilerin aktarımına karşı değiliz' Sağlık Bakanlığı'nın kişisel sağlık verileri-

ni talep etmesiyle ilgili yıllardır süren mücadelede geline nokta özetleyen Genel Başkan İlker Cebeci, TDB'nin bu konuda söz konusu verilerin anonimleştirilmiş olarak iletilmesinde bir sakınca görmediğini, ancak kişisel detayların yer aldığı bir veri aktarımının her ne kadar bu konuyu düzenleyen çeşitli yasalar çıksa, çeşitli kurumlar oluşturulsa da zorunlu tutulamayacağını ifade etti.

Konuyla ilgili görüşlerini belirten oda başkanları muayenehanelerin bu verileri istatistikî bir şekilde aktarabildikleri bir sistemin olmadığını, özel firmaların yüksek bedellerle sattıkları programların bulunduğunu, bunların da her türlü kişisel bilgileri talep eden programlar olduğunu aktardılar.

Yasanın bu konuda dişhekimlerini sadece istatistikî veriyi iletmekle yükümlü kıldığını hatırlatan TDB Hukuk Danışmanı **Mustafa Güler** de bu konuda bir uyarı ya da ceza gelmesi durumunda dava açılabilirliğini ifade etti.

Tabelalarla ilgili yaşanan sorunları da ele alan

Kongre, 3164 dişhekimi ve 3345 dişhekimliği öğrencisinin katılımıyla yeni bir rekora sahne oldu.

Meslek Sorunları Sempozyumu, üç başlık altında oluşturulan çalışma gruplarının ve TDB Başkanlar Konseyi'nin iki gün süren çalışmalarıyla 25-26 Eylül 2018 tarihlerinde yapıldı.

◀ TDB Genel Başkanı İlker Cebeci Kongre açılış törenindeki konuşmasında TDB 24. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin Türkiye'de bugüne kadar yapılmış en büyük sağlık kongresi olduğu bilgisini verdi.

Başkanlar Konseyi'nde yabancı dilde ifadelerin isim olarak kullanılması, bina giydirmeleri vb. gibi birçok konu gündeme geldi ve bu konuda bir çalışma grubunun TDB 17. Olağan Genel Kurulu'na kadar çalışma yapmasına karar verildi. 'Dent', 'dental' gibi mesleki literatüre yerleşmiş ifadelerin kullanılabilmesine yönelik bir esneme yapılması konusunda da toplantıda bir eğilim oluştu.

Sağlık Turizmi Yönetmeliği gurbetçileri kapsamıyor

Sağlık turizmi yönetmeliğiyle ilgili olarak TDB'nin yürüttüğü hukuk mücadelesinin geldiği aşamanın özetlenmesinin ardından var olan durumda muayenehanelerin bu süreçten zarar görmemesi için nasıl davranılması gerektiği görüşüldü. Yönetmeliğin gurbetçilerin ülkelerine geldiklerinde yaptıkları tedaviyi kapsamadığı, sadece sağlık turizmi sistemi yoluyla gelecek hastalarla ilgili olduğu ifade edildi.

Sağlık turizminde komplikasyonların nasıl giderileceği, uzun süreli tedavilerde tedavinin seyrini kimin takip edeceği gibi birçok yanıtız soru olduğu da hatırlatıldı.

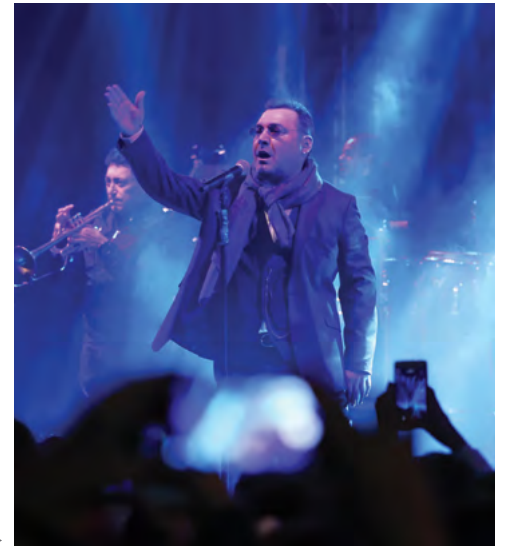
Kamunun serbest çalışan dişhekimlerinden de hizmet alması yönündeki görüşmelerde daha önce bu konuda hükümet nezdinde yapılan girişimler hatırlatılarak bugün bu konuda atılması gereken adımlar ele alındı.

35. Dişhekimleri Odamız: Mardin

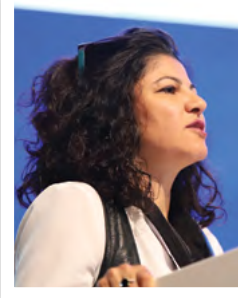
Geçtiğimiz Eylül ayında ilk genel kurulunu yaparak faaliyetine başlayan Mardin Dişhekimleri Odası adına Yönetim Kurulu üyesi **Zelal Yıldırım Şen** bir konuşma yaptı. Katılımcıları Kürtçe ve Türkçe selamlayan Şen, coğrafi uzaklık nedeniyle ayrı bir oda olarak faaliyet göstermenin daha işlevsel olacağını düşünerek yeni Oda faaliyetine giriştiklerini söyledi ve bu süreçteki yardımlarından dolayı Diyarbakır Dişhekimleri Odası'na teşekkür etti.

Başkanlar Konseyinin gündeminin tamamlanmasının ardından çalışmalarını tamamlayan üç çalışma grubunun katılımcıları da toplantıya dahil olarak oluşturdukları raporları sundular.

'Sağlıkta Dönüşüm Programları (SDP) Türkiye'de Ağız Dış Sağlığımı Neye Dönüştürmüştür?' başlıklı çalışma grubunun raporu Kocaeli Dişhekimleri Odasından **Gönül Uluce Okumuş**, 'Türkiye'de Yeni Yönetim Koşullarında Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Geleceği' başlıklı çalışma grubunun raporu TDB Genel Başkan Vekili **Hüseyin Tunç**, 'TDB ve Odalarının Örgütlenme Sorunları ve Çözüm Önerileri' başlıklı çalışma grubunun raporu İstanbul Dişhekimleri

Romantik şarkıları, samimi tavrıyla Yaşar Kongrenin ilk akşamı harika bir konser deneyimi yaşattı. ▶

Ankara Dışhkimleri Odası ve Kongre Organizasyon Komitesi Başkanı Serhat Özsoy, Kongre Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Ersel Özdemir, DİŞSİAD Genel Sekreteri Erkan Uçar, Dışhkimliği Fakülteleri Dekanlar Konseyi Başkanı Prof. Dr. Nimet Ünlü ve Komşu Ülke Dışhkimleri Birlikleri adına Kosova Dışhkimleri Odası Başkanı Prof. Dr. Kujtim Shala da açılış töreninde birer konuşma yaptı.

Odası'ndan **Doç. Dr. Ahmet Ferhat Mısır** tarafından okundu. Başkanlar Konseyi Sonuç Bildirgesi de Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Prof. Dr. Atilla Stephan Ataç** tarafından okundu ve bazı düzeltmelerle kabul edildi.

Kongreye renkli açılış

Kongre açılış töreni 27 Eylül sabahı Congressium'da Türkiye'de ve dünyadan dışhkimliği camiasının önemli isimlerinin katılımıyla yapıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından dışhkimliği tarihini ve Anadolu'nun tıbbın tarihindeki yerini özetleyen kısa filmin ardından Ankara Dışhkimleri Odası ve Kongre Organizasyon Komitesi Başkanı Serhat Özsoy yeniden Ankara'da meslektaşlarımızla buluşmanın sevinç ve gururunu yaşadıklarını belirtti ve Kongre'ye emek veren herkese teşekkür etti.

Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri **Ersel Özdemir** de Kongre'ye an itibarıyla 8 bini aşkın kayıt yapıldığı bilgisini verdi. Dış Malzemeleri ve Sanayi İş Adamları Derneği (Dışsiad) Genel Sekreteri **Erkan Uçar**, dışhkimliği ekipman ve malzemeleri sanayisinin durumu ve derneğin IDEX 2019 fuarı çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

Dışhkimliği Fakülteleri Dekanlar Konseyi Başkanı **Prof. Dr. Nimet Ünlü**, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyesi **Prof. Dr. Çetin Atasoy**, Türk Eczacıları Birliği Başkanı **Erdoğan Çolak** ve

Açılış töreninin konukları arasında FDI Başkanı Gerhard Seeberger, KKTC Sağlık Bakanı meslektaşımız Filiz Besim ve Isparta Milletvekili meslektaşımız Bayram Özçelik de vardı.

Burdur Milletvekili meslektaşımız **Bayram Özçelik** kısa birer konuşma yaptılar.

Dışhkimliği dünyası Türkiye'de buluştu

Komşu Ülke Dışhkimleri Birlikleri adına Kosova Dışhkimleri Odası Başkanı **Prof. Dr. Kujtim Shala**'nın Türkçe yaptığı konuşma salondan büyük alkış topladı.

FDI Avrupa Bölgesel Örgütü (ERO) Başkanı **Dr. Anna Lella**, Türk Dışhkimleri Birliği'nin uluslararası dışhkimliği camiasına katkılarını yakından bildiğini ve takdir ettiğini belirterek "ERO'da görev alan Türk meslektaşlarıma ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum" dedi.

Dünya Dışhkimleri Birliği (FDI) Gelecek Dönem Başkanı **Gerhard Seeberger** de FDI Başkanı **Kathryn Kell**'in selamlarını ve başarı dileklerini ilettiler. TDB'nin organizasyonlardaki başarısını İstanbul'da yapılan ve halen aşılamayan FDI 101. Dünya Dışhkimliği Kongresi'nin başarısıyla kanıtlanmış olduğunu söyleyen Seeberger bu Kongrenin de çok başarılı ve verimli geçeceğini emin olduğunu belirtti.

Sağlık Bakanı meslektaşımız da aramızdaydı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sağlık Bakanı Dışhkimisi **Dr. Filiz Besim** de geçtiğimiz yıla kadar dışhkimisi olarak katıldığı Kongrede bu yıl Sağlık Bakanı olarak konuşma yapmaktan büyük gurur duyduğunu ifade etti.

Kongre'nin onur konuklarından FDI Avrupa Bölge Örgütü ERO Başkanı Anna Lella (sağda) Kongre Onursal Başkanı ve FDI Konseyi eski üyesi Prof. Dr. Nermin Yamalik'a Kongre organizasyonu ve katılım sayısının etkileyici olduğunu ifade etti.

Alanlarında dünya çapında ün yapmış bazı bilim insanlarının konferanslarında bu fotoğraftaki gibi dinleyiciler salona sığmadı.

Kongre Onursal Başkanı **Nermin Yamalık** kısa bir konuşmayla kongre bilimsel programı hakkında bilgiler verdi.

TDB Genel Başkanı ve Kongre Başkanı İlker Cebeci değişim ve dönüşüm kavramları arasındaki farka vurgu yaparak 'sağlıkta dönüşüm' sürecine hangi nedenlerle direndiklerini madde madde ortaya koydu. Eylül ayı başında Arjantin'de yapılan FDI Genel Kurulu'nda deklare edilen politika bildirelerinin hemen tümüne ilişkin sunumların Kongre'de yer aldığına işaret eden Cebeci Türkiye'nin şu ana kadar yapılmış en büyük sağlık kongresi olan 24. Kongre'nin anılarda güzel bir yer kaplaması temennisıyla konuşmasını tamamladı.

Expodental 2018

Operamanya grubunun hem katılımcılar hem de sahnedeki TDB yöneticileri açısından sürpriz bir mizansen içeren müzik ziyafetiyle sona eren açılış töreninin ardından konuklarla birlikte Expodental 2018 fuarının açılışına geçildi.

TDB Genel Başkanı İlker Cebeci, ADO ve Organizasyon Komitesi Başkanı Serhat Özsoy, KKTC Sağlık Bakanı Filiz Besim, ERO Başkanı Anna Lella, Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve DİŞSİAD yetkililerinin birlikte Expodental 2018 açılış kurdelesini kesmelerinin ardından Genel Başkan Cebeci ve ERO Başkanı Lella bir süre birlikte standları ziyaret ettiler.

3500 m² alanda kurulan Expodental 2018'de yerli ve yabancı toplam 110 firma meslektaşlarımızla buluştu. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl da Kongre bilimsel programı tamamlandıktan sonra Expodental bir gün daha açık kaldı. Fuara daha geniş zaman ayırmak isteyen meslektaşlarımız da 30 Eylül Pazar gününü bu şekilde değerlendirdiler.

'Dışhekimliğinde 5N 1K'

Bu yıl tema olarak 'Dışhekimliğinde 5N 1K' başlığı seçilen bilimsel program kapsamında 21'i yurt dışından toplam 114 konuşmacı yer aldı. Dışhekimlerine yönelik 66 konferans, 9 panel ve 27 kurs düzenlenirken

Kongre açılışının ardından (soldan sağa) Burdur Milletvekili Bayram Özçelik, ADO ve Organizasyon Komitesi Başkanı Serhat Özsoy, TDB Genel Başkanı İlker Cebeci, KKTC Sağlık Bakanı Filiz Besim, ERO Başkanı Anna Lella ve İran Dışhekimleri Birliği Başkanı Ali Tacerniye Expodental 2018 fuarının açılış kurdelesini birlikte kestiler.

Tören sırasında Operamanya grubunun TDB Genel Başkanı İlker Cebeci ve ADO Başkanı Serhat Özsoy'a yaptıkları sürpriz ve ardından sundukları mini konser açılış töreninin eğlenceli anlarındandı.

Bilimsel programın önemli bir parçası da bu yıl sayısı 27'ye çıkarılan uygulamalı kurslardı.

Ağız ve Diş Sağlığı Teknikerleri ve Yardımcı Personeli Sempozyumu ile Diş Teknisyenleri Sempozyumu da Kongre kapsamında yapıldı. Kongreye bu yıl 958 bildiri başvurusu yapıldı.

Yaşar'la harika bir Ankara akşamı

Kongre sosyal programı yine çok yönlü hazırlanmıştı. İlk gün sıra dışı bir kariyere sahip yazar **Mehmet Auf** TDB standında kitaplarını imzaladı ve ardından da keyifli sohbetiyle meslektaşlarımıza iletişim inceliklerini anlattı.

Yoğun geçen günün ardından **Yaşar**'ın Eylül ayı gibi romantik şarkıları artık serinlemeye başlayan Ankara akşamında sıcak bir esinti oldu.

Psikiyatrist **Dr. Gülseren Budayıcıoğlu** da Kongrede 'Kader Motifi' başlıklı bir konuşma yaptı. Ardından da kitaplarını imzaladığı stand meslektaşlarımızdan büyük ilgi gördü.

İkinci günün akşamında düzenlenen gala yemeğinde solisti meslektaşımız **Tolga Bıçakçı** olan 'Positive Live Project' grubu meslektaşlarımıza unutulmaz bir gece yaşattı.

Kongreyle ilgili haberlerin yer aldığı kongre gazetesi de "Ankara'nın Kongre Günlüğü" başlığıyla Kongre'nin ikinci günü yayımlandı.

Komşu Ülkeler İşbirliği Platformu

Kongre sırasında **8. Komşu Ülkeler Dişhekimleri Birlikleri İşbirliği Platformu** toplantısı da 28 Eylül günü Congressium'da yapıldı.

TDB adına Genel Başkan **İlker Cebeci**, Genel Sekreter **Neslihan Sevim**, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri **Mehmet Çalık**, **Dr. Gülay Özdoğan**,

◀ Sıra dışı bir kariyere sahip yazar ve oyuncu Mehmet Auf keyifli sohbetiyle meslektaşlarımıza iletişim inceliklerini anlattı.

Kongre'de çok sayıda meslektaşımızın eserleriyle katkıda bulunduğu Sanatçı Dişhekimleri Sergisi dişhekimliğinin sanatla yakın ilişkisini bir kez daha ortaya koydu.

Kongre kapsamında FDI Gelecek Dönem Başkanı Gerhard Seeberger, Uluslararası Dişhekimliği Eğitimi Birlikleri (IFDEA) Başkanı Corrado Paganelli, FDI Konsey üyesi Takeşi İnue ve TDB Akademi Başkanı Murat Akkaya'nın konuşmacı olduğu 'Dişhekimliği Eğitimi Tematik Toplantısı' nı TDB Merkez Yönetim kurulu üyesi Atilla Stephen Ataç yönetti.

Buket Uğuz, TDB Dış İlişkiler Komisyonu üyeleri **Prof.Dr. Nermin Yamalık**, **Prof.Dr. Taner Yücel**, **Doç.Dr. Ferhat Mısır**, **Doç.Dr. Hande Şar Sancaklı**, **Dr. Uğur Ergin**, **Zekeriya Doruk Alp** ve **Ersel Özdemir**'in katıldığı toplantıda Platformda temsil edilen Birlikler dışında FDI Gelecek Dönem Başkanı **Gerhard Seeberger**, ERO Başkanı **Anna Lella**, FDI Konseyi üyesi **Takeşi İnue**, Uluslararası Dishekimliği Eğitimi Birlikleri (IFDEA) Başkanı ve Avrupa Dişhekimliği Eğitimi Birliği (ADEE) eski Başkanı **Corrado Paganelli** de yer aldı.

Toplantıya komşu ülke dişhekimleri örgütlerinden **Rena Aliyeva** (Azerbaycan), **Elmedin Bajric**

Meslektaşlarımızın gözüyle...

Sema Şen Günaydın Trabzon

26 yıllık dişhekimiyim. Kongreyi bilimsel programı güzel ama biraz akademik buldum ben, kliniğe yönelik tam istediğimi bulamadım.

Bu sene organizasyonu daha iyi buldum. İstanbul daha yoğundu ama Ankara'yı beğendim. Sosyal programda gala yemeğine katılabildim sadece, güzeldi. Ankara'yı bu kadar başarılı beklemediğim ama çok beğendim.

Hakan Uluç Kuzey Kıbrıs

Daha önce de TDB kongrelerine katılıyordum ama bu çok güzel oldu. Kongre alanı çok derli toplu kompakt bir alan, her istediğimize ulaşabiliyoruz.

Bilimsel programda aradığım her konuyu buldum. Bugün 'All on four' tekniğiyle ilgili vaka sunumlarını izledim, güzeldi. Organizasyonda da bir sorun yoktu, sadece yemek organizasyonu sorunluymdu.

Aylin Özis İstanbul

Bilimsel programı öncekilerle kıyasladığımızda bana daha doyurucu geldi. Organizasyon şu ana kadar iyi görünüyor. Ufak tefek aksaklıklar tabii ki oluyor ama onlar da dile getirildiğinde karşılığını buluyor. Önemli olan da bu zaten, yoksa eksiklikler mutlaka olacaktır. Sosyal programda Yaşar konserini izledik; çok keyifliydi, zaten çok sevdiğim bir sanatçı Yaşar.

(BosnaHersek), **Nikolay Şerkov** (Bulgaristan), **İhsane Bin Yahya** (Fas), **İbrahim Gannam** (Filistin), **Ali Tacerniye** (İran), **Azamet Baygulakov** (Kazakistan), **Ahmet Özant** (KKTC), **Kujtim Shala** ve **Amir Mamusha** (Kosova), **Karlos Hayrallah** (Lübnan), **Rahmetullah Nigmatov** (Özbekistan) ve **Nasır Ali Han** (Pakistan) katıldı.

Kongre sırasında 8. Komşu Ülkeler Dışhekimleri Birlikleri İşbirliği Platformu toplantısı da 28 Eylül günü Congressium'da yapıldı.

TDB Genel Başkanı İlker Cebeci, toplantının açılışında yaptığı konuşmada platformu daha etkin hale getirebilme doğrultusundaki önerileri ele alacaklarını belirtti ve özellikle eğitim ve araştırma alanında da birlikte yapabilecek çok şey olduğuna işaret etti.

Platform çalışmalarının çerçevesini çizmek amacıyla hazırlanan Komşu Ülkeler Dışhekimleri Birlikleri İşbirliği Platformu Yönergesi de toplantıda bulunan ülke temsilcileri tarafından imzalandı.

Tematik toplantı: Dışhekimliği eğitimi

Yine Kongre sırasında 29 Eylül günü dışhekimliği eğitiminin dünya çapında isimlerinin de katıldığı 'Dışhekimliği Eğitimi Tematik Toplantısı' yapıldı.

FDI Gelecek Dönem Başkanı Gerhard Seeberger FDI'nın dışhekimliği eğitimine bakışını özetleyen Uluslararası Dışhekimliği Eğitimi Birlikleri (IFDEA) Başkanı **Corrado Paganelli** de Avrupa Dışhekimliği Eğitimi Birliği (ADEE) ve IFDEA'nın modern dışhekimliği eğitiminde karşılaşılan ortak güçlüklerle ilişkin bakış açısını, FDI Konsey üyesi **Takeşi İnué** de modern dışhekimliği eğitimindeki güçlükleri aşmaya yönelik çözüm önerileri ve Japonya deneyimi anlattı.

YÖK Başkan Vekili **Mehmet İsmail Safa Kapıcıoğlu**'nun da katıldığı toplantı grup çalışmalarıyla devam etti.

Kongre'yi destekleyen sponsor firmaların temsilcilerine Kongreye katkılarından dolayı TEMA teşekkür belgeleri sunuldu.

2019'da yine İstanbul'dayız

Kongre'nin bilimsel programı 29 Eylül akşamı Congressium'da yapılan kapanış töreniyle sona erdi.

3164 dışhekim, 3345 öğrenci, 2575 fuar ziyaretçisi, 88 ADS teknikeri ve dışhekim yardımcısı, 24 Teknisyen ve 1550 firma temsilcisiyle toplam 10.746 kişinin katıldığı Kongre yeni rekorlara sahne oldu.

Kongre'nin üç gününü özetleyen kapanış filminin gösterimi ile başladı. Kongre Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Ersel Özdemir ve Organizasyon Komitesi Başkanı Serhat Özsoy ve Kongre Onursal Başkanı Nermin Yamalık kısa birer konuşmayla organizasyonda emeği geçenlere ve katılımcılara teşekkür ettiler.

TDB Genel Başkanı İlker Cebeci de İstanbul'da 2017'de kırılan rekorun ardından Ankara'da da yeni

Meslektaşlarımızın gözüyle...

Hayrettin Gündüz İstanbul

Genel olarak bilimsel programla ilgili izlenimim çok iyi. Benim beklentilerimin üzerine çıktı açıkçası. Sadece yemek ve çay-kahve organizasyonu yetersizdi.

Expodental bence yeterliydi; sadece krizin etkisiyle insanlar harcamalarını azaltıyor. Bunun firmaları da olumsuz etkilediğini düşünüyorum. Sudan çıkmış balık gibi herkes.

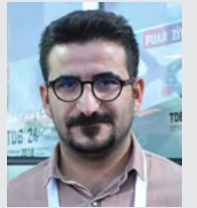
Yeşim Güvenç Ankara

TDB Kongrelerine hep katılıyorum. Bu yılki bilimsel programı beğendim. Özellikle dijital sistemler, yeni gelişmeler; hepsi değerlendirilmiş.

Bir de tabii arkadaşlarla buluşmak, birbirimizi görmek güzel. Katılım daha da geniş olsa daha da güzel olur bence. Yemeklerde biraz sıra oldu ama önemli olan bir arada olmaktı. Çok sorun etmedik o yüzden.

Abdülkadir Düzce Mardin

Geçen sene de katılmıştım. Özellikle yabancı hocaların gelmesi, oradaki tedavilerin yapım aşaması, prosedürü açısından bizim için aydınlatıcı oluyor. Kongre Ankara'da olduğu için mi bilmiyorum, farklı yerlerden çok arkadaşım gelmiş. Cizre'den, Van'dan, Antep'ten gelen arkadaşlarımı gördüm. Expodental'i de gezdim, fuar alanı ferahtı ama İstanbul'a göre firma sayısı daha az gibiydi.

bir rekora imza atıldığını kaydetti ve TDB tarihinin en şanslı başkanı olduğunu ifade etti. TDB kurullarında ve Organizasyon alt komitelerinde görev alan meslektaşlarımızın sahneye çağrılarak teşekkür edilmesinin ardından Cebeci Kongre flamasını ADO Başkanı Serhat Özsoy'dan alarak gelecek yıl Kongre'yi İstanbul'da düzenleyecek olan İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı **Turhan Atalay'a** teslim etti.

Öykü Yarışması ödülleri

27 meslektaşımızın toplam 30 öyküyle katıldığı TDB 2018 Öykü Yarışması'nda birinci seçilen **Berkant Sezer'e**, ikinciliği paylaşan **Emre İmamoglu ve Erkan Özaydın'a**, üçüncü seçilen **Serdar Devrim Erkmen'e** ödülleri TDB Genel Başkanı İlker Cebeci, TDB Genel Sekreteri Neslihan Sevim ve ADO Başkanı Serhat Özsoy tarafından sunuldu.

Sözel Bildiri ve En İyi Poster Araştırma Ödülleri de kapanış töreninde sahiplerini buldu. Poster yarışmasında birinciliği

TDB Genel Başkanı İlker Cebeci Kongre flamasını ADO Başkanı Serhat Özsoy'dan alarak gelecek yıl Kongre'yi İstanbul'da düzenleyecek olan İDO Başkanı Turhan Atalay'a teslim etti.

'İmplant Çevresi Yapışık Dişeti Oluşturulmasında: Puncto Şeklinde Serbest Dişeti Grefti Kullanılması' başlıklı çalışmalarıyla **Zeliha Betül Özsağır, Ebru Sağlam ve Mustafa Tunalı** kazandı.

Sözel Bildiri Ödülleri'nde birinciliği de 'Dental restorasyon uyumlarının farklı dijital yöntemler aracılığıyla değerlendirilmesi' başlıklı çalışmalarıyla **Merve Benli, Değer Öngül, Burçin Karataşlı ve Bilge Gökçen Rohlig** kazandı.

Kongre resmi ve destek sponsorları **GSK, İpana, Signal, Listerine, Colgate, İş Bankası, MIS Turkey, 3M, Kulzer, İDA ve Renault** yetkilileri sahneye davet edilerek Kongreye katkılarında dolayı TEMA teşekkür belgeleri sunuldu.

Kapanış törenine katılanlar arasında yapılan çekilişle Expodental'de yer alan firmaların sağladığı hediyeler sahiplerini buldu.

10-13 Ekim 2019'da İstanbul'da buluşmak üzere Ankara'ya veda edildi.

Meslektaşlarımızın gözüyle...

Onur Oral Bodrum

Fuar alanı önceki senelere göre daha zayıf. Ayrıca, ülkede bir kriz var ama depolar hekimlere hiç yardımcı olmamış gördüğüm kadarıyla. Tamam onlar da dövizle alıyorlar ama ana firmalarla irtibata geçip bu ani artışın etkilerini azaltacak önlemler alabilirlerdi.

Yemek konusunda ciddi bir sıkıntı oldu. Sosyal program, özellikle de Yaşar konseri güzeldi, eğlendik.

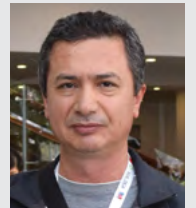
Utku Köyoğlu Denizli

Ben bu organizasyonu çok başarılı buldum. Öncelikle Congesium Kongre için çok elverişli bir mekan.

Bilimsel program çok güzel, dengeli hazırlanmış. Tek sıkıntım, konferanslarla fuar arasında gidip gelmek epey bir yorgunluk yaratıyor. Sosyal programda Yaşar konseri çok güzeldi. Organizasyon anlamında da bir sıkıntı yaşamadık, her şey çok güzeldi.

Bekir Dinç Konya

En son Antalya'da yapılan TDB Kongresine katılmıştım. Ondan sonra uzunca bir süre ara verdim.

Burada da bilimsel programda aradığım konuları bulabildim, o açıdan iyiydi ama organizasyon konusunda sıkıntılar vardı. Özellikle yemekte çok sıra oluyordu ve alan dardı. Sosyal programda konsere katılmadım. Expodentali gezdim, daha çok yeni gelişmeleri takip etmek istedim.

MESLEK SORUNLARI SEMPOZYUMU

'SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM' AĞIZ DİŞ SAĞLIĞINI NEYE DÖNÜŞTÜRDÜ?

Her yıl TDB Kongresi'ne paralel olarak yapılan ve mesleğin uzun vadeli sorunlarının ele alındığı Meslek Sorunları Sempozyumu bu yıl da Kongre öncesinde 25-26 Eylül 2018 tarihlerinde Ankara'da Marriott Otel'de yapıldı. Sempozyum'da üç ayrı çalışma grubunun ele aldığı konularda hazırladığı raporlar TDB Başkanlar Konseyi toplantısına sunuldu. Oda başkanlarının ve çalışma grubu katılımcılarının Sempozyum'a ilişkin görüşlerini derledik.

Balıkesir Dişhekimleri Odası Başkanı Burak Saran :

Dişhekimlerinin yanlarında dişhekimi çalıştırabilmesinin önü açılmalı

Başkanlar Konseyi toplantısını kısaca değerlendirebilir misiniz?

Meslek Sorunları Sempozyumu'yla birleştiği zaman Başkanlar Konseyi toplantıları daha yoğun geçer, daha verimli olur. Burada da böyle oldu.

Meslek örgütlerinin geleceği ele alınan konulardan biriydi. 2023 yılında sayımızın iki katına çıkacağı hesaba katıldığında Oda ve TDB örgütlenmesinde de ciddi değişiklikler yaşanacaktır. Sağlık Bakanlığı bu kadar dişhekimini istihdam edemeyeceğine göre serbest çalışan dişhekimi sayısı ciddi oranda artacaktır. TDB bunun önlemlerini almalı ve yeni bir örgütlenme modeline gitmeli. Diğer bir çalışma grubumuz 'sağlıkta dönüşüm'le ilgiliydi. Sağlıkta dönüşüm başlayalı neredeyse 15 yıl

oldu, hâlâ bir dönüşüm içinde sağlık sistemi. Bu dönüşümün ne zaman tamamlanacağı da belirsiz. Nereye dönüşeceğini bilmediğimiz için biz de net bir tavır koyamıyoruz. Bunu tartışmaya devam edeceğiz gibi geliyor bana.

Birden fazla yerde çalışmayla ilgili olarak bütün Oda bölgelerinde vakalar artmış görünüyor...

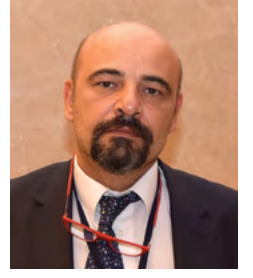
Bu konuda sistemdeki açık devam ediyor ama bizim durumumuz net: Hekim bir yerde çalışmalı. Bir de artık şuna bir karar vermemiz lazım bizim; diğer meslek gruplarında bir kişi yanında yanında bir meslektaşını sigortalı çalıştırabilirken bizim mesleğimizde bu yok. Yasal engeller var ama bunda bir değişiklik yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Mesleğimizin özüne de uyan bir yapı bu. Yeni mezun olsam deneyimli bir dişhekiminin yanında iki-üç sene çalışmak isterim. Ben de şu anda 20 yıllık hekim olarak yeni mezun olmuş bir arkadaşımı bir-iki sene yanıma alıp eğitmek isterim. Bizim mesleğimizin eğitim modeline de çok uyan bir şey bu.

TDB'nin yönünü biraz buraya çevirmesi lazım. Meslektaşlarımızdan böyle talepler alıyoruz. Adamın oğlu dişhekimi mesela; yanında çalıştırabilir, bunun bir sakıncası yok. Ya da bir genci bir-iki sene yanında çalıştırıp sonra muayenehanesini ona devredecek. Artık bu kanalları biraz açmamız lazım.

Uşak Dişhekimleri Odası Başkanı Bilgin Erdem: Hizmet alımı devletin vergi gelirlerini de artırır

Başkanlar Konseyi toplantısını kısaca değerlendirebilir misiniz?

Organizasyon gayet güzel, aksayan herhangi şey yok, katılım da iyi. Tabelayla ilgili tartışmada bir noktaya gelebildik diye düşünüyorum. 'Dent', 'dental' gibi artık yerleşmiş kelimelerin kabul edilmesi konusunda bir görüş birliği oluşmuş gibi görünüyor, bunda direktmenin anlamı yok bence. Bu konuda bir de bu cam giydirmeye binaların dışına tabela asılamıyor, yola konan yönlendirme tabelasını da belediye engelleyebiliyor; bunlar

için de bir açılım getirilebilir belki.

Kamunun serbest çalışan dişhekimlerinden hizmet satın alması da gündemdeydi...

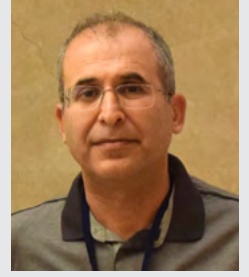
Serbest çalışan dişhekimlerinden de hizmet satın alınması elbette gerçekleşirse çok iyi olur. Aslında hükümet böyle bir adım atarsa vergi gelirlerinde de bir artış sağlayacaktır. Böyle bir sistem kurulup dişhekimleri bu sisteme girdiğinde birçok işlem kayıt altına girmiş olacak, bir yandan da muayenehanelere hasta

akışı sağlanmış olacak. İki tarafın da faydasına olacağını düşünüyorum.

Ağız diş sağlığı merkezlerinde en ufak bir riskli vaka oldu mu üniversiteye sevk ediyorlar. Orada da belki bir sene sonrasına gün veriliyor. Biraz parası olan muayenehaneden bu hizmeti alıyor, parası olmayansa ağrısıyla bekliyor. Hizmet alımı sistemi olsa parası olmayanlar da mağdur olmadan bu hizmete erişebilir.

Mardin Dişhekimleri Odası Başkanı Yusuf Varışlı:

Sahte dişhekimi sorunu başka biçim altında devam ediyor

Türkiye'nin 35. dişhekimleri odası oldunuz, öncelikle hayırlı olsun. Neden ayrı bir Oda kuruluşuna gittiniz?

Teşekkür ederim. Geçtiğimiz 2 Eylül'de Genel Kurulumuzu yapıp çalışmaya başladık. Diyarbakır Dişhekimleri Odası geniş bir bölgeye hizmet veriyordu ve her yere yetişmesi zor oluyordu. Hem bizim talebimiz, hem de onların onayıyla çalışmalara başladık. Şu anda 110 civarında üyemiz var, bunların 20 kadarını kamuda çalışıyor. Şu anda Mardin ili

olarak ayrıldık ama daha sonra belki bir iki il daha bize bağlanabilir. TDB Genel Kurulu'nda ele alınır sanırım bu da.

Bölgenize özgü sorunlarınız var mı?

Evet, bizim en önemli gündemimiz sahte dişhekimleri. Eskisinden biraz daha farklı şekilde yürüyor. Son dönemde Ukrayna'dan, Rusya'dan, Makedonya'dan hiçbir geçerliliği olmayan bir diploma getirip kendilerini dişhekimi olarak tanıtanlar türedi. Sağlık

Müdürlüğü'yle organize bir şekilde çalışmalar yapıyor ama yetersiz.

Toplantının gündeminde olan sağlık turizmi konusu TDB'nin yaklaşımıyla pek uyumlu değil ama madem bu yönde bir düzenleme var, büyük işletmeler bundan yararlanacak; o zaman serbest çalışan dişhekimlerinin bu sistemin dışına itilmemesi için TDB'nin bununla ilgili çalışma yapması yerinde olur.

Çanakkale Dişhekimleri Odası Başkanı Süleyman Sami Doğangün:

Bizimle ilgili düzenlemelerde katkımız alınmalı

Başkanlar Konseyi toplantısını kısaca değerlendirebilir misiniz?

Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı kent Çanakkale'nin Dişhekimleri Odası Başkanı olarak başkentimizde bulunmak onur verici.

Meslek sorunlarımızı konuşmak için 35 Odamızla Ankara'dayız. Son yıllarda tabela standartları ya da yeni ivmelenen sağlık turizmi gibi konulardaki gelişmelerin kanun ve yönetmeliklerin önüne

geçmesi, TDB ve dişhekimleri odalarını hızlı, güncel ve kalıcı çözümler bulmaya yöneltmektedir.

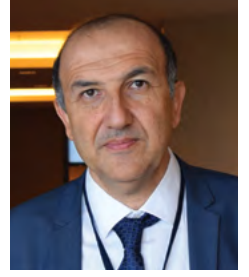
3224 sayılı Kanun'la verilmiş hakkımızın geri alınmasının tartışıldığı bu günlerde, zor olsa da Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik'in yeniden yazımı çalışmalarına meslek örgütü olarak katkı sağlamamız mutlak gerekliliktir.

Tüm olumsuzluklara rağmen 24. TDB

Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne katılım oranı, özellikle geleceğin hekimleri öğrenci kardeşlerimizin yüksek katılım sayısı mesleki aidiyet duygusu açısından sevindirici.

TDB çatısı altında özveriyle çalışan Odalarımız ve TDB Yönetim Kurulumuzla tüm olumsuzlukların üstesinden geleceğimize inancım tamdır.

Türk Tabipleri Birliği eski Başkanı Dr. Beyazıt İlhan: Hekime başvurunun artması sağlık göstergelerine yansımada

'Sağlıklı Dönüşüm Programı (SDP) Türkiye'de Ağız Dış Sağlığını Neye Dönüştürmüştür?' başlıklı çalışma grubunda yer aldınız. Çalışmanızın bir değerlendirmesini alabilir miyiz?

Sağlıklı Dönüşüm Programı (SDP) Türkiye'de aslında 1980'lerden itibaren başlayan değişik sağlık reformlarının Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı dönemindeki bir devamı niteliğindedir. Çalışma grubunda öncelikle dişhekimlerinin çalışma biçimlerinde ve hizmet verme biçimlerinde önemli dönüşümler olduğu konuşuldu. Bu sürecin dişhekimlerinin gelir durumlarında gerilemelere sebep olduğu, kamuda çalışanların iş yükünü çok artırdığı, işlem sayısının çok artmasına rağmen ağız ve diş sağlığı göstergelerinde kayda değer bir iyileşme olmadığı, dişhekimlerinin kendi sağlıklarında önemli bozulmalara sebep olduğu, sağ-

lık çalışanlarına yönelik artan şiddetten dişhekimlerinin de payını aldığı, sözlü şiddete maruz kalmayan dişhekiminin neredeyse kalmadığı tespitleri yapıldı.

Bu süreçte hizmete ulaşımada bir rahatlama olduğu, halkın bu sonuçlardan memnun olduğu da iddia ediliyor...

Belirttiğiniz gibi 2002 öncesine göre artık yurttaşlarımız çok daha fazla hekime başvuruyorlar, çok daha fazla görüntüleme, laboratuvar tetkiki vs yaptırıyorlar. Sayı da verebilirim, hekime başvuru bu süre içinde üç kat artmış. Ama bu kadar çok doktora gitmek yurttaşlarımızı daha sağlıklı hale getiriyor mu, tartışılır.

Bir dönem Sağlık Bakanı "üzerinize kıyafet alırken bile mağaza mağaza geziyorsunuz; sağlık hizmeti alırken de doktor doktor gezebilirsiniz" demişti. Ha-

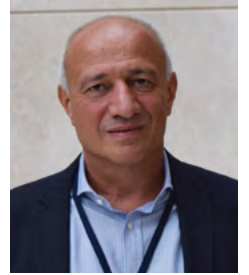
kikaten yurttaşlarımız şu anda bunu yapıyorlar. Dolayısıyla

hekime müracaat sayılarında anormal bir artış söz konusu. Bu da hekimlerin ve sağlık çalışanlarının iş yükünü ciddi biçimde artırıyor.

Piyasa mantığıyla atılan adımlar bizi nihayetinde 'şehir hastaneleri' modeline getirdi. 'Verimlilik' ilkesine göre işleyen, büyük ölçekli işletme mantığına dayalı bu sistem, kamuya yaratacağı borç yükü bir yana örneğin Ankara'da, kentnin çeşitli bölgelerine dağılmış hastanelerin kapanmasına ve halkın şehir dışında yapılmış iki dev tesise yönlendirilmesine yol açacak. Sağlığın bir tüketim nesnesine döndüğü bu modelin ülke ekonomisine de önemli yansımaları olduğunu söylememiz gerekir.

Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Murat Fırat:

En negatif yönlerden biri sadece tedaviye odaklanılması

'Sağlıklı Dönüşüm Programı (SDP) Türkiye'de Ağız Dış Sağlığını Neye Dönüştürmüştür?' başlıklı çalışma grubunda yer aldınız. Nasıl bir dönüşüm yaşandı sizce?

'Sağlıkta dönüşüm' denen olgu 2002 sonrasında AKP ile ortaya çıkmış bir süreç değil. Dünya Bankası'nın 80'lerden itibaren deklare ettiği, uygulamaya koyduğu, bununla ilgili kongreler düzenlediği bir süreç var. Türkiye'de ise ciddi anlamda 2002'den sonra gündeme geldiği söylenebilir.

Ben bu süreci üç başlık altında irdelemeyi daha uygun buluyorum. Birincisi, yapılması doğru olan ve doğru yapılan şeyler. İkincisi, doğru başlanmasına rağmen yanlışla dönen uygulamalar. Üçüncüsü de başlangıçtan itibaren yanlış olanlar.

Sürecin başında biliyorsunuz üç ayrı sosyal güvenlik şemsiyesi ve bir de yeşil kartlılar vardı. Bunların hepsinin bir çatı altında toplanıp tek bir sağlık güvence sisteminin oluşturulmasını çok olumlu görüyorum. Bunun yanında hastanelerin birleştirilmesi de yine pozitif bir yaklaşımdı. Bir diğer olumlu

adım da; Türkiye ilaca çok büyük paralar harcıyordu, ilaç fiyatlarının kontrol altına alınması doğru bir adımdı. Medula gibi bir sağlık bilgi sisteminin oluşturulması da bunlara ekleyebiliriz.

Başlangıçta doğru olup da pratikte yanlış işleyen konular nelerdi?

Bu başlıkta ilk aklıma gelen performans sistemidir. Hastanın hekime ulaşabilmesinin yollarını açmak için düşünülmüştü ama kriterleri doğru konulmadığı için bu sefer farklı suistimler ortaya çıkmaya başladı. Yine tam süre çalışma, çok doğru bir ilke olmasına, öteden beri meslek örgütlerinin savunduğu bir uygulama olmasına rağmen sağlıklı uygulanmadığı için üniversitelerin boşalması gibi durumlar ortaya çıktı.

Bunun gibi mesela sağlık hizmetlerinde ruhsat almanın izne tabi tutulması çok doğru olmasına rağmen işleyişte yandaş olarak tanımlanan kişilerde belli kriterlere dikkat edilmezken başkaları aynı olanaklardan yararlandırılmadı dolayısıyla o da tartışılır hale geldi.

Başlangıçtan itibaren yanlış olanlar?

Bunların başında sağlık ocaklarının kaldırılarak aile hekimliğinin sistemine geçilmesi geliyor. Hekimler çalışmıyordu deniyor ama sağlık ocağı mantalitesi ortadan kaldırılmadan da buna çözüm bulunabilirdi. Sağlık Ocakları ortadan kalkınca toplum sağlığı, aşılama hizmetleri vs. hepsinde problemler ortaya çıktı.

Sevk sistemi mevzuatta olmasına rağmen uygulanamadı. Mevcut durumda OECD ülkeleri ortalamasının üzerinde bir sağlık hizmetine başvuru oranımız var. Sağlıkta dönüşümün ana hedefi tedavi edici hekimlik olarak ortaya kondu. Bu, oya kolay dönüştüğü için politikacının da hoşuna gitti. Ama sağlıkta bir gelişme sağlamak istiyorsak koruyucu, hatta sağlığı geliştirici politikalar izlememiz gerekiyor.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin gündeme getirilememesi sağlıkta dönüşümün bence en negatif yönlerinden biridir.

Bursa Dişhekimleri Odası eski Başkanı Dr. Metin Bozkurt:

Örgütlenme kültüründen kaynaklanan sorunlarımız da var

'TDB ve Odalarının Örgütlenme Modeli Sorunları' çalışma grubunda yer aldınız. Tespitlerinizi biraz paylaşabilir misiniz?

Sosyolojik açıdan bakıldığında, grup aidiyeti, meslek örgütlerinde belirli statü ve rol ilişkileri içindeki kişilerin, o topluluğu ilgilendiren konularda, kişilerin davranışlarını düzenleyen, bazı değer ve normları olan toplumsal birim. Bu

aidiyet duygusu, kişilere bu gruba mensup olma, birbirleri için önemli olma ve ortak amaçlara ulaşılması için işlev görür. Kişilerin grupla olan ilişkisinde de, yakınlık, sevgi, maddi-manevi çıkar beklentisi aidiyeti pekiştiren unsurlardır.

Tanım böyle ama, bilişim devrimini yaşadığımız süreçte, genel ve ülkedeki iktisadi, siyasi ve örgütün yönetimiyle ilgili nedenlerin yanı sıra, demokrat,

eğitimi ve bireysellik yanlısı meslektaşların, örgütlenme kültüründen yoksun ve/ veya iş - aş kıskacında olmaları, tartıştığımız sorunları oluşturuyor. Çalışma grubundaki arkadaşlarımızın birikimleri sayesinde sorunları belirledik sanırım. Ama çözüm için daha epey yolumuz var gibi.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti üyesi Serdar Türkyaydın:

Meslek örgütlerinin özerkliği kamu yararı için bir güvencedir

'Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Geleceği' başlıklı çalışma grubunda yer aldınız. Çalışmaya ilişkin genel değerlendirmenizi alabilir miyiz?

Akademik meslek örgütlerinin kamu yararına yürüttüğü faaliyetler, kendi meslek grupları içerisindeki disiplin yetkilileri, mesleki yeterlilik alanında yürüttükleri faaliyetler gibi görevlerinin önemini tespit ettik. Son yıllarda, özellikle de 2009'daki Devlet Denetleme Kurulu raporu, daha sonra gündeme gelen bazı yasal değişiklikler, geçtiğimiz yıl dile getirilen isimlerden Türk, Türkiye gibi ibarelerin kaldırılması gibi gelişmeler ışığında atılabilecek adımları değerlendirdik.

Özellikle hukuki ve siyasi alanda meslek örgütleri olarak nasıl mücadele edebiliriz, üyelerimizi daha etkin bir şekilde bu süreçlere nasıl katabiliriz, taleplerimizi siyasi alanda da doğru bir şekilde muhataplarımıza nasıl anlatabiliriz, bunlar üzerine kafa yorduk.

Akademik meslek örgütlerinin, temelde de sağlık meslek örgütlerinin bu süreçte birlikte hareket etmelerinin önemli olduğu sonucuna vararak bunları içeren bir rapor hazırladık.

Son yıllarda meslek örgütlerine yönelik baskı ve tehditlerin artmasını siz nasıl yorumluyorsunuz?

Güçü elinde bulunduranların meslek

örgütlerine bakışıyla meslek örgütlerinin var oluş felsefesi arasındaki farklılıktan kaynaklandığını düşünüyorum. İktidarda bulunanlar meslek örgütlerini yaptıkları faaliyetlerin önünde sanki bir engel, bir direnç mekanizması gibi görüyor.

Akademik meslek örgütleri kamu kurumu niteliği taşımasına rağmen devlet dışında oluşan yapılar olduğu için, bu özerklikleri de hem idari hem mali olarak Anayasa'yla güvence altına alındığı için, kendi meslek alanları üzerinde kamu yararını gözeterek iktidardan da gelse, piyasadan da gelse tüm yanlısı adımlara karşı mesleği savunurlar.

Dolayısıyla bu yapılar denge mekanizmalarıdır. Bir maden mühendisinin bir maden ruhsatıyla ilgili, eczacıların bir ilaçla ilgili bir düzenlemede kamu yararını gözeterek yapacakları itirazlar ya da dişhekimlerinin ağız diş sağlığı konusunda yapacakları uyarılar aslında bakarsanız siyasi iktidarı elinde bulunduranlara karşı değil onların düşmeleri olası hataları engellemeye yönelik bir mekanizma. Kuruluş amaçları da bu.

Bu denge mekanizmasını göz ardı ederek işleyişin önünde bir engel gibi görülerek o engel kaldırılmaya çalışılıyor. Ama bu girişimler meslek birliklerine zarar vermenin ötesinde kamu yararına, temsil ettikleri mesleklere ve haliyle

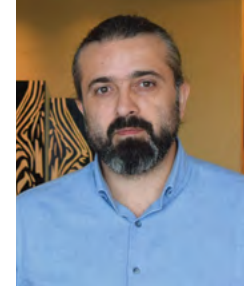
bu mesleklerin sundukları toplumsal sağlık hizmetine zarar verecek. Biz olayın bu yönden değerlendirilmesi gerektiğine düşünüyoruz.

TEB ya da eczacı odaları olarak bu süreçte karşı karşıya kaldığınız sıkıntılar oldu mu?

Dönem dönem bunları yaşıyoruz. Biz eczacılar olarak da, eczacıları temsil eden meslek örgütleri olarak da Türkiye'nin entelektüel birikimini temsil eden bir meslek grubunu da temsil ediyoruz. Ülkemizdeki gelişmelerde, demokrasiye, Cumhuriyet'in kuruluş değerlerine ayrılıklarda görüşümüzü ifade etmek, gördüğümüz riskleri ifade etmek aslında en temel görevimiz ve hakkımız.

Bu temel görevimiz ve hakkımızı ifade ettiğimizde -farklı odalarda başımıza gelebildiği gibi- bazen hukuk yoluyla bazen genele şamil bizim de payımıza düşen idari denetimler ya da yaptırımlar yoluyla payımıza düşeni alıyoruz.

Bunlar sadece bugün olan şeyler de değil, daha önce de yaşadığımız süreçler. Burada önemli olan; bu akademik meslek örgütlerinin kamu yararı adına yürüttükleri faaliyetlerin farkında olunması. Bu önemin farkına varılırsa herkes attığı adımda bir o kadar az yanlışa düşer diye düşünüyorum.

Doç.Dr. Özlem Özkan:

Örgütlenme, tüm dünyada çalışanların temel sorunu

'TDB ve Odalarının Örgütlenme Modeli Sorunları' çalışma grubunda yer aldınız. Çalışmanızı kısaca bir değerlendirebilir misiniz?

Biz sorunları şöyle sistematize etmeyi düşündük: Öncelikle Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla birlikte diğer sağlık meslek örgütlerinde olduğu gibi dişhekimleri de yapısal değişim ve dönüşümlerle karşı karşıya kaldı. Örneğin, özelden ücretli dişhekimisi olarak çalışmak gibi daha önce dişhekimlerinin bilmediği bir istihdam biçimi ortaya çıktı. Ya da çok ortaklı muayenehanelerin hızla çoğaldığını görüyoruz.

Sorunlar farklılaşınca her bir soruna yönelik çözüm önerileriniz de farklılaşıyor. Dolayısıyla örgütlenme meselesini tartışırken öncelikle bu çalışma biçiminden kaynaklanan farklı istihdam biçimlerindeki sorunları ve bunlara yönelik örgütlenme stratejileri neler olabilir, bunun altını çizdik.

Burada çok önemli bir nokta da şu: Hangi soruna nasıl yaklaşırsak yaklaşalım, o sorunun genel sistemle bağını kurmadan mevcut eğitim ve sağlık politikalarıyla bağını kurmadan ne onun

gerçeğini ne de bu gerçeğin nedenini, çözüm önerisini ortaya çıkarmak mümkün değil. Doğal olarak biz de bu çalışma grubunda bir yöntem olarak bu ifade ettiğim ilişkileri ele almayı doğru bulduk.

Örgütlenme stratejisine ilişkin öneriler de geliştirildi mi?

Çalışma grubu tabii ki daha genel noktalara değindi. Ama bunların yanı sıra her bir genel noktaya yönelik olarak meslek örgütü yeni üye kazanmak için nasıl bir strateji izlemeli, var olan üyeyi tutmak için ne tür strateji ve araçlar kullanılmalı noktasında da somut önerilerimizi bu rapora yerleştirmeye çaba gösterdik.

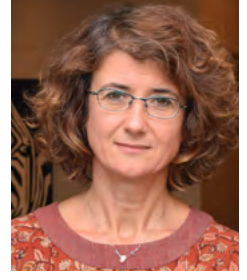
Serbest çalışan dişhekimleri zorunlu olarak üye oluyor ama Kamuda çalışan dişhekimisi sayısı çok artmasına karşı Kamudaki üye sayısının istenilen düzeyde artmadığını belki de yakın gelecekte düşeceğini görüyoruz. Dolayısıyla meslek örgütünün özellikle kamuda çalışan dişhekimlerine yönelik örgütlenme stratejisi geliştirmesi gerekiyor. Biz de mütevazî öneriler geliştirme çalıştık.

Meslek örgütünün sorunları yer yer birbirinden

farklılaşan grupları aynı çatı altında örgütlemesi bir sorun mu?

Bu farklı çalışma biçimleri doğası gereği hem dişhekimlerini birbirlerine karşı yabancılaştırıyor, hem sorunları farklılaştığı için herkes kendi sorununun daha önemli olduğu algısına sahip oluyor hem de ne yazık ki Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın özü gereği dayanışma yerine rekabet hali daha belirginleşiyor.

Şimdi bu kadar farklılaşmalar karşısında meslek örgütünün örgütlenme için ortak noktalar yakalaması gerçekten bir hayli zor ama şunu da hiçbir zaman unutmamak lazım, örgütlenme sorunu aslında sadece dişhekimlerinin değil sadece Türkiye'deki sağlıkçıların da değil aslında tüm dünyadaki çalışanların temel bir meselesi. Hepimiz biliyoruz ki gelişen ve değişim kapitalizmin yapısı gereği aslında bütün çalışanlar örgütlenmeye arasındaki mesafeyi giderek artırıyor. Bu da herhalde tehditlerin en büyüğü.

TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Baki Remzi Suiçmez:

Devlet Denetleme Kurulu baskı unsuru olarak kullanılacak

'Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Geleceği' başlıklı çalışma grubunda yer aldınız. Çalışmaya ilişkin genel değerlendirmenizi alabilir miyiz?

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanmış örgütlerdir. Ancak zaman zaman bunların işlevsizleştirilmesine yönelik çabalar da gündeme geliyor. Şu anda da 5 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Devlet Denetleme Kurulu'na verilen yeni yetkiler gündemde. 1982 Anayasasında inceleme, araştırma, denetleme yetkisi vardı. 16 Nisan referandumuyla buna bir de idari soruşturma yetkisi eklendi.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne

(CİMER) yapılacak bir şikayet durumunda o şikayette bulunanın da içinde yer alabileceği bir ekleple o Odaya soruşturma açılacaktır. Bu süreçte "siz bizim görevimizi yapmamızı zorlaştırıyorsunuz, soruşturma süresince sizi görevden alıyoruz" denebilecek; hiçbir yargı kararı olmaksızın!

Henüz bu Kararname kaynaklı bir soruşturma açılmadı ama siyasi iktidarın kendisine muhalif gördüğü her yapı üstünde bir baskı unsuru olacak bu. Örneğin şu anda Alpu'da termik santral kurulmak isteniyor ve biz buna karşı çıkıyoruz. Şimdi bize "kamu yararını engelliyorsunuz, TMMOB yönetimine el koyuyoruz" denebilir bu Kararnameye dayanarak.

Son yıllarda meslek örgütlerine yönelik baskı

ve tehditlerin artmasını siz nasıl yorumluyorsunuz?

Eğer Tabipler Birliği şehir hastanelerine karşı çıkmasaydı, halkın daha sonra yaşayacaklarını beş yıl önceden görüp uyarımasaydı belki iktidarın tepkisi bu kadar büyük olmazdı. Savaşa karşı yaptığı basın açıklamasını da bu kadar önemsemeyebilirdi. İktidar kendisine paralel yürümeyen tüm örgütleri, kimini ekonomik kaynaklarını kısırak, kimini denetleyerek, kimini de yöneticileri göz altına alarak korkutmaya, sindirmeye çalışıyor.

Sektör Ankara'da buluştu

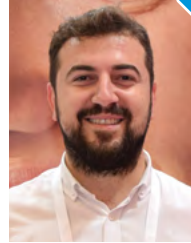
27-30 Eylül 2018 tarihlerinde Congresium'da yapılan Expodental 2018 gününbirlik ziyaretlerle 10 bini aşan katılımcı sayısı ile sektörün kalbinin attığı yer oldu. Bu yıl yine dört gün süren fuara ilişkin katılımcı firma temsilcilerinin değerlendirmelerini aldık.

Bayram Taş
GlaxoSmithKline

Ankara'daki Kongre bize 7500'den fazla hekim ve öğrenciyle birebir buluşma fırsatı sağladı. Bu çok güzel bir olanak, öncelikle bunun için minnettarız. Oldukça ilgili bir kalabalık var. Bizce çok başarılı bir Kongre geçiyor Ankara. Bugün üçüncü günündeyiz ve hâlâ yeni yüzler görüyoruz. Türk Dişhekimleri Birliği'ne ve Ankara Dişhekimleri Odası'na teşekkür ediyoruz.

TDB'ye öğrencilere böyle bir yatırım yapması çok olumlu; sadece gelecek yıllar için bir öneri olarak, öğrenci katılımını dördüncü ve beşinci sınıflara açık yapmak verimliliği artırabilir.

Seyyid Bucak
Orthero

Fuara katılımın yüksekliği bizi gerçekten mutlu etti. Özellikle ülkemizin bu sene geçirdiği sıkıntılı ekonomik süreçte bizim gibi yerli üreticilerin TL fiyatlarla ürünlerini sunması çok önemli. Bundan dolayı da yoğun bir ilgi gördük.

Biz dişhekimliği öğrencilerinin fuara katılmasını çok önemsiyoruz. Uzun soluklu hamleler yapmayı planlayan bizim gibi firmalar açısından dördüncü beşinci sınıf öğrencilerine teknolojimizi ve çözümlerimizi anlatıyor olmak çok önemli. Teknolojiyi iyi kullanan bir nesil geliyor. Onlarla iletişim halinde olmak önemli bizim açımızdan.

Bülent Büyükdaldı
Ünalı Medikal

Katılımın ve yeniliklerin her yıl daha da arttığı sektörün en büyük organizasyonunda bulunmaktan mutluluk duyuyoruz. Teknolojik yeniliklerin dişhekimlerinin hayatını daha da kolaylaştırdığı bu çağda

dünya çapında sektörün en önünde yer alan firmalarını temsil etmenin gururunu yaşıyoruz. Bizi son kullanıcılarla ve de geleceğin dişhekimleri olan öğrencilerle buluşturan bu güzel organizasyonda emeği geçen herkese Ünalı Medikal ailesi olarak teşekkür ediyoruz.

Alper Eroğlu
Signal

Signal olarak bu yıl da Türk Dişhekimleri Birliği Kongresi'nde tekrar birlikte olmaktan dolayı çok mutluyuz. Yine enerjisi çok yüksek, yoğun katılımlı bir kongre oldu. Signal White Now Care Corection ailemizin formülünde bulunan Çinko Sitrat ile dental

plağın oluşumunun ve halitozis şikayetlerinin azaltılması konusunda dair klinik çalışmalarımızı standımızda detaylı olarak anlattık.

"Bilimsel Bilgiler Işığında Diş Macunu" sempozyumumuz da ilgiyle izlendi. TDB ve Ankara Dişhekimleri Odası'na sektörü böyle büyük bir organizasyonda buluşturmasından ötürü teşekkür ederiz.

Ayturun Dinçal
Kavo Kerr

Teknik anlamda herhangi bir sıkıntı yaşamadık, organizasyon şirketindeki arkadaşlara teşekkür ediyoruz. Öğrenci katılımı oldukça yüksekti. Yeni nesil dişhekimlerimizle şimdiden tanışmaktan büyük keyif alıyoruz.

Kongre öncesi ve sırasında sosyal medya çok iyi bir şekilde kullanıldı. İlk defa bir TDB kongresinde kursların dişhekimlerine bu kadar başarılı duyurulduğunu gördük. Katılım da hekimlerin ilgisi de çok iyiydi. Ama biz Kongrelerin İstanbul'da devam etmesini istiyoruz. Bu konuyla ilgili firmaların üzerine düşen bir şey varsa destek vermeye de hazırız.

Selçuk Köylü
AGS Medikal İmplant

TDB'nin organizasyonları hem fuar hem de kongre anlamında belli bir standardı yakaladı ve yıllardır aynı kalitesinde devam ediyor. Fuar alanı olarak Congressium iyi bir alternatif. Kongrenin Ankara'da olması, farklı şehirlerde olması iyi bir şey aslında.

Birkaç yıldır öğrenciler de bu fuarlara katılıyor. Bu bizim açımızdan iyi tabii, onlar da gelecekte bizim kullanıcılarımız olacak. Onlara da ürünlerimizi tanıtabiliyoruz, irtibata geçebiliyoruz, bizim açımızdan olumlu. Ankara'da bu sene katılım sayısının da iyi olduğunu düşünüyorum. Teknik anlamda da hiçbir sıkıntı yaşamadık.

Hakan Görgün
Bego İmplant

Yine güzel bir kongre geçiriyoruz. Öğrencilerin kalabalık katılması bizim açımızdan olumlu. Gelecek neslin de burada bizim markalarımızı tanıması bizim için çok önemli. TDB Kongrelerinde tabii ki her zaman firmalarımızla bulunacağız. Çünkü

bizim için Türkiye'deki en önemli kongrelerden biri.

Organizasyon anlamında herhangi bir sıkıntı yaşamadık. Döviz krizinin etkilerini fuarda değilse de pazarda görüyoruz. Herkeste bir bekleme yaklaşımı var şu anda. Ama bunlar geçici sorunlar, bir süre sonra rayına oturacaktır.

Gizem Resmi
3M

Organizasyon kalitesi gayet güzel. Fuarın bu yıl Ankara'da olması farklı bir perspektif yarattı. Ankara ve çevre illerden hekimlerin daha fazla gelmesi sağlanmış oldu. Biz de farklı bir hekim profiliyle karşılaşmış olduk. Fuar alanındaki yerimiz de çok iyi

olduğu için verimli geçti bizim açımızdan.

Geçen seneden daha fazla öğrenci katılımı olduğunu görüyoruz. Öğrenciler gelecek için potansiyel teşkil ediyor, onlara da yatırım yapmış oluyoruz burada ama satın alma kararıyla gelebilecek ve bu inisiyatifi kullanabilecek hekimlerin daha fazla olması iyi olurdu.

Sibel Şatır
MIS Turkey

MIS Türkiye olarak bu ilk TDB kongremizdi, o yüzden son derece heyecanlıydık. Bizim için çok keyifli geçti. Dört gün boyunca çok yoğun ziyaretçi aldık. İlk gün Prof.Dr. Korkut Demirel'le beraber yumuşak doku kursu yaptık. Orada da katılım son derece güzeldi, çok memnunuz. Organizasyon anlamında da hiçbir sorun yaşamadık.

Öğrencilerin katılmasını biz çok önemsiyoruz Kongreye; 2019 yılında onlar için özel eğitim kursları da hazırlıyoruz MIS Türkiye olarak. Dolayısıyla ben çok efektif buldum bu kararı.

Dentium
Eren Özdin

Fuarın gayet verimli geçtiğini düşünüyorum ben. Firmam adına faydalı olduğunu düşünüyorum bu seneki fuarın. Organizasyon da gayet iyi, bir sıkıntı yaşamadık. Katılım düzeyi iyi, özellikle teknolojik ürünlere rağbet var, dijital dişhekimliği ürünlerimiz büyük ilgi gördü. Bu da dişhekimliğinin geleceği adına güzel bir şey.

Dişhekimliği öğrencilerinin de kongrelere katılması bence çok faydalı. Bize de geliyorlar, anlatıyoruz, gayet ilgililer. Öğrenme isteği her zaman iyi bir şeydir. Onların iyi, gelişmeye açık yetişiyor olması tüm toplumun sağlığı açısından güzel bir şey.

Serkan Kadakoğlu
Zhermack

TDB kongrelerine dört yıldır aralıksız katılıyoruz. Organizasyon başarılıydı, hiçbir sıkıntı yaşamadık. Fuar alanı merkezi ve ulaşım sıkıntısı olmayan bir yer. Katılımda öğrenci ağırlığının artmış olduğunu gözlemledik ama bizim gibi geleceğe yatırım yapmayı düşünen firmalar için bu bir avantaj aynı zamanda.

Kongre İstanbul'da olduğunda özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinden çok katılım olmuyor. Ankara'da buralardan çok sayıda dişhekimiyile temas kurma imkanımız oldu, bu da ulaşamadığımız bir kitleye ulaşmak açısından bizi sevindirdi.

Bülent Kırışman
Voco

Expodental ilk gününden son güne kadar gayet güzel geçti. Bu yıl dişhekimliği öğrencisi sayısı dişhekimisi sayısını geçmiş gibi görünüyor. Bu da ilerisi açısından umut veriyor. Son dönemde döviz kurlarındaki ani yükselişlerden dolayı fiyatlardan çok şikayet oldu ama firmaların elinde olan bir şey yok, dövizle ithal edildiği sürece bunun fiyata yansımaması imkansız. İnşallah krizsiz fuarlar yaşarız bundan sonra.

Organizasyon anlamında hiçbir sıkıntı yaşamadık. Yalnız, Türkiye'de yılda iki tane büyük fuar biraz ağır geliyor firmalara. Yılda tek bir büyük fuar olsa çok daha iyi olur.

Hayri Göktürk
Aktifarma

Ankara'daki Expodental bana kalırsa dört dördüktü, ben çok memnun kaldım. Her şeyden fuar alanı çok ferah, organizasyon da gayet güzeldi. Gelen hekimler çok ilgiliydi.

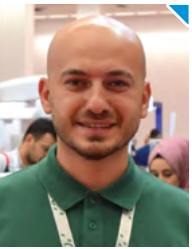
Krizin etkisini elbette hekimler de hissediyor, biz de hissediyoruz. Dövizdeki artış mecburen fiyatlara yansıyor vs. Ama yavaş yavaş normale dönecektir. Gönül tabii böyle olsun istemezdi, Türk insanı hakikaten çok iyi yerlere layık. Sonuçta fuar organizasyonu gerçekten güzel olmuş; tek eleştirim var, personelimize yemek veremiyoruz, bu sorunun artık çözülmesi gerekir.

Artu Babuçoğlu
Tekmil

Organizasyon gayet iyiydi, emeği geçen sayın dişhekimlerine, yönetime herkese çok teşekkür ederim. Bize her türlü kolaylığı sağladılar. Tabii ki ülkenin bulunduğu durumda katılım çok yüksek olmasa da biz firma olarak memnunuz. Krizin etkileri var ama bu geçici bir şeydir ülkemiz için. En kısa zamanda her şeyin stabil hale geleceğine inanıyoruz.

Bu sene yine öğrencilere imkânlar tanınmış, bu güzel bir şey. Öğrencilerin sektöre alması, firmaları tanınması açısından güzel bir yaklaşım. Bizim tek dileğimiz sektörde bütün fuarların tek çatı altında toplanması; benim şahsi kanaatim bu.

Gökhan Özdemir
Triadent

Fuara katılım bence gayet güzel. Üçüncü gün daha hareketliydi. Kongrenin ilk iki günü daha çok bilimsel konferanslara yoğunlaşıyor dişhekimlerimiz, fuarı üçüncü dördüncü güne bırakıyor diye gözlemliyorum. Öğrenci katılımının çok yoğun olduğu

da görülüyor. Organizasyon anlamında da herhangi bir problem görmedik, her şey güzel gidiyor.

Sadece ekonomik koşulların fuarı da etkilediğini söyleyebilirim. Sattığımız, aldığımız her şey döviz üzerinden, dolayısıyla bunlar mutlaka etki yapıyor.

Gürsel Uçar
Dentimplant

Katılımdan memnunuz, ilgi güzel, insanlar geliyor, diyalog halindeyiz. Bir de Ankaralı firma olmamızın da bir avantajı var; ulaşım vs. her şey kolay oldu bizim için bu sene. Fuar alanı da ferah, konforlu. Sadece, fuarlarda bizim rahatsız olduğumuz bir mesele var ama hâlâ çözümlenmedi. Personelimize kişi başına bir içecek, bir sandviç temin etmek o kadar zor olmamalı

Krizin etkilerini Expodental'den önce de görüyorduk. Hekimlerimiz fiyatların çok arttığını söylüyorlar ama firmaların yaptığı herhangi bir zam olmadığı için bizim elimizde olan bir şey yok.

FDI Avrupa Bölge Örgütü (ERO) Başkanı
Dr. Anna Lella:

Dışhekimliğin gelecekteki biçimini biraz da hastalar belirler

Öncelikle hoşgeldiniz. Kongreye ilişkin izlenimlerinizi öğrenebilir miyiz?

Kibarlık olsun diye değil gerçekten tüm kalbimle ifade etmeliyim ki şu ana kadar gördüğüm her şeye hayran kaldım. Son derece iyi, titizlikle organize edilmiş bir kongre. Çok çeşitli bir fuar alanı var. Bilimsel programa baktığımda ise konuşmacıların son derece üst düzey olduğunu görüyorum. Bunun yanı sıra Türk misafirperverliğinizden ayrıca çok memnun kaldım. Gerçekten her şey mükemmel.

Türkiye’de son yıllarda dışhekimliği fakültelerinin kontenjanları 6 bine yaklaştı. Avrupa’da benzer bir artış yaşanıyor mu?

Bence bu son derece önemli bir konu ama sadece bazı ülkelerde var olan bir sorun. Bir ülkedeki dışhekimisi sayısındaki artış hem ulusal hem de uluslararası bir problemdir çünkü dışhekimleri bir ülkeden diğerine göç edebilir. Kongre sırasında edinmiş bilgilere göre Türkiye’de yakın gelecekte dışhekimisi sayısının iki katına çıkması bekleniyor. Bildiğim kadarıyla diğer ülkelerde bu problem bu kadar büyük değil.

Son ERO Genel Kurulu’nda üye birliklerden gelen ulusal raporları incelediğimizde tüm ülkelerin değil ama birçoğunun dışhekimisi sayısındaki artıştan şikâyet ettiğini gördük. Belki şu an olmayabilir ama gelecekte küresel ya da tüm Avrupa’da etkili olan bir problem olabilir.

Dolayısıyla gelecekte dışhekimlerinin gelirlerinin azalacağını mı öngörüyorsunuz?

Yanıtlaması zor bir soru. Aslında her ülkede bu konu tartışılmalı ve dental tedavinin ulusal sağlık sigortası kap-

ERO Başkanı Dr. Anna Lella ile söyleşiyi dergimiz adına TDB Dış İlişkiler Komisyonu üyesi Doç. Dr. Hande Şar Sancaklı gerçekleştirdi.

samına daha çok dâhil edilmesine yönelik hükümetler uyarılmalı.

Türkiye’de dışhekimliği fakültesi öğrencilerinin tamamına yakını uzman olmak istiyor. Avrupa’da ve sizin ülkenizde, Polonya’da durum nedir?

Avrupa ülkelerinde uzman dışhekimisi oramı yüksek değil. Polonya’da yedi uzmanlık dalı var fakat bu diğer Avrupa ülkelerinde değişebiliyor. Diğer sağlık alanları gibi dışhekimliği de sürekli olarak geliyor. Bazı vakalar için genel bir dışhekimisi olmak yeterli olamayabilir. Hastaya en uygun hizmeti sunmak için uzmanlık bilgisine ihtiyacımız olacak karmaşık vakalarla karşılaşabiliriz. Genel dışhekiminin kendini geliştirmesi önemli ama yine de uzmanlığa ihtiyacımız olacaktır. Yakın gelecekte dışhekimliğinde uzmanlıkların daha da gelişeceğine inanıyorum.

Dışhekimliğinde bireysel muayenehaneler yerine daha büyük ölçekli işletmeler artıyor.

Bu, dışhekiminin bağımsızlığını tehdit eden bir durum olabilir mi?

Bizim ERO olarak konu teşhis ve dental tedaviye geldiğinde dışhekiminin bağımsız olması gerektiğini savunan bir beyanımız var. Ancak, bağımsız olmak bir klinikte tek başına çalışmak değildir. Önemli olan hasta-hekim ilişkisindeki bağımsızlıktır.

Uzun yıllardır dışhekimliğinde bağımsız çalışmayı destekliyoruz. Artık Avrupa değişiyor ve genç dışhekimlerinin muayenehane açmaya sıcak bakmadığını gözlemliyoruz. Kendilerine ait bir muayenehane açmayı pek tercih etmiyorlar. Diğer taraftan hastalara sorduğumuzda dışhekimleriyle aralarında kişisel bir iletişim olmasını tercih ettiklerini söylüyorlar ve sürekli aynı hekime gitmek istiyorlar. Bu biraz da güven meselesi.

Dolayısıyla eski tarzın devamını biz istemesek de hasta isteyebilir. Belki hastalar grup çalışma modeli yerine bireysel muayenehaneleri tercih ederler.

Fas Dişhekimleri Birliği Başkanı ve
FDI Konseyi üyesi İhsane Bin Yahya:

Uzmanlık konusunda sormamız gereken soru şu:

Bu kadar uzmana gerçekten ihtiyacımız var mı?

Öncelikle hoşgeldiniz. Kongreye ilgili ilk izlenimleriniz neler?

Türk Dişhekimleri Birliği'ni bu muhteşem Kongre için kutluyorum. İkinci kez bir TDB kongresinde bulunuyorum, katılmaktan mutluluk duyduğum kongrelerden biri.

Komşu Ülkeler İşbirliği Platformu da TDB'nin önemli bir girişimi; bunun için de ayrıca kutlamak isterim. Benzer ülkelerin benzer sorunları var. Birlikte çalışarak ağız sağlığının önemini anlatacak araçlar geliştirebiliriz. Bu Platform'un da böyle bir potansiyele sahip olduğunu düşünüyorum.

Fas Dişhekimleri Birliği Başkanı ve FDI Konseyi üyesi İhsane Bin Yahya ile söyleşiyi dergimiz adına TDB Dış İlişkiler Komisyonu üyesi Dr. Duygu İlhan gerçekleştirdi.

Ülkenizin Dişhekimleri Birliği Başkanlığının yanında aynı zamanda da FDI Konseyi üyesisiniz. Son yıllarda bizi ciddi endişeye sevkeden bir yönelimi sormak istiyoruz size. Türkiye'de dişhekimliği fakültesi sayısı

86'ya, yıllık kontenjan da 6 bine ulaştı. Başka ülkelerde -bu arada Fas'ta da tabii- benzer bir gelişme yaşanıyor mu?

Sayılara bakıldığında düşük ve orta gelirli ülkelerde evet, dişhekimlerine ihtiyacımız var. Fakat soruyu şu şekilde sormak lazım: Yetişen bu dişhekimleri toplumun sorunlarını çözecek dişhekimliği bilgisine sahip mi?

Ayrıca küresel çapta baktığımızda dişhekimlerinin dağılımıyla ilgili ciddi bir sorun olduğunu görüyoruz. Çünkü dişhekimleri genelde büyük kentlerde çalışmayı tercih ediyor. Kırsalda ve küçük şehirlerde dişhekimine ulaşım birçok ülkede çok zor. Dolayısıyla dağılımın homojen olmaması da bir sorun.

Bu aslında FDI'nın gündemine yeni aldığı bir sorun değil. Önceki yıllarda bu konuyla ilgili yapılmış çalışmalar var ki en güzel örneklerinden biri Prof. Nermin Yamalık'ın başında olduğu bir ekip tarafından yapıldı.

Türkiye'de 7-8 yıl önce sekiz daldaki uzmanlık kabul edildi ve o andan itibaren dişhekimliği fakültesine giren hemen tüm öğrencilerin tek hedefi uzmanlık yapmak oldu. Bu sağlıklı bir durum mu?

Kendi ülkemden örnek verirsem Fas'ta da sekiz uzmanlık dalı var ve biz de benzer sorunlar yaşıyoruz. Toplumun ihtiyaçlarının ne yönde olduğunu tespit ederek soruyu şöyle sormamız lazım: Bu kadar çok uzmana ihtiyacımız var mı? Fas'ta bu kadar uzmana ihtiyacımız yok. Uzmanlıkların nasıl verildiği de çok önemli; özellikle Afrika'da bazı hekim arkadaşların çok kısa süreli programlardan çıkıp kendilerini implantoloji uzmanı ya da cerrahi uzmanı olarak tanıttığını biliyo-

ruz. Bazı ülkelerdeyse üniversiteler uzmanlık eğitimi verdiklerini iddia etseler de sağlık bakanlıkları bu uzmanlıkları onaylamayabiliyor.

Genel bir çerçeve çizersek uzman olmayan bir dişhekiminin de fakültede aldığı eğitimle hemen tüm uygulamaları yapabilecek kapasitede yetişmesi ve mezuniyet sonrası da bu kapasitesini sürdüreceği şekilde kendini sürekli yenilemesi gerekmektedir.

Ülkenizde dişhekimlerinin en önemli sorunları neler?

En önemli sorunumuz toplumun sosyoekonomik yapısı. Hastalarımız dişhekimliği ücretlerini karşılayamıyor. Bir kamusal sigorta sistemimiz var ama devletin ağız diş sağlığı hizmetleri için yaptığı ödemeler çok yetersiz. İnsanlar da büyük kısmını kendi cebinden ödemek zorunda oldukları için bu hizmete ulaşmada güçlük çekiyor. Malesef toplumumuzda ağız sağlığı öncelikli bir yer kaplamıyor.

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Sevgi Hüşan:

'10 bininci oyununa çıkmış tiyatro sanatçısı gibi...'

TDB Etik Kurulu ve Yardımlaşma Komisyonu'nda görev yapan Merkez Yönetim Kurulu üyesi meslektaşımız Sevgi Hüşan'la komisyon faaliyetlerinin dışında dişhekimliğinin sosyal yönünü de konuştuk. Teknolojinin mesleğe kazandırdıklarının yanında bireyselleşmeyi de getirdiğini belirten Hüşan dişhekiminin hastaya yaklaşımının nasıl olması gerektiği konusunda da ilginç bir benzetme yapıyor.

Biraz kendinizden bahsedermisiniz?

1984'te İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. Bir yıl kadar İstanbul'da muayenehanecilik yaptıktan sonra Çanakkale'nin Bayramiç ilçesinde sağlık ocağında göreve başladım. Bir yandan da muayenehanem vardı. 1991'den itibaren Çanakkale'de çalışmaya başladım. 2008'de devletten emekli oldum, şimdi serbest çalışıyorum.

Oda çalışmalarında ne zaman görev almaya başladınız?

Çanakkale Dişhekimleri Odası Balıkesir Dişhekimleri Odası'ndan ayrılmadan önce de en azından tüm ge-

nel kurullara katılır, görevimi yerine getirirdim. 2000 yılında Çanakkale Dişhekimleri Odası kurulduktan sonra 2002-2004 döneminde Oda Genel Sekreterliği yaptım, daha sonra da beş kez genel kurul delegesi oldum. 2016'dan itibaren de Merkez Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapıyorum.

Etik Kurul'un çalışma alanıyla ilgili biraz bilgi alabilir miyiz?

Etik Kurul TDB'nin en eski komisyonlarından biri. 1994'te Etik Komisyonu adıyla kurulmuş, 2011'de de TDB Etik Kurulu adını almış. Bu yıl yeni etik kodlar oluşturuldu. **Amerika Dişhekimliği Birliği ADA**'nın metinlerinden de yararlanarak, **Türk Tabipleri Birliği** ve Türk Dişhekimleri Birliği'nin bu konuyla ilgili geçmiş çalışmaları da değerlendirilerek yeni bir 'etik kodlar' çalışması yapıldı. Rapor olarak da Merkez Yönetim Kurulu'na iletildi. Oldukça iyi bir çalışma oldu. Etik Kurul zaten süreklilik üzerine kurulu bir ekip. Burada görev alan meslektaşlarımız konuya

çok hakimler ve Kurul üyeleri çok sık değişmiyor; o bilginin sürekliliği sağlanıyor.

Etik Kurul'u disiplin kurullarına yön gösteren bir organ olarak mı düşünmek lazım?

Uzun vadede öyle de düşünülebilir. Doğrudan neyin disiplin suçu olup olmadığına karar veren değil teorik anlamda meslek etiğinin neleri kabul edemeyeceğini belirlemeye çalışan bir organ gibi düşünebiliriz. Bunların bir kısmının cezai yaptırımını olmayabilir ya da geçmişte çok önemsenmeyen bazı tutumlar bugün ulaştığımız düşünsel düzeyde etik bir problem olarak görülmeye başlanabilir.

Meslek örgütünde ya da gönüllülük esasıyla çalışılan herhangi bir sivil toplum kuruluşunda görev almak sizin için nasıl bir tatmin sağlıyor?

Benim mesleğe başladığım 1984 yılında Türk Dişhekimleri Birliği bile yoktu henüz. Türk Tabipleri Birliği vardı, hemen ona üye oldum, aidiyet duygusuna çok önem veren biriyim. Bir şeyi örgütlü olarak yapmak daha kolaydır. Dişhekimliğinde de fakülte sıralarından başlayan bir yardımlaşma vardır. Aynı

TDB Etik Kurulu bir toplantı sırasında. (Soldan sağa) Dr. Bülent Özdoğan, Mustafa Oral, Süha Alpay, Sevgi Hüşan, Yeşim Saraç, Prof.Dr. Umut Sakallıoğlu, Yrd.Doç.Dr. Zehitiye Füsün Yaşar, Mustafa Ziya Özer, Ezgi Aydın (Kurul üyelerinden Yrd.Doç.Dr. Funda Gülay Kadioğlu, Dr. Burcu Kurtiş ve Danışman üye Av. Dr. Gürkan Sert fotoğrafta yer almıyor).

laboratuvarında aynı masanın etrafında 10-12 kişi oturur karşılıklı malzeme yardımıyla, emek yardımıyla mezun oluruz. Son zamanlarda çok bireyselleşse de aslında dayanışmanın yoğun olduğu bir meslektir.

Mesleğime çok saygı duyduğumdan kendimi de meslek örgütüm dışında düşünmüyorum. Beni en çok şaşırtan şeylerden biri de bazı meslektaşlarımızın 'Oda bizim için ne yaptı?' şeklinde özetlenebilecek şikayetleri. Sanki Oda ya da Birlik dişhekimlerinin ortak meseleleri için oluşturdukları bir örgüt değil de onlara hizmet satmaya gelmiş ticari bir yapı. Kendilerinden bağımsız bir Oda olabilmemiş gibi düşünmelerine çok şaşıyorum hakikaten.

Geçenlerde arkadaşlarla da şaka yollu konuşuyorduk, "odalarda görev almanın askerlik gibi zorunlu olması gerekir" diye. Ben Çanakkale'de küçük bir Oda'da görev aldım yıllarca. Biz Oda

binamızı bile bağışlarımızla aldık, meslektaşlarımızdan topladığımız paralarla. Başka bir yerden yardım almadık, hepsini cebimizden ödedik. Bir an bile bu niye böyle oluyor diye düşünmedik. Bizim oluşturduğumuz örgütse bizim ayakta tutmamız gerekir dedik.

Meslek hayatınız boyunca dişhekimliği de ciddi dönüşümlerden geçti. Bu yıllara baktığınızda iyiye veya kötüye giden yönler neler?

Teknolojinin eski olduğu dönemde bu mesleğe başladım. Ama insan ilişkilerinin çok gelişkin olduğu dönemlerdi, o yüzden kendimi çok şanslı hissediyordum. 22 yıl devlet hastanesinde çalıştım. 34 yıllık meslek hayatımda da hiçbir meslektaşım bir kırgınlığım olmamıştır.

Bugün ADSM'lerdeki performans sistemini gördükçe kendi hastanedeki dönemimi hatırlıyorum ve bu meslektaşlarım adına çok üzülüyorum. Bu tarz bir dayatmayla

çalışmak ne insani ölçülere ne de hekimlik ölçülerine sığar. O anlamda ben kendimi bu meslekte şanslı addediyorum.

Meslektaşlarınıza yönelik bir mesajınız var mı?

Kendimi her hastanın başında konuşurken 10 bininci oyununa çıkmış tiyatro sanatçısı gibi hissediyorum. Hep aynı replikleri söylüyorum ama duygum da aynı oluyor. O empati duygusunu kaybetmeden, karşımızdakinin insan olduğunu ve o koltuğa zaten herkesin korkarak oturduğunu unutmadan çalışırsak daha mutlu oluruz, hastamızı da daha mutlu ederiz. Ben implant yapmak yerine bir dişi kanal tedavisiyle kurtarmanın mutluluğunu çoğu dişhekiminin yüreğinde taşıdığına inanıyorum. Kendi adıma çok iyi dişhekimiyim, mükemmel işler yapıyorum diye bir iddiam yok ama hastalarım da onu diyor ama en şefkatli hekim benim ve kendime yapılmasını istemediğim bir şeyi hastalarım da yapmam.

28. ULUDAĞ

S E M P O Z Y U M U

1 8 - 2 0 O C A K 2 0 1 9

AĞAOĞLU MY MOUNTAIN OTEL

ULUDAĞ

www.uludagsempozyumu.com

KAVIT BEDELİ

* 18-19 OCAK 2019 ** 18-19-20 OCAK 2019

KAVIT BEDELİ	* 18-19 OCAK 2019	** 18-19-20 OCAK 2019
Tek kişilik Odada Bir Kişi	1.320.00.- TL	1.980.00.- TL
İki kişilik Odada Bir Kişi	920.00.- TL	1.380.00.- TL
Üç kişilik Odada Bir Kişi	860.00.- TL	1.290.00.- TL
7-12 Yaş 1. Çocuk***	440.00.- TL	660.00.- TL
7-12 Yaş 2. Çocuk	440.00.- TL	660.00.- TL
0-6 yaş	Ücretsiz	Ücretsiz

* Cuma öğle yemeği ile giriş-Pazar sabah kahvaltısı ile çıkış

** Perşembe öğle yemeği ile giriş- Pazar sabah kahvaltısı ile çıkış

***Çocuk ücretleri DBL odada 3. kişi olarak konaklama halinde geçerlidir

Bonus Kartlara
6 TAKSİT

14 Aralık
2018

SON
KAVIT TARİHİ

28 Aralık
2018

BİLİMSEL PROGRAM

Prof. Dr. Banu KARAYAZGAN
Farklı vakalar ve implantoloji
Doç. Dr. Mehmet Ali ERDEM
İlaç kullanımına bağlı çene kemiği nekrozları
Doç. Dr. Arzu ERDEM
Pedodontide kullanılan güncel endodontik materyaller
Doç. Dr. Hande ŞAR SANCAKLI
Diastema tedavisinde direkt kompozit restorasyonlar:
Hangi vakada, hangi teknik
Doç. Dr. Nejat NİZAM
Hangi implant, ne zaman ?

Ana Sponsor

KKTC Sağlık Bakanı meslektaşımız Filiz Besim:

'Tüm ilkokul çocuklarını kapsayan bir koruyucu program başlattık'

Geçtiğimiz Şubat ayında KKTC Sağlık Bakanlığı'na atanan Filiz Besim Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi mezunu bir meslektaşımız. Geçtiğimiz yıla kadar dişhekimisi olarak düzenli takip ettiği TDB Kongresi'ne bu yıl Sağlık Bakanı olarak katılan Besim'e projelerini sorduk.

Öncelikle sizi kutluyoruz. Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Bağta, şu anda Güney Kıbrıs'ta kalan bir köyde doğdum ben. 1974 savaşını çok canlı yaşadık ve savaştan sonra da kuzeye Güzelyurt'a (Omorfo) göç ettik. Bizim gibi evlerini terk edip güneye göçen başka insanların bıraktığı evlere yerleştik. İlkokulu orada bitirdim, sonra Lefkoşa Türk Maarif Koleji'nde okudum. Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ni bitirdikten sonra bir yıl Kayseri'nin Develi ilçesinde çalıştım; bu tamamen Anadolu'yu tanıma içgüdü-süyüdü.

Sonra Kıbrıs'a gittim. Devlet hastanesinde dişhekimisi olarak çalışmaya başladım, bir yandan muayenehanem de vardı. Cerrahiye olan tutkum nedeniyle Boston Üniversitesi'ne gittim, bir yıl orada dişeti cerrahisi yaptım. Orada çene cerrahisi yapmak istediğimi fark ettim. Ankara Üniversitesi'nde çene cerrahisi doktorası yaptım. Sonra bir yıl da New York Üniversitesi oral maksillofasiyal cerrahi bölümünde bulundum. 2011'e kadar Burhan Nalbant Devlet Hastanesi'nde çene cerrahisi olarak çalıştım. Sonrasında da sadece kendi muayenehanemde çalıştım. Geçtiğimiz Şubat ayında da Sağlık Bakanlığına getirildim.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki ağız diş sağlığı hizmetleriyle ilgili biraz bilgi alabilir miyiz?

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 200'e yakın dişhekimisi var. Yaklaşık 1500 kişiye bir dişhekimisi düşüyor. Avrupa'daki oranlara yakın bir oran. Dolayısıyla dişhekimisi sayısı nüfusa yetiyor. Kamuda 27 dişhekimimiz var, 18 tane sağlık merkezimiz hepsinde dişhekimisi bulunuyor. Has-

tanelerimizde de -daha çok uzmanlar olmak üzere- dişhekimlerimiz bulunuyor.

KKTC'de dişhekimliği hizmetleri ileri düzeydedir. Hatta son dönemde Avro'nun da değer kazanmasıyla Güney Kıbrıs'tan gelen çok hastamız var. Ancak koruyucu sağlık hizmetlerinde malesef yeterli programlar oluşturulamamış durumdaydı. Biz göreve geldikten sonra bütün dişhekimlerini topladık ve koruyucu sağlık hizmetlerinin çok daha efektif verilmesi için bir program başlattık. Önce alet ve malzeme yetersizliklerini tespit ettik ve gidermek için çeşitli adımlar attık. Dişhekimlerinin bulunduğu bölgedeki okullara düzenli bir şekilde gitmesi, taramalarını yapması ve ilkokul sona kadar tedavi gerektiren çocukları ilgili merkeze çağırmasını içeren bir program oluşturduk.

Türkiye'de dişhekimliği fakültelerinin ve kontenjanların hızla artması bir insan gücü krizi oluşturmaya başladı. Kıbrıs için de böyle bir kaygınız var mı?

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde iki dişhekimliği fakültesi var. Bura-

lardan mezun olan dişhekimlerinin yeterli pratikleri olup olmamasıyla ilgili sıkıntılarımız var. Bundan dolayı biz bu yıl KKTC'de YÖK'ün karşılığı olan YÖDAK'a KKTC'deki dişhekimliği fakültelerine Kıbrıslı öğrenci alınmaması için başvuru yaptık. Büyük ihtimalle gelecek yıl böyle bir uygulama olacak.

Bunun dışında mezun olan dişhekimlerinin gerçekten ehil olup olmadığıyla ilgili kaygılarımız var. İtern dişhekimliği gibi bir program düşünüyoruz. Ya beşinci sınıfta bizim hastanelerimize gelecek ve yeterince hasta baktığımız bizim dişhekimliği birimlerinden onaylatacak ya da mezun olduğunda bir yıl devlette staj yapacak.

KKTC'nin tecrit edilmiş bir ülke olması işinizi zorlaştırıyor mu?

Elbette çok zorlaştırıyor; bir şekilde dünyadan kopuk bir ülkesiniz. Kaldı ki Kıbrıslı Türkler aslında bireysel olarak AB vatandaşlarıdır, biliyorsunuz. Ama örneğin ülkemizdeki örgütler uluslararası örgütlere üye olamıyor. Böyle olunca orada hiçbir konuyla ilgili bir etkiniz olamıyor. Bu ciddi bir sıkıntı. Dünyayla bire bir iletişim tabii ki önümüzü çok açacaktır.

Türkiye ile sağlık alanında ilişkileriniz nasıl? Türkiye'den destek görüyor musunuz?

Kesinlikle, çok ciddi destek veriyor Türkiye Sağlık Bakanlığı. Örneğin bizim aşlarımız Türkiye'den hibe olarak gelir. Mesela bugün TC Sağlık Bakanlığı'nın koruyucu halk sağlığı, kalite kontrol akreditasyon gibi birimleriyle görüştüm; bunların hepsiyle bizim ülkemizde birlikte yapacağımız çalışmalar var. Çok destek oluyorlar, minnettarız bu anlamda.

'Yazmaya başlarken kitabın sonunu asla bilmem!'

Küçük bir çocukken en çok oynadığı oyunlardan biri 'yazarlık'tı. Kendine bir masa kurar, renkli kalemler koyar, masayı bir güzel süsler, sonra yazdığı şeyleri yüksek sesle okumaya başlardı. Çocukluk düşleri gerçeğe dönüşen şanslı insanlardan biri o. Kuşkusuz bunda çalışkanlığının, emeğinin ve sevgi dolu yüreğinin payı çok daha fazla. 2018 yılında çocuk edebiyatının Nobel'i sayılan Hans Christian Andersen Ödülü için Türkiye'den aday gösterilerek bizleri gururlandıran meslektaşımız Mavisel Yener'le yazarlığı, yapabildikleri ve yapmak istedikleri üzerine konuştuk.

Çok üretken bir yazar olduğunuzu biliyoruz, bu anlamda meslektaşınız olarak gurur da duyuyoruz. Yazmayı, zihnin ve hayal gücünün birlikte atıldığı bir macera olarak düşünüyorsunuz. Sizde bu maceralar nasıl başlıyor? Hazırlık dönemi, roman ya da öykü örgülerinin oluşturulması nasıl oluyor?

Bugüne değin yayımlanmış 120 kitabım var. Her birinin yazılış macerası farklıdır. Ama genel olarak diyebilirim ki bir laboratuvar çalışmasına benziyor benim yazma sürecim. Verileri toplarım, gözlem yaparım, deney yaparım, hayal kurarım. Bütün zihinsel hazırlığı yaptıktan sonra yazma evresine geçerim. Hem hayal gücümünden hem de gözlemlerimden yararlanırım.

nırım.

Birebir gözlemlerimi yazarsam kupkuru metinler ortaya çıkar, o nedenle hayal gücüyle beslemek zorundayım. "Esin perisi"nin gelmesini beklememe gerek yok, çünkü "esin" dediğimiz olgu, yaşamın ta kendisi zaten. Yaşamdan beslediğim sürece esin perim yanımdadır hep. Yazmaya başlarken kitabın sonunu asla bilmem, bilsem neden yazayım zaten! İşin heyecanı tam da burada çünkü.

Ağırlıklı olarak çocuk ve genç edebiyatı üzerine çalışıyorsunuz. Yetişkin edebiyatı ile ayrıldığı ve birleştiği noktalar neler?

Yetişkin edebiyatında hangi yaşa yazdığımızın önemi yoktur. Okurum ister 25 yaşında ister 80 yaşında olsun fark etmez. Fakat çocuk edebiyatında hangi yaş grubuna yazacağımıza karar vermek önemlidir. Örneğin, üç yaş çocuğuna ve on yaş çocuğuna sunulacak bir kitap biçimsellik, içerik, dil-anlatım açısından

birbirinden çok farklı olacaktır. Bir çocuk kitabının içerdiği etik, sosyolojik, psikolojik iletiler önemlidir. Şiddet içermeyen, sorunlarını kaba kuvvetle çözen kahramanlara özendirilmeyen öyküler önerilmeli çocuklara. Dil ögesi de çok önemli. İyi bir öykü diliyle, kurgusuyla, iletişimiyle "çocuğa göre" yazılmış olmalıdır. Benim için en önemli özelliklerinden birisi de eğlendirici olmasıdır. Okumanın bir sevinç, bir eğlence olduğunu çocuk hissetmelidir. Yetişkinler için yazarken pedagoji bilmek zorunda değilsiniz. Ama çocuklara yazarken pedagoğ gibi düşünmek zorundasınız. Yetişkin ve çocuk edebiyatının birleştiği en önemli nokta edebi niteliktir. İster çocuğa ister yetişkine yazayım, edebi değerinden ödün vermem.

* Dişhekimisi, TDB Basın Yayın Komisyonu üyesi

Çocuk edebiyatının Nobel'i kabul edilen H. C. Andersen Çocuk Edebiyatı ödülü için Türkiye'den aday olarak gösterildiniz. Adaylar hangi kriterlere bakılarak seçiliyor? Sonuç belli oldu mu?

Evet, bu büyük ödüle Türkiye adayı gösterilmek beni şaşırttı doğrusu. "Benden daha deneyimli yazarlar varken neden beni seçtiniz?" gibi sorularla itiraz ettim ilkin. Sonrasında, zorlu bir dosya hazırlama sürecinin gerektiğini öğrendiğimde şaşırma, sevinme gibi duyguları bir yana bırakıp hazırlık çalışmalarına başladım. Mavisel Yener'in dosyası değil de Türkiye'den gidecek bir dosya gibi düşündüm hep.

Uluslararası seçici kurulun "Mavisel Yener" değil "Türkiye" olarak bakacağını biliyordum. Yirmi beş yıllık yazın hayatımda hakkımda çıkan bütün yazıları vs. toparlamak, hepsinin çevirilerini yaptırmak, kitaplarımın iyi çevirilerle ulaşmasını sağlamak için sıkı bir ekip çalışması yapıldı. Seçici kurul, ömrünü bu işe adanmış olma koşulunun yanı sıra, tüm kitaplarımı okuyor. O nedenle uzun bir süreç. Türkiye adına çok iyi bir dosyanın gittiğini size söyleyebilirim.

Geçtiğimiz günlerde sonuç açıklandı, Japonya'dan, yetmiş yaşındaki **Eiko Kadono** isimli çok iyi bir çocuk kitapları yazarı değer bulundu. Zaten adayların hepsi ülkelerinin en iyileriydi, zorlu bir mücadeleydi. Ülkemdeki çocuk edebiyatını hak ettiğince temsil edebildiğimi bilmenin huzuru var içimde.

Uzun süre dişhekimliğiyle yazarlığı başarıyla yürüttünüz. Sonra dişhekimliğini noktlayıp tamamen yazın hayatınıza yoğunlaştınız. Dişhekimliğinin yazarlığınıza katkısı oldu mu?

Yıllarca hekimliği ve yazarlığı birlikte sürdürdüm. Kalbi çocuklarla titreşen, onlarla çoğalan biriyim; çocuklarla beraber hayal kurup, beraber tanık oluyoruz değişen dünyaya. Dişhekimliği mesleğimin yazarlığıma katkısı büyüktür.

Yazarlık ve dişhekimliği arasında çok benziyor birbirine. İkisinde de insanı yakından tanıma olanağı buluyorsunuz, gerektiği

olabilmeniz gerekiyor, dengenin matematiğini bilmeniz şart, ikisi de iletişim becerisi isteyen meslekler, yaratıcılık ikisinin de olmazsa olmazı... Bu liste uzar gider böyle. Sonuçta dişhekimliği bir sanattır.

Otuz baskıya yaklaşan, onbinlerce çocuğa ulaşan "Dolunay Dedektifleri" serisi kitaplarınız sizce neden bu kadar tutuldu? Bu seriden biraz söz eder misiniz?

Bilgi Yaynevi'nden çıkan **Dolunay Dedektifleri** serisi altı kitaptan oluşuyor. Çocuklara heyecanlı, macera dolu kurgularla seslendiğinizde, özgün metinlerle onların karşısına

da onların hoşuna gidiyor. Belki de en önemlisi, onlara bir şey öğretmeyi değil, onların zevk alarak kitap okumalarını hedeflediğimi hissettikleri için bu seriyi çok seviyor ve takip ediyorlar.

Kitaplarınızla ilgili bir dileğinizi sorsak...

Kitaplarım zaten başka dillere çevriliyor, daha da çok dile çevrildiğini, dünya çocuklarıyla buluştuğunu görmek en büyük dileğim.

TDBD'yi takip edebiliyor musunuz, nasıl buluyorsunuz?

Muayenehanemi kapatığımdan bu yana TDBD bana ulaşmıyor. Sadece İzmir Dişhekimleri Odası,

'Kalbi çocuklarla titreşen, onlarla çoğalan biriyim; beraber hayal kurup, beraber tanık oluyoruz değişen dünyaya.'

noktada hemen eyleme geçebilme yetisi kazanıyorsunuz, empati kurmayı öğreniyorsunuz, sabırlı

çıktığınızda bunu hemen alıyor ve sahip çıkıyorlar. Daha önce yapılmışların taklidi olsaydı asla bu ilgiyi görmezdi.

Dolunay Dedektifleri, çocukların ne denli zeki ve algılarının yüksek olduğunu bilerek, onların sorgulama gücüne güvenerek yazıldı, o nedenle çok seviyorlar. Serinin her kitabının farklı bir kentte geçmesi, bunların gerçek mekanlar olması

kendi yayımladığı 'Dişhekimliği' isimli dergisini göndermeyi nezaketen sürdürüyor. Oysa TDBD Dergisi'ni izlemeyi çok isterdim. Eğer Özlem Kekeç gibi yetkin bir kalem TDBD söyleşilerini yapıyorsa yöneticileri kutlamam gerekir; demek ki nitelikli bir dergi çalışması gerçekleştiriliyor.

Bu vesileyle tüm meslektaşlarıma bol okumalı, sevinçli günler dilerim.

Diş Çeken Berber • Adriaen Van Ostade • 1637

Köy Öğretmeninin notları

‘Diş Doktorları’

Geçtiğimiz sayımızda Libby romanından pasajlar aktardığımız Philip Roth’un ölüm haberini almıştık. Bu sayımızda da yine Tolga Arvas’ın TDB Genel Sekreteri Neslihan Sevim’e ilettiği Köy Öğretmeninin Notları’nı yayına hazırlarken Mahmut Makal’ı yitirdiğimiz haberi geldi. Köy Enstitülerinden yetişmiş toplumcu gerçekçi yazarların öncülerinden olan Makal’ı Varlık dergisinin Kasım 1951 tarihli 376. sayısında yayımlanmış öyküsüyle uğurluyoruz.

Köyde birçok hastalıklar varsa, bu hastalıkların pençesine düşen insanları kurtarmak için de hesabı belirsiz doktorlarımız, vardır.

Başta hoca geçinenlerimiz kayıtsız şartsız bütün dertlerin devâ arayıcılarıdır.

Bütün hastalıklar içinde köylüyü en çok perişan eden, diş ağrısıdır. Yediden yetmiş kadar kadın erkek, çenesini tutarak hocaya koşan, köydeki “dişçi” ye giden veya elini savadının altına sokup duvar diplerinde “of” çekerek ağlayanlar öyle yürek sızlatan bir manzara meydana getirirler ki, onları görün de ağlıyası gelir.

Her dertlerinde olduğu gibi, diş ağrılarıyla da başbaşa kala kala, nihayet bu sızları dindirecek bazı yollara başvurmuşlardır. İşisini bulamıyan, kötüye elini uzatmakta tereddüt etmez.

Geçen senelerde, bin türlü düşüncenin kafama hücum ettiği ıssız gecelerimde beni uyutmi-

yan, vücudumu cendereye sokarak gözümden yaş getiren diş ağrısının ne yaman bir dert olduğunu pek iyi bilirim. O zaman aynı derdi çeken komşularım, kendilerinin başvurdukları ne çareler tavsiye etmemişlerdi ki!

Dişlerim ilk defa sızladığına ve şimdiye kadar hiç çektiremediğime göre, bir çiviyle bir topak tuzu hocaya okutarak, çiviye bir direğe çakmam, tuzu da yanında yazılan muska ile birlikte çapuda sarıp şapkamın içine dikmem lazımmış. Böyle yapmakla geçip geçmiyeceğine gelince “dua duadır, gerisi Allahın takdirine bağlı, canı isterse geçirir, canı istemezse geçirmez...”miş. Sağ olsunlar, ben razı olmadığım halde “sen bilmen” diyerek gidip çivi de, tuz da okuttular benim namıma ama ben o sızları iki sene çektim. Tâ İstanbul’da kıymetli diş doktoru Macit Yaşaroğlu hakkından gele-

* Dişhekimisi, nesedu@hotmail.com

“Çare bulamayacakları derdin dünyaya gelmediğini” söyleyen hocalar, bu ve buna benzer çareler için kapılarını çalan diş hastalarını da her ne kadar muskalarıyla, dualarıyla teselli ve memnun ediyorlarsa da, pek tabii sızısı dinlemeyen dertli başı her taşa vurmak gerektiğinden bu hastalar ikinci olarak da kerpetene koşuyorlar. Benim asıl bahsetmek istediğim de bu diş doktorlarıdır.

Köyün üç dişçisi var. Bunlar, koşup gelenlerin dişlerini, ellerindeki âdi kerpetene sıkıştırdılar mı, öküz gibi böğürtüp sel gibi kan aktararak ne facialar

yaratırlar. Çektikleri dişlerin yüzde biri düzgün çıksa da hayır gelmez. Çoğu da ya kırılır, kökü kalır ve ebedi bir sızı başlar; yahut da hiç çıkmaz, yerinden oynayarak sallanır durur.

Kasabamız da köyümüzden farkı değildir. Bir tane diplomasız dişçi olmasına rağmen, halk bilhassa köyden gelenler berber dükkânlarına koşuyorlar. Bu dükkânlarda ağzının kanıyla sızıdan bayılanları veya tenekenin üzerine eğilerek ağzlarından kan boşaltanları çok gördü gözlerim.

Berber dükkânları, köyden gelenlerin her türlü dertleriyle ilgilenmeleri bakımından da takdire şayandırlar. Herkes birbirinin yol göstericisi sanki: “Hakkı ustaya vardın mı? Mehmet ustaya gösterdin mi?” Hepsisi de görüyorlar ve başı da ağrıya, kığı da ağrıya dayanıyorlar ne idüğü belirsiz iğneye.

Köydeki dişçilerden bahsediyordum, değil mi? Martla bahar köye ilk adımını attı mı, dertlilerin de derdini meydana çıkarıyor galiba... Belki çürük dişlerin sızıları da yine Martla artıyordu.

Köydeki dişçilerden bahsediyordum, değil mi? Martla bahar köye ilk adımını attı mı, dertlilerin de derdini meydana çıkarıyor galiba... Belki çürük dişlerin sızıları da yine Martla artıyordu.

Güneşin sırtımızı ısıttığı güzel Mart günü... Üç aydır bu nimetten mahrum kalan millet, duvarların güneşli tarafına sere serpe yangelmiş. Öğle üzeri okuldan gelirken, hepsinden fazla Deli Ali'nin odasının önünde yığılı kadınlar dikkatimi çekti. Deli Ali, bahsettiğim üç dişçiden biridir. Doğru yanına gittim. Diş çektirmek için kadınlar sıra bekleyip dururlar. Her birinin ağzını bıçak açmıyor. Ali usta da taş üzerine oturtup da asıldı mı, alimallah gökte uçan kuşları saydıyor. Hastanın etrafını çevirmiş birkaç kişi, kimi kollarından tutuyor, kimi omuzlarından basıyor. Kadınlardan birkaçı çekilirken kırılan dişlerini ellerine almışlar, öyle onları seyrediyorlar. Bir kısmı başını sallayarak

Mahmut Makal

1930 yılında Aksaray'da doğdu. İvriz Köy Enstitüsü'nden yetişti. Edebiyata şiirle başladı. Varlık Dergisi'ndeki Köy Notları ile dikkat çekti.

Altı yıl köy öğretmenliği yaptı. 1950 yılında öğretmenlik yıllarındaki gözlemlerini 'Bizim Köy' adlı bir kitapta yayımlayarak büyük yankı uyandırdı. Köy Edebiyatı akımının başlangıcı olarak anılan bu kitap nedeniyle tutuklanıp bir süre cezaevinde kaldı.

1953 yılında Ankara Gazi Enstitüsü'ne girdi. Çeşitli illerde ilköğretim müfettişliğinde bulundu. 1971'de İstanbul Sağlık ve Dilsizler Okulu'nda Türkçe öğretmeniyken görevi bıraktı. 1971-1972 yılları arasında Bizim Köy Yayınları'nı yönetti. Eserlerinden bazıları Almanca, Rusca, Fransızca, İngilizce, Macarca, İtalyanca, Bulgarca, Lehçe, Romence ve İbranice gibi çeşitli dillere çevrildi. Makal 1967'de Unesco tarafından dünya gençliğine örnek insan olarak seçildi.

sıra bekliyor. Ben yerdeki kan pıhtılarına bakarken dişçi beni gördü. Köşede kadınların beşer altışar getirdikleri yumurtalar varmış. Onlara bakıyorum zannederek kerpeteni yukarı kaldırdı ve:

-Hoca, bunun hakkı onlar! dedi.

Bu işe eli daha yatkın olmakla beraber, bir ucunu şakaya getirerek, dişini çektiği insanlara zahmet etmekten hoşlanan öteki dişçilerden birisi, geçen yıl öğretmen arkadaşlardan birinin dişini çekerken kırıyor. Onun için, birkaç gündür dişi sızladığı, suratı şiştiği halde, öğretmen arkadaşlarımızdan birisi, dişçinin yanına gitmekten çekinip duruyordu.

Bu dişçide insaf denen şeyden hiç eser yok. Telin veya sağlam ipliğin bir ucunu dişin köküne bir ucunu da örse bağlıyor (kendisi demircidir), kızgın demiri de getirip adamın ağzına yaklaşıyor. Dişi bağlı olan hasta, ateş ağzına gelince birdenbire geri sıçırıyor; o vakit tel dişi söküp alıyor.

Bir defasında da hastasının dişine kerpeteni takarak on dakika avluda böğürte böğürte doluşturuyor. Ondan sonra da dişi çekiyor.

Öğretmen arkadaş, o kadar daralmış olmalı ki, bütün bu işkenceleri göze alarak bir gece gidip demirciyi uyandırmış ve çektirmiş dişini.

-Ne yaparsın birader, denize düşen yılanı sarılır, diyor.

'Dişlerim ilk defa sızladığına ve şimdiye kadar hiç çektirmedime göre, bir çiviyle bir topak tuzu hocaya okutarak, çiviye bir direğe çakmam, tuzu da yanında yazılan muska ile birlikte çapuda sarıp şapkamın içine dikmem lazımmış.'

Makal'ın en bilinen eseri Bizim Köy, Türk edebiyatında köy gerçekliğine dayanan bir ilk kitap ve toplumcu gerçekliğin öncüsü olarak kabul ediliyor.

10 kişiye

**Kerr Endodontics
LA Axxess™ 2.0 Kit**

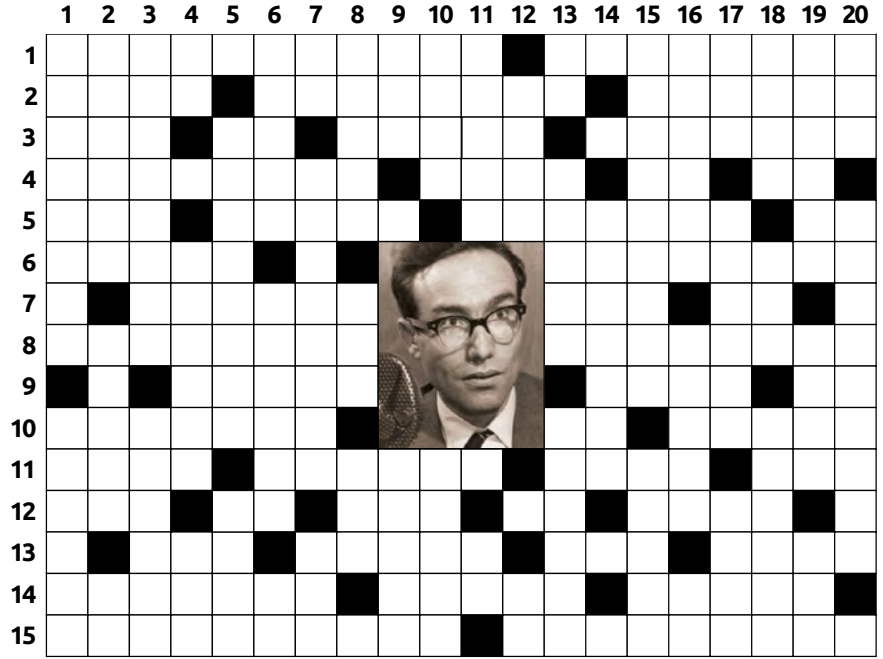
gülsa LA Axxess Frez Seti

Doğru yanıtı 21 Aralık 2018 akşamına kadar sayfayı tarayarak ya da fotoğrafını çekerek (konu kısmına 'bulmaca' yazarak) nisaniletisim@gmail.com adresine gönderen okuyucularımız arasından yapacağımız çekilişle

10 okuyucumuz

**GÜLSA'dan Kerr Endodontics
LA Axxess Frez kazanacak.**

Hediyeleriniz kargoyla adresinize teslim edilecek.

Ad-soyad: Telefon:

Adres:

..... İl:

TDB Sicil No: e-posta:@.....

SOLDAN SAĞA

1. Geçtiğimiz 10 Ağustos'ta yitirdiğimiz, 'Bizim Köy' adlı eseriyle 'Köy Edebiyatı' akımını başlatan yazar, şair ve öğretmen • 2019'da TDB 25. Uluslararası Dışhekimliği Kongresi'nin yapacağı kent 2. Güngör ..., geçtiğimiz 19 Ağustos'ta yitirdiğimiz ekonomist yazar • Albert ..., 1921 Nobel Fizik Ödülü sahibi Alman fizikçi • Mafyanın suskunluk anlaşması 3. Telli bir çalgı • Vücudun herhangi bir bölgesinin kesitsel olarak görüntülenmesi • ... de Valera (1882-

1975), İrlanda bağımsızlık mücadelesinin önderlerinden • Sir Vidiadhar Surajprasad ..., geçtiğimiz 11 Ağustos'ta yaşamını yitiren 2001 Nobel Edebiyat ödülü sahibi Trinidadlı yazar 4. *Dünyanın ucunda bir gül açılmış / esen yele merhaba* (Yaşar Kemal) • Yemiş verecek durumdaki ağaç • *Love ... Tender*, Elvis Presley'in 1971 tarihli şarkısı • Mali'nin internet uzantısı 5. ... Efron, ABD'li aktör ve şarkıcı • İnceltici • 1935 yılında Türkiye'nin yeraltı kaynaklarını değerlendirmek üzere kurulmuş ve

2001 yılında kapatılmış banka • Bir nota 6. Özen • İşte o kadar, son söz şudur anlamlarında kullanılan bir söz 7. ... Asım Arsoy (1900-1992), Cumhuriyet dönemi Klasik Türk müziği bes-tecisi • Olağandan daha büyük olan • Sodyumun simgesi 8. Tenkit • Osmanlı İmparatorluğu'nda 1839 yılında başlayan reform döneminin adı 9. İzleme • Joan ..., Amerikan protest-folk şarkıcısı • Leonardo ... Vinci 10. Ankara taşı • Kuzu sesi • Las ..., ABD'de bir kent 11. Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinde bir sanayi bölgesi • Kıdemlilik bakımından başta gelen diplomat • Bir devletin veya bir şehrin simgesi olarak kabul edilmiş şekil • ... Winehouse, 2011'de yaşamını yitiren İngiliz şarkıcı 12. Avrupa Uzay Ajansı • İtalya'da nehir • Özgür • Öğütülmüş tahlil • Mercan adası 13. Britanya Kraliyet Sanat Topluluğu (kısaltma) • Bangladeş'in başkenti • Uluslararası Çalışma Örgütü • ... Babel, Beşiktaş'ın Hollandalı futbolcusu 14. Çalışkan, becerikli • Yasal • Ağaçlarda yaşayan kürklü bir hayvan 15. Çorum'un Alaca ilçesi yakınlarında ören yeri • Geçtiğimiz 12 Ağustos'ta yaşamını yitiren *Avrupa Merkezçilik, Emperyalizm ve Eşitsiz Gelişme* gibi eserleriyle tanınan Mısırlı ekonomist.

167. sayının çözümü

Armağan kazananlar

167.
Sayı

1	A	H	L	A	T	A	Ğ	A	C	I		A	R	B	O	R	E	T	U	M	
2	R	A	İ	P	U	R		D	A	V	A	R		A	R	İ	Z	O	N	A	
3	İ	R	A	T		T	R	A	V	E	R	T	E	N		S	İ	Y	A	M	
4	S	E	M	A	Y	İ	E	Y	İ	C	E	B	A	T	A	K		M	E		
5	T		N	L		S	V		T	O	S	Y	A		A	L		C	U	K	
6	O	L	E		İ	T	A	P				B	E		E	L	E	N	İ		
7	T	İ	E	N	Ç	İ	N					İ	L	A		E	L	O	Y		
8	E	M	S		R	K		R				L	İ	M	İ	T	E		E		
9	L	E	O	N	E		M	A				T	E	R	A	P	İ				
10	E		N	A		R	A	B				H	E	R	İ	F		L	A		
11	S	A		B	L	A	K	E			F	A	R	A	Z	İ		E	K	İ	N
12		R	I	Z	A		A	L	K	A	L	İ	N		K	A	T	A	N	A	
13	Ş	A	T	A	R	A	B	A	N		T	A	T	V	A	N		L	E	M	
14	A	C	I		V	İ	L	İ		M	A	N	A	S		A	L	A	K	A	
15	H	I	R	V	A	T	İ	S	T	A	N		L	A	B	R	O	S		L	

Meltem Alçınkaya - İstanbul

Salim Bayram - Mersin

Hüseyin Çamcı - Muğla

Fulya Güler - Adana

Fatih Günay - Samsun

Fiğen Hasbay - İstanbul

Ayça Hor - Antalya

Özlem Soyman - Isparta

Serpil Taycı - Bolu

Tuğçenur Yıldız - İstanbul

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Sünni İslam'da Vâsıl bin Atâ ile onu takip edenlerin oluşturduğu itikadi bir mezhep • ... Franklin, geçtiğimiz 16 Ağustos'ta yaşamını yitiren ABD'li caz şarkıcısı 2. Yaser ..., Filistin kurtuluş mücadelesinin 2004'te yaşamını yitiren lideri • ... Torvalds, Linux işletim sistemini geliştiren Finlandiyalı mühendis • Alüminyumun simgesi 3. Dış işleri • Doğu mistisizminde evrenin düzenini ve ruhsal gelişimi sağlayan kozmik doğa yasaları 4. Merkezi sinir sisteminin iltihabi hastalığı • Ameliyatlarda kullanılan ufak bıçak • Yassı demir çelik ürünü 5. Bir hastalığın bir organdan diğerine geçmesi • Devletçe bastırılan, kâğıt veya metalden ödeme aracı 6. Derece, makam bakımından yükselme • Bir Japon dövüş sanatı • Yönetmen Mustafa Ünlü'nün 10 Ekim 2015 Ankara Katliamı'nı anlatan belgesel filmi 7. Ters, işaret • Alejandro González ..., 21 Gram, Paramparça Aşklar, Köpekler gibi filmleriyle tanınan Meksikalı yönetmen • Uluslararası ticaret sistemini düzenleyen kurum (kısaltma) 8. Gemilerde türlü işlerde kullanılan bir tür demir halka • Atlantik ve Kuzey Buz Denizi'ndeki buzdağlarının durumunu ve hareketlerini gözlemek amacıyla oluşturulmuş organizasyon (kısaltma) • 80'li yıllarda Take On Me parçasıyla zirveye çıkan Norveçli pop müzik topluluğu 9. Suudi Arabistan'ın plaka işareti • Gebe 10. Doğu Karadeniz'de doğaçlama söylenen türküler • Yetişkin adam 11. Sergio ... (1929-1989), 'Spagetti Western'leriyle bilinen İtalyan yönetmen • Gümüşün simgesi 12. Ayak direme • İskambilde birli 13. Mağara • Sarılığını gidermek için çamaşırın son suyuna karıştırılan toz boya • Filipinler'in başkenti 14. Birlikte 15. Madagaskar'ın doğusunda bir kent • Yeni Zelanda yerlileri 16. Fransa'nın kuzeyinde bir kent • Kişiler, zatlar • Utanma duygusu 17. Sovyetler Birliği'nde 1921'de başlatılan, kapitalizme kimi tavizler de içeren Yeni Ekonomi Politikası (kısaltma) • ... Murad, Sultan V. Murad'ın torunu da olan yazar • Katil balina 18. ... Stoker, Drakula'nın yazarı • Mikroskop camı • Çok seyrek bulunan, alüminyumu andıran bir element 19. Oyunda, kumarda yitirmek • ... Smith (1723-1790), Ulusların Zenginliği'nin yazarı İskoç iktisatçı • Kars il merkezine 42 km uzaklıkta, Arpaçay boyunda bulunan ören yeri 20. Dili tutulmuş, konuşamaz duruma gelmiş • Taklit ürün.

Kongre

İzmir Dişhekimleri Odası
25. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi

9-11 Kasım 2018
Tepekule - İzmir
<http://www.izdokongreleri.org>

Fransa Dişhekimleri Birliği Kongresi

27 Kasım - 1 Aralık 2018
Paris - Fransa
www.adfcongres.com

IDS - International Dental Show

12-16 Mart 2019
Köln - Almanya
www.ids-cologne.de

Dünya Dişhekimleri Birliği
FDI 107. Kongresi

4-7 Eylül 2019
San Fransisko - ABD
www.fdiworlddental.org

Kurs

Sempozyum

Swedental
İsveç Dişhekimliği Kongre ve Fuarı

15-17 Kasım 2018
Stockholm - İsveç
www.swedental.org

Bursa Dişhekimleri Odası
28. Uludağ Sempozyumu

18-20 Ocak 2019
Ağaoğlu My Mountain Otel
www.uludagsempozyumu.com

Balkan Stomatoloji Derneği
24. Kongresi

9-11 Mayıs 2019
Tiran - Arnavutluk
www.e-bass.org

TDB 25. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi

10-13 Ekim 2019
İstanbul Kongre Merkezi
www.tdbkongreleri.org

VEFAT

Kayseri Dişhekimleri Odası üyesi
meslektaşımız

Mahir İnceköy

(1959 İstanbul Ü.D.F. mezunu)

9 Temmuz 2018 günü yaşamını yitirmiştir.

Hatay Dişhekimleri Odası üyesi
meslektaşımız

Bora Türkan

(1989 Dicle Ü.D.F. mezunu)

27 Eylül 2018 günü yaşamını yitirmiştir.

Manisa Dişhekimleri Odası üyesi
meslektaşımız

Mustafa Hilmi Topçu

(1973 Ege Ü.D.F. mezunu)

28 Eylül 2018 günü yaşamını yitirmiştir.

İstanbul Dişhekimleri Odası üyesi
meslektaşımız

Münir Kıcıklar

(1974 Marmara Ü.D.F. mezunu)

20 Ekim 2018 günü yaşamını yitirmiştir.

Ailelerinin ve yakınlarının acısını paylaşıyor, başsağlığı dileriz.

Sağlıkta Mobbing Mobbingde Sağlık Sempozyumu

17 Kasım 2018
Cumartesi

AÜTF
HASAN ALİ YÜCEL
KONFERANS SALONU
ANKARA

DİŞHEKİMLİĞİNDE KLİNİK

Kasım 2018
Vol 9 • Sayı: 9 • ISSN: 2529-0003
Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi'nin ekidir.

ORAL TOPİKAL PREPARATLARIN İÇERİĞİNE VE ETKİLERİNE GENEL BAKIŞ

Özlem Okumuş, Semih Özbayrak

Editör : Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan
Yayın Kurulu : Prof.Dr. Murat Akkaya
Prof.Dr. Gürcan Eskitaşçıoğlu
Prof.Dr. Ayşe Gülşahı
Prof.Dr. Tülin Ufuk Toygar Memikoğlu
Prof.Dr. Zeliha Aslı Öcek
Prof.Dr. Onur Şengün

TDB Akademi Sorumluluğunda yayımlanan
Dişhekimliğinde Klinik dergisi TDB'nin
hakemli bilimsel yayın organıdır.

Hakemler :

Prof.Dr. Ali Rıza Alpöz	İzmir
Prof.Dr. Tülin Arun	İstanbul
Prof.Dr. Turhan Atalay	İstanbul
Prof.Dr. Emrah Ayna	Diyarbakır
Prof.Dr. F. Ayhan Başçiftçi	Konya
Doç.Dr. Mehmet Emre Benlidayı	Adana
Yard.Doç.Dr. Hasan Boğa	Adana
Prof.Dr. Behiye Bolgöl	Hatay
Yard.Doç.Dr. Neval Dildeş	Elazığ
Doç.Dr. Güliz Nigar Güncü	Ankara
Doç.Dr. Kerem Kılıç	Kayseri
Prof.Dr. Arlin Kiremitçi	Ankara
Doç.Dr. Ferhat Mısır	Zonguldak
Doç.Dr. Seçil Karakoca Nemli	Ankara
Prof.Dr. İ. Hakan Özyuvacı	İstanbul
Doç.Dr. İbrahim Halil Tacir	Diyarbakır
Prof.Dr. Murat Türkün	İzmir
Doç.Dr. Tamer Tüzener	Trabzon
Prof.Dr. Bülent Cumhuri Uludağ	Ankara
Doç.Dr. Hamdi Oğuz Yoldaş	Adana

ISSN: 2529-0002

Dişhekimliğinde Klinik

İki ayda bir yayımlanır.
Türk Dişhekimleri Birliği Dergisi'nin bilimsel ekidir.

İmtiyaz Sahibi: Dr. A.R. İlker Cebeci
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Neslihan Sevim
Editör: Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan
Görsel Yönetmen: Şeref Kartal

Yayın türü: Yaygın süreli yayın

Yayın aralığı: İki aylık

Dili: Türkçe

www.tdbakademi.org

e-posta: tdbakademi@tdbakademi.org

Dişhekimliğinde Klinik dergisi 22.000 adet basılmakta
ve TDB üyelerine ücretsiz ulaştırılmaktadır.

Yönetim yeri ve yazışma adresi:

Türk Dişhekimleri Birliği Kızılırmak Mah. 1446. Cad.
Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar
Çankaya / Ankara
Tel: 0. 312.435 93 94
Fax: 0. 312.430 29 59

Sayfa tasarım ve uygulama:

Nisan İletişim Basın Yayın Ltd. Şti.
Cihannüma Mah. Salihefendi Sok. Mistaş İşhanı 2/9
Beşiktaş İstanbul
Tel: 0.212.327 84 41
e-posta: nisaniletisim@gmail.com

Basım tarihi: Kasım 2018

Basım Yeri:

Uniprint Basım San. ve Tic. A.Ş.
Ömerli Mah. İstanbul Cad. No: 159
Hadımköy İSTANBUL
Tel: 212.798 28 40 • Fax: 212.798 20 63
• www.apa.com.tr

Yazışma adresi

Dişhekimisi Özlem Okumuş
e-mail: dtozlemsen@hotmail.com

Altınbaş Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi,
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi A.D.
Kartaltepe mahallesi, İncirli caddesi No:11
Bakırköy - İstanbul, Turkey.

ORAL TOPIKAL PREPARATLARIN İÇERİĞİNE VE ETKİLERİNE GENEL BAKIŞ

OVERVIEW OF ORAL TOPICAL PREPARATIONS CONTENTS AND THEIR EFFECTS

ÖZET

Oral mukozayı ilgilendiren rahatsızlıklarda hastaların genel olarak başkalarından duydukları, reklam etkisi veya eczanede tavsiye edilen preparatlar kullandıkları günlük pratikte sıkça görülmektedir. Bilinçsiz kullanılan topikal etkili preparatlara yönelme çoğu kez "faydası olmasa bile sistemik bir etkisi yoktur" düşüncesi ile kullanıldığı dikkati çekmektedir. Bu derlemenin amacı, pomat, solüsyon/gargara, pastil, jel gibi topikal oral preparatların hangi kullanım formunda olduğu, içerikleri ve hangi durumlarda etkili olabilecekleri ile ilgili genel bir bakış açısı vermektir.

Anahtar kelimeler: O oral mukoza, topikal preparatlar, yara iyileşmesi. ral mukoza, topikal preparatlar, yara iyileşmesi.

ABSTRACT

It is common for patients to use preparats in daily practice, which are generally heard by others, or are recommended in pharmacies in oral mucosal related disorders. It is noteworthy to topical preparations is often used unconscious with the idea that "there is no systemic effect even if it is not beneficial". The aim of this presentation is to give an overview of the form of topical oral preparations such as pomades, solutions/mouthwashes, lozenges, gels and their contents and in which conditions they may be effective.

Key words: Oral mucosa, topical drug, wound healing.

Giriş

Oral mukozada gelişen erozif, ülseratif lezyonlar hastaların günlük yaşamını etkileyen ve klinik pratikte sıkça karşılaşılan yakınma sebepleridir. Bu lezyonlar, bazen bir deri hastalığının ağız içi bulgusu veya sistemik bir hastalığın önemli bir belirtisi ya da bir malign bir hastalığın işaret bulgusu olarak karşımıza çıkabilir veya tam tersi banal bir iritasyon vb. nedene bağlı değişim de olabilir. Bu nedenle oral kavitenin dikkatli ve ayrıntılı klinik muayenesi gerekmektedir.³¹

Rastlanan lezyonların bazısı hastalar tarafından fark edilmezken ağrılı olan lezyonlar diş hekimine başvurma nedenidir. Yapılan dikkatli muayenede doğru değerlendirme ile birlikte doğru tedavi uygulanabilir. Lokal uygulamaya yönelik piyasada çok sayıda preparat bulunmaktadır. Bu preparatları kullanmadaki öncelikli amaç genellikle hastanın ağrısının giderilmesi ve yutkunma, konuşma vb. fonksiyonlarının sağlanmasıdır.

Bu derlemenin amacı pomat, solüsyon/gargara, pastil, jel vb. formlarda bulunan topikal oral preparatların içerikleri, etkileri ile ilgili ve amaca uygun olarak doğru preparatı seçmeye yönelik genel bir bakış açısı vermektir.

Değerlendirilen Oral Topikal Preparatlar ve Etken Maddeleri

1. **Gelclair®** (Helsinn Healthcare SA, İsviçre) (HA)
2. **Gengigel** (Farmalink, İstanbul, Türkiye) (HA)
3. **Bioten oral balance® jel (OB)** (Laclede, Gardena, CA) (tükürük proteinleri)
4. **Bioxtra (BX)** (Laclede, Gardena, CA) (tükürük proteinleri)
5. **Protefix®** (Queisser Pharma, Almanya) (triester gliserol oksit)
6. **Aftojel** (Orva İlaç, İzmir, Türkiye) (triamsinolon asetonid, diklofenak sodyum)
7. **Aftamed** (Akti Farma (Aktident), İstanbul, Türkiye) (HA)
8. **Kloroben** (Drogsan, Ankara, Türkiye) (klorheksidin glukonat, benzidamin HCl)
9. **Bepanthen® pastil** (Roche Müstahzarları Sanayi, İstanbul, Türkiye) (dekspantenol)
10. **Kenacort A Orabase** (Bristol-Myers Squibb İlaçları, İstanbul, Türkiye) (triamsinolon asetonid)
11. **Anestol pomad** (Sandoz İlaç, İstanbul, Türkiye) (lidokain hidroklorür)
12. **Lokal anestezikler** (anestezik madde)

13. **Tetra** (*Mustafa Nevzat, İstanbul, Türkiye*) (tetrasiklin HCl)
14. **Tetralet** (*Yavuz İlaç, İstanbul, Türkiye*) (tetrasiklin HCl)
15. **Tetramin** (*Adeka, İstanbul, Türkiye*) (tetrasiklin HCl)
16. **Mikostatin** (*Bristol-Myers Squibb İlaçları, İstanbul, Türkiye*) (nistatin)
17. **Pyralvex** (*PMP İlaç, İstanbul, Türkiye*) (salisilik asit)
18. **Klorhex** (*Drogsan, Ankara, Türkiye*) (klorheksidin glukonat)
19. **Andorex** (*Pharmactive İlaç, İstanbul, Türkiye*) (klorheksidin glukonat, benzidamin HCl)
20. **Tanflex** (*Abdi İbrahim, İstanbul, Türkiye*) (benzidamin HCl)
21. **Tantum verde** (*Çınay Kimya, İstanbul, Türkiye*) (benzidamin HCl)
22. **Oksijenli su** (*Bikar İlaç, İstanbul, Türkiye*) (Hidrojen peroksit)
23. **Majezik sprey** (*Sanovel, İstanbul, Türkiye*) (flurbiprofen)
24. **Oralmedic** (*Casel, İstanbul, Türkiye*) (hidroxybenzenesulfonic asit)

Topikal Preparatların Etken Maddeleri ve Etki Mekanizmaları

Triamsinolon asetonit

Triamsinolon asetonit (TA) florlanmış prednizolon olup, krem, merhem ve pomad formları kullanılmaktadır. Topikal kortikosteroidler oral ülser tedavisinde enflamatuvar süreci baskılamak amacıyla kullanılır. T lenfositler üzerine direkt olarak etki ederek ülserasyonun immunopatogenezinden sorumlu faktörlere karşı oluşan immun cevabı baskılar. TA makrofajlarla fagositozu artırarak akut ve kronik iltihabı inhibe etmektedir. İnflamasyonlu hücrelerdeki sitokin üretimini baskılayarak inhibe eder, böylece monosit ve makrofajların damar dışına göçünü arttıran araziidonik asit metabolitlerinin (prostoglandinler, tromboksanlar, lökotrienler) oluşumunu azaltır.^{12,17} Topikal TA ülser lezyonların tedavisinde etkili olduğu bildirilmiştir.^{9,15} Oral kavitede uzun süre kullanıldığında nadiren kandidiazis gibi yan etki oluşturma riski vardır.⁹ TA pomad yavaş salınan bir glukokortikoid pomattır ve oral ülser tedavisinde uzun yıllardır yaygın olarak kullanılmaktadır. Ülserasyon üzerine koruyucu bir tabaka oluşturur ve bir anti-inflamatuvar etki uygular.

Tetrasiklin

Oral ülser tedavisinde mikrobiyal kontaminasyonu ve sekonder enfeksiyonları kontrol etmek amacıyla antimikrobiyal ajanlar kullanılmaktadır. Tetrasiklinlerin antimikrobiyal özelliklerinin dışında kollagenaz enzimini inhibe ederek kollagen yıkımını azaltan antienzimatik özelliği de vardır. Tetrasiklinli ağız gargalarının lezyonun süresini, büyüklüğünü ve ağrıyı azalttığı bildirilmiştir. Tetrasiklinli ağız gargaları sekonder enfeksiyonları önlemekle birlikte kollejenaz aktivitesini de inhibe ederek bağ dokusu yıkımını önler.^{5,20}

Hyaluronik asit

Hyaluronik asit (HA), deride doğal olarak bulunan bir polimerdir ve 1934'te keşfinden beri incelenmiştir. Ekstrasellüler matrisin ana komponentlerinden biri olan HA sinoviyositler, fibroblastlar ve kondrositler tarafından üretilir ve hücre proliferasyonunda, doku tamirinde, hücre migrasyonunda ve bazı malign tümörlerin progresyonunda rol oynayan yüksek molekül ağırlıklı bir moleküldür. Yara iyileşmesinde enflamasyonun etkilerini yavaşlatma, hücre proliferasyonunu ve re-epitelizasyonu desteklemek ana fonksiyonlarıdır. Bazal keratonisitleri proliferere ederek re-epitelizasyonu uyandır.^{16,21}

HA'nın polivinilpirolidon (PVP) ve glycyrrhetic asit ile kombinasyonu olan preparatlar mevcuttur. PVP-sodyum hiyalüronat jel içinde polivinilpirolidon ve sodyum hiyalüronat bulunduran yoğunlaştırılmış, bariyer oluşturan viskoz bir jeldir. Polivinilpirolidon, kimyasal ve biyolojik olarak inert olan, suda çözünür, hidroskopik bir polimerdir. Polivinilpirolidonun dokuyu nemlendirme özelliği, jelin mukozaya yapışmasını ve koruyucu film oluşturmaya sağlar ve bu da doku hidrasyonunu artırır. Sodyum hiyalüronat (Hyaluronik asit), oral mukozanın fiziksel olarak kaplanmasına yardımcı olabilen, film oluşturan, muko-yapışkan bir madde olarak işlev görür. Glycyrrhetic asidi (enoksolon) antibakteriyel, antineoplastik, adrenal kortikal hormon etkisi olan antiinflama-

tuar bir ajandır. Meyankökünün aktif bileşenidir ve sıklıkla bir tat verici madde olarak kullanılır. Glycyrrhetic asit tat papillası üzerindeki etkileri ile lezzet verici özellik sağlar ve ayrıca anti-inflamatuvar özellikler vasıtasıyla yara iyileşmesine aracılık edebilir. Polivinilpirolidon-sodyum hiyalüronat jelinde bulunan bu üç temel bileşen oral kavitede bulunan hasarlı dokuya, sinir uçlarının fiziksel uyarılmaya maruz kalmasını önleyerek hidrasyon ve lubrikasyon sağlar.⁴

Triester glycerol oxide

Triester gliserol oksit (TGO) jel lipid bir film tabakası oluşturarak oral mukozaya yapışma özelliğine sahip bir topikal preparattır. Mekanik travmaya karşı koruma sağlayan ve oral mukozada nem kaybını ve iltihaplanmayı azaltmaya yardımcı olabilen ajandır. Eritrosit ve inflamatuvar hücre sayısında azalma ve olgun epitel hücrelerinde artış bildirilmiştir. RAÜ ile ilişkili semptomları azalttığı gösterilmiş ve rekürrens süresinin uzatılmasında etkili olduğu bildirilmiştir.¹¹

Tükürük proteinleri

Tükürük içerdiği su, amilaz, lakroperoksidaz, lizozim ve laktoferrin gibi antimikrobiyal proteinler aracılığı ile besin maddelerinin parçalanmasını, mukozanın kayganlaşmasını, mukozanın nemli tutulmasını sağlar. Ayrıca antiviral, antibakteriyel ve antifungal etkisi de vardır.^{29,30}

Ağız kuruluğunun oluşmasında akut veya kronik sistemik hastalıklar, trisiklik antidepresanlar, antihipertansif ilaçlar, anti epileptik ilaçlar gibi ilaçların kullanımı, baş boyun bölgesine uygulanan radyoterapi, tükürük bezlerinin operasyonu gibi sebepler etkindir.¹³

Radyasyon tedavisinde mukoza çok duyarlı bir hal alır, damarsal bozulmalar olur, kan dolaşımı azalır, yara iyileşmesi gecikir ve tükürük bezlerinin de etkilenmesi ile tükürük akışı azalır. Radyasyona bağlı kserostomi ve bununla bağlantılı komplikasyonların tedavi yaklaşımı esas olarak semptomatiktir. Oral mukozayı nemlendirici, lubrikant ajanların kullanılması önerilir. Bu amaçla piyasaya sürülen preparatlar tükürükte bulunan lakroperoksidaz, lizozim, laktoferrin gibi antimikrobiyal proteinleri taklit etmekle kalmayıp aynı zamanda ağızdaki antibakteriyel ve bağışıklık mekanizmalarını desteklemek için doğal olarak bulunan diğer tükürük bileşenlerini de içerirler. Bu ajanlar gargara, jel ve diş macunu formunda olabilir. Bu preparatlar mukozanın irritasyonunu engellemek için alkolsüzdür. Tükürüğün azalması, laktoferrin, lizozim, tükürük peroksidaz sistemi ve immünoglobulinlerin azalması veya eksikliği nedeniyle ağız boşluğunun doğal konak savunma bileşenlerinin bozulması anlamına gelir. Bu doğal olarak oluşan proteinlerin, enzimlerin ve peptidlerin bir kısmının değiştirilmesi veya eski haline getirilebilmesi bu preparatların üretimini temelini oluşturur. Ayrıca hastaların tolere edebilmesini kolaylaştırmak için tatlandırıcı (xylytol) ve diş çürüklerine karşı florid ilave edilmiştir.²⁶

Benzidamin HCl

Nonsteroid antiinflamatuvar ajanlar (NSAİ) grubuna dahil olmakla birlikte tamamiyle farklı bir kimyasal yapıya, farmakolojik profile ve farmakokinetik özelliklere sahiptir. Etki mekanizması siklooksijenaz inhibisyonu değildir, lizozim ve hücre membranlarını stabilize ettiği ve serbest radikalleri azalttığı düşünülmektedir. Antiinflamatuvar, analjezik ve antibakteriyel etki gösterir. Yumuşak doku hasarı sonucu ortaya çıkan inflamasyonun lokal mekanizmalarına etki ederek antiinflamatuvar, antiödem ve antiinflamatuvar etkisine bağlı olarak analjezik etki yapar.¹⁸

Nistatin

Streptomyces noursei tarafından üretilen, geniş bir yelpazedeki patojen mantarlara karşı fungusidal etkinliğe sahip olan bir polien antifungal ajandır.^{3,14} Candida, Aspergillus, Histoplasma ve Coccidioides türlerine karşı etkileri in vitro olarak gösterilmiştir. Bununla birlikte, gastrointestinal sistemde absorbe edilememektedir ve intravenöz

uygulama oldukça toksiktir.²⁴ Bu nedenle nistatin klinik kullanımı yüzeysel enfeksiyonlarla sınırlıdır. Bu amaçla nistatin, deri veya mukozadan absorbe olmayan, hepatotoksitesite riski düşük ve ilaç etkileşimi bildirilmemiş güvenli bir ilaçtır. 1951'deki keşfinden bu yana oral, gastrointestinal ve özofagus kandidiazisi tedavi etmek üzere topikal bir ilaç olarak öngörülmüştür. *Candida albicans*'ın neden olduğu yüzeysel enfeksiyonları tedavi etmek için en çok önerilen antifungaldir.²⁵ Nistatin krem, tablet, merhem, süspansiyon ve jel formlarında bulunur. Parfüm bileşiklerinden ötürü, intraoral kullanım için merhem formu önerilmez, ancak angular chelitis tedavisi için kullanılabilir.⁸ Nistatin oral formülasyonları günde birkaç doz gerektirir ve tatsız bir tada, viskoz kıvamda ve düşük çözünürlüğe sahiptir.

Nistatin'e karşı alerjik reaksiyonlar nadirdir, çünkü ilaç deri ve gastrointestinal sistem tarafından az emilir. Bununla birlikte, oral yoldan verilmeyle ilgili gecikmiş hipersensitivite vakaları rapor edilmiştir.¹⁹

Oral süspansiyon formları genellikle sükröz ile tatlandırılır ve bu da çürük oluşmasına eğilimli hastalar için kontrendikedir.⁸ Bu açıdan baş ve boyun radyasyon tedavisi gören hastalarda nistatin jel, kandidiazinin tedavisinde tercih edilen form olmalıdır. Bu hastalarda çürük gelişme riski yüksektir ve jel formu çürük önlemeye yardımcı olan sükröz yerine ksilitol içerir. Ayrıca, jelin biyo yapışkan etkisi ilaç ve oral mukoza arasındaki temas süresini uzatır.²⁸

Klorheksidin

1940 yılında İngiltere'de geliştirilmiş, ancak biyofilmi inhibe etme özelliği 1969 yılında Schroeder tarafından araştırılmıştır.² Farklı konsantrasyonlarda üç farklı formülasyondan elde edilebilir: asetat, diglukonat ve hidroklorür. Moleküler yapısı simetrik, dört klorofenil halkası ve iki biguanid grubu bir merkeze heksametilen köprüsü ile bağlanmıştır. Yüksek konsantrasyonlarda bakterisidal, düşük konsantrasyonlar ise bakteriostatiktir etkilidir.³²

Klorheksidin diglukonat (veya klorheksidin glukonat) fizyolojik pH ve geniş antibakteriyel spektruma sahip bir katyonik bis-biguaniddir. Gram-pozitif ve gram-negatif bakterilere karşı etkilidir. Klorheksidin diglukonat, yumuşak ve sert ağız dokularına bağlanma kapasitesine sahiptir, bu da uygulanmasından sonra uzun süreli bir etki yaratır.³²

Pozitif yüklü dikatyonik klorheksidin ilk önce negatif yüklü ve sülfat ve fosfat içeren bakteri hücre duvarına etki eder. Daha sonra bakteri yüzeyinin bütünlüğü değiştirilir ve fosfolipidlere bağlanarak hücre zarına etki eder. Potasyum iyonları gibi düşük molekül ağırlığı olan bileşiklerin sızıntısı olur.

Klorheksidin proteinleri denatüre edebilir, sülfhidril (SH) bileşiklerini salarak karbohidratlar, Fe³⁺ ve polifenolik bileşenler gibi tükürükte bulunan bazı maddelerle reaksiyona girer ve dış yüzeyinde ve yumuşak dokularda biriken organik demirli sülfidler oluşturarak kahverengimsi renklenmeye sebep olur. Baş dönmesi ve yanma hissi diğer yan etkiler arasındadır ve bunların ikisi de geçicidir.³²

Dekspantenol

B kompleks vitaminlerin bir üyesi olan pantotenik asidin alkolik analogudur (vitamin B5). Fibroblastların proliferasyonu yara iyileşmesinde önemli bir faktördür. Dekspantenol ile yapılan in vitro deneylerde fibroblastlarının proliferasyonu kanıtlanmıştır. In vitro insan gingival fibroblastlarında deksantenol merhem (% 0,5-10'luk konsantrasyonlarda) etkisi gösterilmiştir. Test edilen tüm konsantrasyonlarda mitotik indeks artmıştır. İnsan fibroblastları üzerine yapılan birçok in vitro çalışmada; pantotenik asit veya türevlerini içeren kültürlerde, kollajen sentezi, fibroblastların tutunması, hücre göçü ve artmış proliferasyon gösterilmiştir. Dekspantenol fibroblast hücre kültürlerinde, hücre koruyucu etkisiyle ve fibroblast hücrelerini aktifleyerek yara iyileşmesi faaliyeti gösterir.⁷

HybenX

HybenX teknolojisinin temel konsepti, oral dokuların (mukoza ve diş) yüzeylerine uygulanarak bu yüzeylerin fiziksel durumunu değiştirerek, herhangi bir ilaç içermeyen patentli kimyasal temizleme solüsyonu uygulamasını içerir. Bu anlamda hem diş yüzeyinden dental plağı uzaklaştırmada hem de oral ülserin üzerine uygulanarak seal oluşturmada kullanımı önerilen bir ajandır.

HybenX, serbest sülfat ve sülfonatlanmış aromatiklerden, özellikle hidroksibenzen-sülfonik asit, hidroksimetoksibenzen sülfonik asit ve sülfürik asitten oluşan konsantre bir sulu karışım ihtiva eder. Hidroksibenzenler keratolitikken, sülfonat grupları ve sülfürik asit higroskopik ve denatüre edicidir. HybenX formülasyonları, uygulandıktan sonra hasarlı oral mukozal dokuları ülser yüzeyinden uzaklaştırmada seçicidir. Ölü ve hasarlı dokuları arar ve saldırır. Ardından hasarlı dokuyla birkaç saniyede reaksiyona girerek bariyer oluşturur ve iyileşme sürecini kolaylaştırır. Bununla birlikte enfeksiyonun ilerlemesini önler. Ülserasyon alanına uygulanmasıyla ülser yüzeyinde doku parçacıkları denatüre olur, çökler ve koagüle olur ve koagüle olan doku parçacıklarından koruyucu tabaka oluşur. Dolayısıyla ağrılı ve rahatsız edici uyarılar azalır. Bu koruyucu yüzey iyileşme sırasında rezorbe olur.²²

Salisilik asit

Solüsyon şeklinde topikal ajan olarak kullanılan Pralvex iki aktif bileşen, salisilik asit ve rhei (rhubarb, ravent) ekstresini içerir.

Salisilik asit, salisilat adı verilen bir ilaç türüdür. Vücuttaki siklo-oksijenaz adı verilen maddenin işlevini engelleyerek çalışır. Siklo-oksijenaz, prostaglandinler olarak bilinen vücudun çeşitli kimyasallarının üretiminde yer alır. Prostaglandinler birçok etkiye sahiptir ve inflamasyona neden olurlar. Vücut yaralanmaya tepki olarak prostaglandin üretir ve hasar bölgesine kan akımında artışa neden olurlar. Bu, o bölgede şişme, ısı, kızarıklık ve ağrıya neden olur. Salisilik asit COX 1'i bloke ederek, prostaglandinlerin oluşumunu durdurur ve bu sayede uygulanan ağız bölgesindeki iltihaplanmayı ve ağrıyı azaltır.

Rhei ekstresi ayrıca inflamasyonun hafifletilmesine yardımcı olan antrakinon glikositleri içerir. Oral ülser ve protez tahrişinin neden olduğu ağrı ve rahatsızlığı gidermek için kullanılır. Ayrıca hasarlı alanların infekte olmasını engelleyen antimikrobal özelliklere sahiptir. Oral mukozada ve dişlerde renklenmeye sebep olabilir, ancak diş fırçalamayla giderilebilir.²³

Flurbiprofen ve Diklofenak Sodyum

Flurbiprofen; antiinflamatuvar, analjezik ve antipretik etkisi olan NSAİ ajandır. Siklooksijenaz enzimini (COX-1 ve COX-2) inhibe ederek prostaglandin sentezinin azaltılması sonucu etkisini gösterir.

Diğer NSAİ'lara benzer şekilde flurbiprofen'in anti-enflamatuvar etkisi, prostaglandin sentezi sürecinde araşidonik asidin prostaglandin G₂'ye (PGG₂) ve PGG₂'den prostaglandin H₂'ye (PGH₂) dönüştürülmesinden sorumlu olan siklooksijenazın (COX) geri dönüşümlü inhibisyonu yoluyla gerçekleşir. Prostaglandin konsantrasyonunu etkili bir şekilde azaltarak bununla birlikte enflamasyon, ağrı, şişlik ve ateşi de azaltır. Flurbiprofen, selektif olmayan bir COX inhibitörüdür ve COX-1 ve COX-2'nin aktivitesini inhibe eder. Aynı zamanda prostaglandin önleyici aktivite bakımından en güçlü NSAİ'lardan biridir.¹⁰

Diklofenak sodyum da antiinflamatuvar, analjezik ve antipretik etkisi olan NSAİ ajandır. Siklooksijenaz enzimini (COX-1 ve COX-2) inhibe ederek prostaglandin sentezinin azaltılması sonucu etkisini gösterir. Diklofenak'ın antiinflamatuvar etkilerinin hem lökosit göçünün hem de enzim siklooksijenazın (COX-1 ve COX-2) inhibisyonuna bağlı olduğuna ve dolayısıyla prostaglandin sentezinin periferik inhibisyonuna bağlı olduğu düşünülmektedir. Prostaglandinler ağrı reseptörlerini hassaslaştırdığından, sentezlerinin inhibisyonu diklofenakın analjezik etkilerinden sorumludur.⁶

Hidrojen Peroksit

Lokal dezenfeksiyon ve nekrotik alanların temizlenmesi amacıyla H₂O₂ gargaraları (% 1,5 luk) ve H₂O₂ atuşmanları (% 3 lük) kullanılabilir. Hidrojen peroksit iyi bir debridman ajanı olmakla birlikte yeni oluşmuş granülasyon dokusunun ve normal ağız florasının yapısını bozmaktadır. Ayrıca ağızda kuruluğa, yanma hissine, ağrıya ve mide bulantısına neden olabildiği hastalar tarafından belirtilmektedir. Bu yüzden hidrojen peroksitin uzun süreli kullanımı da önerilmemektedir.²⁷

Topikal Anestezik Madde

Topikal anestezi amaçlı kullanılan etken maddeler benzocaine, xylocaine, pantocaine ve lidocaine'dir. Anestezik maddenin mukozaya püs-kürtülmesi veya sürülmesi suretiyle mukozadan infiltre olan maddenin yüzeyel sinir uçlarını bloke etmesi prensibine dayanır.¹

Sonuç

Bu preparatları reçete ederken kullanım amacı epitelizasyonu hızlandırma, ağrıyı azaltma, hastayı rahatlatma, protez stabilizasyonu ve antisepsi sağlama gibi hedeflerine göre belirlenmelidir. Doğru tedavi için uygun olan preparatı seçmek için bu preparatların içeriklerini ve etkilerini bilmek önemlidir. Ortalama 1 haftalık kullanım süresi içerisinde lezyonda iyileşme beklenir. Aksi halde oluşumun lokal bağlantısı veya başka etiyolojik faktörler yeniden değerlendirilmeli, böylesi bir ilişki kurulamadığında hasta ağız hastalıkları konusunda bir spesyaliste yönlendirilmelidir.

Anlamsız tedavi denemeleri, tanının konulmasında zaman kaybına neden olabilir ve hayati önemi olan bir değişimin belirtisi olmasa bile hastanın hekime güvenini olumsuz yönde etkiler.

KAYNAKLAR

- Aypar Ü, Akıncı S.B. Diş Hekimliği ve Anestezi. Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, (2005)
- Balogopal S, Arjankumar R: Chlorhexidine: the gold standard antiplaque agent. *J Pharm Sci & Res.* 5:270 / 274 (2013)
- Brescansin EG, Portilho M, Pessine FB: Physical and chemical analysis of commercial nystatin. *Acta Sci* 35:215 / 221 (2013)
- Buchslel PC: Polyvinylpyrrolidone-sodium hyaluronate gel (Gelclair): a bioadherent oral gel for the treatment of oral mucositis and other painful oral lesions. *Expert Opin Drug Metab Toxicol.* 4(11):1449-54 (2008)
- Casiglia JM: Recurrent aphthous stomatitis: etiology, diagnosis, and treatment. *Gen Dent* 50(2):157-166 (2002)
- Diclofenac sodium. <https://www.drugbank.ca/drugs/DB00586>. Erişim tarihi: 28.11.2017.
- Ebner F, Heller A, Rippke F, Tausch I: Topical use of dexamphenol in skin disorders. *Am J Clin Dermatol* 3(6): 427-33 (2002)
- Ellepolo AN: Oral candidosis: a brief overview. *Bull Kuwait Inst Med Spec* 4:17 / 24 (2005)
- Fani MM, Ebrahimi H, Pourshahidi S, Afkahi E, Sarvestani SS: Comparing the Effect of Phenytoin Syrup and Triamcinolone Acetonide Ointment on Aphthous Ulcers in Patients with Behcet's Syndrome. *Iran Red Crescent Med J* 14:75-8 (2012)
- Flurbiprofen. <https://www.drugbank.ca/drugs/DB00586>. Erişim tarihi: 28.11.2017.
- Geckili O, Bektas-Kayhan K, Eren P, Bilgin T, Unur M: The efficacy of a topical gel with triester glycerol oxide in denture-related mucosal injuries. *Gerodontology* 29:e715-20 (2012)
- Gennora A. R. Remington: The Science and Practise of Pharmacy. 20. edition. The University of the Philadelphia, USA. p: 1363-1370, (2000)
- Gil-Montoya JA, Guardia-Lopez I, Gonzalez-Moles MA: Evaluation of the clinical efficacy of a mouthwash and oral gel containing the antimicrobial proteins lactoperoxidase, lysozyme and lactoferrin in elderly patients with dry mouth: a pilot study. *Gerodontology* 25:3-9 (2008)
- Gunderson SM, Hoffman H, Ernst EJ, Pfaller MA, Klepser ME: In vitro pharmacodynamic characteristics of nystatin including time-kill and postantifungal effect. *Antimicrob Agents Chemother* 44:2887 / 2890 (2000)
- Hamishekar H, Nokhodchi A, Ghanbarzadeh S, Kouhsoltan M: Triamcinolone Acetonide Oromucoadhesive Paste for Treatment of Aphthous Stomatitis. *Adv Pharm Bull* 5:277-82 (2015)
- Kapoor P, Sachdeva S, Sachdeva S: Topical hyaluronic acid in the management of oral ulcers. *Indian J Dermatol* 56:300-302 (2011)
- Kayaalp O. S.: Endokrin Sistem Farmakolojisi, Rasyonel Tedavi Yöniünden Tıbbi Farmakoloji Bölüm:8 Hacettepe-İlaç Kitapçılık Ltd. Şti. Ankara, (2002)
- Kazemian A., Kamian S., Aghili M., Hashemi FA, Haddad P: Benzylamine for prophylaxis of radiation-induced oral mucositis in head and neck cancers: a double-blind placebo-controlled randomized clinical trial. *European Journal of Cancer Care*. 18:174-178 (2009)
- Martinez FV, Muñoz Pamplona MP, Garcia EC, Urzaiz AG: Delayed hypersensitivity to oral nystatin. *Contact Derm* 57:200 / 201 (2007)
- Natah SS, Konttinen YT, Enattah NS, Ashammakhi N, Sharkey KA, Häyrinen- Immonen R: Recurrent aphthous ulcers today: a review of the growing knowledge. *Int. J. Oral Maxillofac Surg* 33: 221-234 (2004)
- Nolan A, Baillie C, Badminton J, Rudralingham M, Seymour RA: The efficacy of topical hyaluronic acid in the management of recurrent aphthous ulceration. *J Oral Pathol Med* 35: 461-465 (2006)
- Porter SR, Al Johani K, Fedele S: Randomised controlled trial of the efficacy of HybenX in the symptomatic treatment of recurrent aphthous stomatitis 15: 155-161 (2009)
- Pyralvex. <http://www.netdoctor.co.uk/medicines/mouth-and-teeth/a7433/pyralvex/>. Erişim tarihi: 28.11.2017.
- Reis CP, Roque LV, Baptista M, Rijo P: Innovative formulation of nystatin particulate systems in toothpaste for candidiasis treatment. *Pharm Dev Technol* 8:1 / 6 (2015)
- Scheibler E, Garcia MCR, Medina da Silva R, Figueiredo MA, Salum FG, Cherubini K: Use of nystatin and chlorhexidine in oral medicine: Properties, indications and pitfalls with focus on geriatric patients. *Gerodontology* 34(3):291-298 (2017)
- Shahdad S.A., Taylor C., Barclay SC, Steen IN, Preshaw PM: A double-blind, crossover study of Biotène Oralbalance and BioXtra systems as salivary substitutes in patients with post-radiotherapy xerostomia. *European Journal of Cancer Care* 14: 319-326 (2005)
- Shih A, Miaskowski C, Dodd MJ, Stotts NA, MacPhail L: A research review of the current treatments for radiation-induced oral mucositis in patients with head and neck cancer. *Oncol Nurs Forum* 29:1063-80 (2002)
- Sklenár Z, Šcigel V, Horácková K, Šlanar O: Compounded preparations with nystatin for oral and oromucosal administration. *Acta Pol Pharm* 70:759 / 762 (2013)
- Sreebny L.M: Saliva in health and disease: an appraisal and update. *International Dentistry Journal* 50:140-161 (2000)
- Tenovuo J: Antimicrobial agents in saliva — protection for the whole body. *Journal of Dentistry Research* 81:807-809 (2002)
- Uzun S: Oral Mukozanın Eroziif, Ülseratif, Veziküler ve Büllöz Lezyonları. *Türkderm* 46 Özel Sayı: 2: 77-85 (2012)
- Varoni E, Tarce M, Lodi G, Carrassi A: Chlorhexidine (CHX) in dentistry: state of the art. *Minerva Stomatol* 61:399 / 419 (2012)

TDB İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI
İZMİR DİŞHEKİMLERİ ODASI

25. ULUSLARARASI BİLİMSEL KONGRE VE SERGİSİ

TEPEKULE KONGRE MERKEZİ - İZMİR

9-11 KASIM 2018

www.izdokongreleri.org

TDB TEKİRDAĞ DİŞHEKİMLERİ ODASI

5TRAKYA.güz sempozyumu

15 - 16 Aralık / 2018
Çorlu Hilton Garden Inn

15 Aralık 2018 CUMARTESİ

08.00 / 09.00 Kahvaltı
09.00 / 09.30 Açılış Töreni
09.30 / 11.30 Minimal Invaziv Endodonti
Prof. Dr. Sedat KÜÇÜKAR - Dr. Bülent ÇİFTÇİOĞLU
11.30 / 12.00 Coffee Break
12.00 / 13.00 Kapalı ve Açık Sinüs Litigü Teknikleri
Doç. Dr. Tosun İOŞUN
13.00 / 14.00 Öğlen Yemeği
14.00 / 15.00 Minimal Invaziv İmplant uygulamaları
Prof. Dr. Hatice Oya TÜRKÖĞLU
15.00 / 15.30 Coffee Break
15.30 / 17.00 Oral Kanselerde Erken Teşhis Yöntemleri ve Risk Faktörleri
Bilimsel olarak Dişhekimliği Açısından Önemi
Doç. Dr. Mustafa ÖZAR KÖRBAŞI
Anterior Bölgede Tek Tabaklı ve Estetik Kompozit Restorasyonlar
Hands-on-kurs Dr. Muğlan ÖZGÜR CABBAR

16 Aralık 2018 PAZAR

10.00 / 12.00 Kompozit Lamina uygulamaları
Dr. Bora KÖRKUT
12.00 / 12.30 Coffee Break
12.30 / 13.30 Sülü Dişlerinde Kanal Tedavi Yöntemleri, Ne Kadar Tutalım?
Ne Zaman Çekelim? Doç. Dr. Serap PEKER
13.30 / 14.30 Öğle Yemeği
14.30 / 15.30 İmplant Üstü Protezlerde Planlama ve Materyal Seçimi
Prof. Dr. Cevat KÜMBÜLOĞLU
15.30 / 16.00 Coffee Break
16.00 / 17.30 TME Hastalıklarının Teşhis ve Tedavi Yöntemleri
Prof. Dr. Hakan KURT

TDB TEKİRDAĞ DİŞHEKİMLERİ ODASI

Ertuğrul Mh. Rakoczi Cd. Arca Apt.
A Blok No.42 Süleymanpaşa / TEKİRDAĞ
0282 263 54 55

Kayıt İçin Odamıza Başvurabilirsiniz

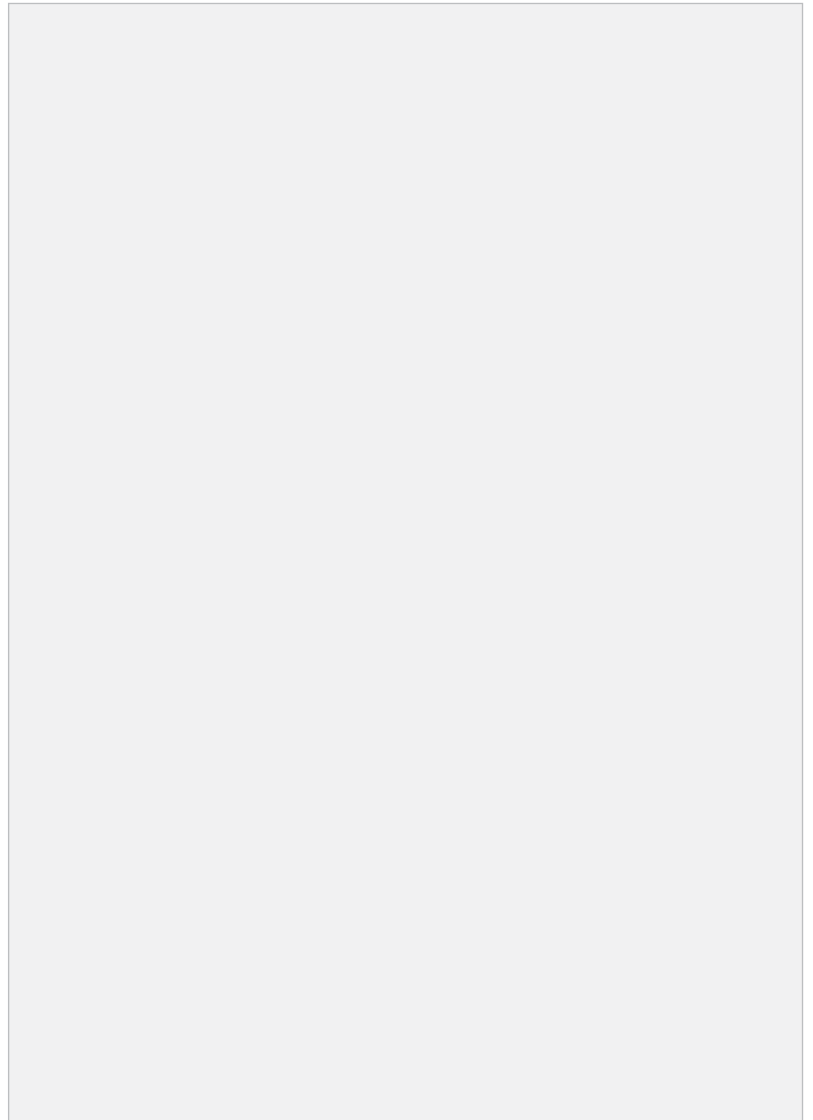
www.tedo.org.tr / 59tedo@gmail.com

TDB SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞTİR TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

KREDİLENDİRİLEN ETKİNLİKLER

SDE Yüksek Kurulu'nun Ekim 2018 tarihli toplantısında değerlendirilen etkinlikler:

İstanbul Dişhekimleri Odası	Tel: 0212 296 21 05-06
Trombositten Zengin Kan Konsantreleri 6 Kasım 2018	
İstanbul Dişhekimleri Odası	Tel: 0212 296 21 05-06
Bilimsel Toplantılar 7 Kasım 2018	
İzmir Dişhekimleri Odası	Tel: 0232 461 21 52
25. Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi 9-10-11 Kasım 2018	
İstanbul Dişhekimleri Odası	Tel: 0212 296 21 05-06
Bilimsel Toplantılar 14 Kasım 2018	
Hatay Dişhekimleri Odası	Tel: 0326 214 68 16
Bilimsel Toplantı 17 Kasım 2018	
Aydın Adnan Menderes ÜDF	Tel: 0256 213 39 39
Meandros Dişhekimliği Kongresi 23-25 Kasım 2018	
Antalya Dişhekimleri Odası	Tel: 0242 237 52 52
TDB Akademi - Antalya D.O. Bilimsel Etkinlik 14 Aralık 2018	
Mersin Dişhekimleri Odası	Tel: 0324 237 88 60-6
TDB Akademi - Mersin D.O. Bilimsel Etkinlik 15 Aralık 2018	

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **21 Aralık 2018** tarihine kadar **SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara** adresine mektupla, **0.312.430 29 59'a** faksla ya da **tdb@tdb.org.tr** adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

- 1** Normal koşullarda fizyolojik rezorbsiyonun başlama yeri aşağıdakilerden hangisidir?
- [a] Sürekli dişin kuronunun sürme yüzüdür.
 [b] Süt diş germinin stimulusu ile osteoklastların aktive olduğu bölgedir.
 [c] Süt dişinin kökü ile sürekli dişin perikoronar torbasının değişim bölgesidir.
 [d] Hawship laküllerinin oluştuğu mine yüzeyidir.
 [e] Hiçbiri

- 2** Aşağıdakilerden hangisi Class II div 2'nin özelliklerinden değildir?
- [a] Retrüzif üst kesiciler
 [b] Retrüzif alt kesiciler
 [c] Dar üst çene
 [d] Belirgin labio-mental oluk
 [e] Deepbite

- 3** Aşağıdakilerden hangisi periapikal doku hastalığı değildir?
- [a] Akul alvcolar abse
 [b] Granülom
 [c] Alveolüis
 [d] Kist
 [e] Akul apikal pcriodonihis

- 4** F. Palatinum majus anestezisi ile hangi sinirlerin blokajı temin edilir?
- [a] N. Nazopalatinus
 [b] N. Palatini anterior
 [c] Rami Alveolares Superiores medius
 [d] N. Palatini anterior – N. Alv. Sup. Posterior
 [e] N. Alveolaris inferior

- 5** Aşağıdakilerden hangisi dikey boyut tespit yöntemlerinden biri değildir.
- [a] Niswonger (iki nokta) yöntemi
 [b] Silverman (en yakın konuşma mesafesi) yöntemi
 [c] Boos (maksimum ısırma kuvvetinin tespiti) yöntemi
 [d] Willis kompası ile yüz ölçümlerinin kullanımı
 [e] Kinematik yüzarkı ile terminal menteşe ekseninin kaydı yöntemi

- 6** Aşağıdakilerden hangisi dişeti savunma mekanizmalarından biri değildir.
- [a] Kollajenaz
 [b] IgG1
 [c] Prostoglandin E2
 [d] Aspartat aminotransferaz
 [e] Hidroksiprolin

- 7** Kirpiklerde azalma, yağ ve ter bezlerinde anomaliler, mine yapısındaki bozukluklar ile karakterize hastalık aşağıdakilerden hangisidir?
- [a] Peutz-Jegher sendromu
 [b] Addison hastalığı
 [c] Ektodermal displazi
 [d] Paget hastalığı
 [e] Cushing sendromu

- 8** 16 no.lu dişin palatinal kökü diğer köklere göre uzun ve maksiler sinüs içinde görünüyorsa....
- [a] Kök mutlaka sinüsün içindedir. Dikkat edilmelidir.

- [b] Dişte mutlaka morfolojik bir farklılık mevcuttur.
 [c] Sinüs kökün anterioruna geçmiştir.
 [d] Kök görüntüsü normaldir. Sinüs normalden aşağıdadır.
 [e] Kökün açısı değişik olduğundan farklı görüntü vermiştir.

- 9** Aşağıdaki cümlelerin hangileri doğrudur?

- 1) Genç sürekli dişin dış etkenlere karşı dayanıklılığı fazladır.
 2) Süt kesici dişinden kaynaklanan fistül vestibuler mukozada gözlenir.
 3) Canlılık testleri pulpa patolojisi derecesine ilişkin bilgi verebilir.
 4) Süt dişlerinde ağrı şiddeti fizyolojik kök rezorbsiyonu derecesine bağlı değildir.
 5) Süt azıların arayüz çürükleri bölgesinde bulunan dişeti papili atrofiye olur.

- [a] 1, 3, 5
 [b] 2, 5
 [c] 2, 3, 4
 [d] 1, 4
 [e] 3, 4, 5

- 10** Aşağıdakilerden hangisi Class III maloklüzyonların özelliklerinden değildir?

- [a] Artmış overjet
 [b] III.sınıf molar ilişkisi
 [c] ANB<0°
 [d] Konkav profil
 [e] Total sirküler çapraz kapanış

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı : İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
167. sayının yanıt anahtarı:									
D	E	D	D	D	E	B	A	E	E